

Uprava za Ljubljano, Knafljeva
ulica 5 - telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126
Inseratni oddelak: Ljubljana, Seien-
burgova ul. 6 - tel. 3392, 3492.
Telefon št. 2455
Podružnica Maribor: Grajski trg 1.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 180
Računi pri pošti čez zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praga čisto 78180,
Wien št. 105 241

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Pogrešna gospodarska politika Ljubljane

Predlog ljubljanskega proračuna za leto 1938/39, ki je bil v torek razgrnjen na mestnem magistratu, kaže še bolj kakor proračuni za zadnja leta izrazito tendenco, iztisniti iz mestnih podjetij čim več dohodkov za splošne potrebe občinskega gospodarstva. Ljubljanska občinska uprava to svojo namero izrecno priznava, saj je lani postavila načelo, da je treba vsa mestna podjetja organizirati tako, da bodo s svojimi dohodki pomagala kriti mestni občinski bremena. V resnici so v predlogu novega proračuna znova znatno povišani prispevki, ki jih morajo mestna podjetja dati splošni mestni blaginji.

Tu je predvsem mestna elektrarna, ki je morala še po proračunu za leto 1936/37 prispevati pod naslovom upravnega prispevka v doneska za vzdrževanje cest 2.677.000 din; v proračunu za tekoče leto je bil ta prispevek povišan že na 4.520.000 din, po predlogu novega proračuna pa naj bi mestna elektrarna v letu 1938/39 plačala pet milijonov 389 tisoč din tega prispevka. To pa še ni vse, kar mora mestna elektrarna žrtvovati za splošne občinske potrebe. Dajati mora brez odškodnine električni tok za javno razsvetljavo, ki ga mora sama plačevati Kranjskim deželnim elektrarnam in elektrarni v Tacnu. Denarna vrednost te žrtve znaša, če upoštevamo lastno ceno za električni tok, najmanj 700.000 din na leto. Poleg tega je v vsakotnem proračunu mestne elektrarne okrog 400.000 din za materialne izdatke za javno razsvetljavo in če računamo, da znašajo osebni izdatki za vzdrževanje javne razsvetljave 100.000 din, tedaj dobimo poleg izkazane prispevka 5.389.000 din še 1.200.000 din, ki jih mora žrtvovati mestna elektrarna za splošne potrebe občinskega gospodarstva, tako da se giblje po predlogu novega proračuna celotni prispevek okrog 6.600.000 din.

To je ogromen znesek, če upoštevamo, da znašajo po tekočem proračunu skupni dohodki mestne elektrarne od prodaje električnega toka 18 in pol milijona dinarjev, v predlogu novega proračuna pa so predvideni v višini 20 milijonov. Skoro eno tretjino vsega dohodka od prodaje električnega toka mora torej mestna elektrarna žrtvovati mestni občini. Iz tega sledi, da bi bila lahko cena električnemu toku v Ljubljani za skoro eno tretjino manjša, če mestna elektrarna ne bi imela teh znatnih bremen. Spritož teh bremen se ne smemo čuditi, da znaša cena svetilnega toka 5 din za kilovatno uro, medtem ko računa Električna zadruga v Šiški za svetilni tok le 2,90 din. Zadnja leta opazamo, da znižujejo povsod v državi ceno električnemu toku in bodo kmalu vsa večja mesta v naši državi imela po večini cenejšo tarifo nego Ljubljana, čeprav je bilo še pred nedavnimi leti ravno obratno. V tem pogledu prednjači sedaj zlasti beogradska občina, ki je že ponovno znižala ceno in je pred dobrim mesecem sklenila novo pogodbo za dobavo električnega toka, tako da bo odslavl pri enaki količini porabe plačala za električni tok na leto 5 milijonov manj. Vso to razliko pa bodo uporabili za znižanje cene industrijskemu toku, da čim bolj privabijo industrijo na področje občine, ki vrhu tega pobira najnižjo dokočo v naši državi. Ta politika beogradske občine kaže tudi že lepe uspehe in šele nedavno smo poročali, da so Zedinjene telekorne d. d. sklenile preseliti svoje tri tvornice stekla iz Slovenije v Zemun.

Ta slinčen način kakor pri elektrarni skuša mestna občina čim več iztisniti tudi iz ostalih mestnih podjetij. Mestna klavnica, ki bi morala biti že po svojem namenu občinski ustanova za zboljšanje higiene pri pripravi živil, je morala že v l. 1936/37 po proračunu plačati mestni občini na upravnem prispevku in priznavalnini 782.000 din. Za tekoče leto mora plačati 958.000 din, po novem proračunu pa 1.138.000 din. V tej zvezi moramo omeniti tudi mestni vodovod, ki od lanskega leta formalno ni več mestno podjetje, ki pa ga moramo navzlic temu še vedno prištevati k mestnim podjetjem. V tekočem proračunu so dohodki vodovoda skupaj z vodovodno naklado predvideni v višini 9.01 milijona dinarjev, osebni in materialni izdatki pa 3 milijone, tako da znaša čisti presežek preko 6 milijonov dinarjev. Iz tega sledi, da morajo prebivalci Ljubljane plačati za vodo trikrat toliko, kolikor stane voda mestno občino, zato pa ima Ljubljana tudi najdražjo vodo.

Če vse navedene zneske seštejemo, dobimo ogromno vsoto 13,8 milijona dinarjev, kolikor donajajo neposredno in posredno mestna podjetja (elektrarna, klavnica in vodovod) občini za potrebe splošnega občinskega gospodarstva. Ta znesek predstavlja v resnici davek ki ga občina nalaga preko mestnih podjetij s tem, da ta podjetja računajo pretirano visoke tarife za usluge, ki jih nudijo prebivalstvu. To davčno breme je v resnici mnogo obširnejše nego visoka 60 odstotna do-

JUBILEJNA SEJA SVETA DN

Anglija, Francija in Rusija so naglasile svojo zvestobo do načel ženevske ustanove ter se izrekle tudi za sodelovanje z nečlani

Zeneva, 27. jan. br. Svet Društva narodov je imel danes popoldne nejavno, zvečer pa prvo javno sejo svojega jubilejnega stotega zasedanja. Seja je potekla popolnoma v znaku jubileja. Vsi govorniki so se bavili v svojih govorih s cilji in nalogami ženevske ustanove. Angliški zunanji minister Eden, francoski zunanji minister Delbos in ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov

so v svojih govorih podčrtali voljo svojih držav, da ostanejo zveste načelom Društva narodov, v kolikor se nanašajo na mednarodno sodelovanje ter ohranitev in uvrstitev miru. Vsi trije so poudarjali, da je baš v današnjih težkih časih potrebna vsestranska odločna volja, da se ženevska ustanova izpolni, da bi mogla čim bolj in uspešneje izpolnjevati svojo nalogo.

ti vsakim revizionističnim eksperimentom. Veliko važnost pripisujejo v ženevskih krogih tudi razgovorom, ki jih vodita Eden in Delbos. Franciji in Angliji gre predvsem za to, da odvrneta nevtralne države od zahteve po reviziji sankcijskih določb pakta DN, ter odstranita vse, kar bi utegnilo odvrtni Poljsko od Društva narodov. Beck je namreč že zagrozil z izstopom Poljske iz Društva narodov, če se bo še nadalje vodila politika, ki razdira, ne pa pospešuje mednarodno sodelovanje. Največje skrb povzroča Rusija, ki namerava zahtevati striktno izvajanje vseh določb pakta Društva narodov proti Japon-

ski in Rumuniji. Za ženevskimi kulisaми vlada zaradi tega velika nervoznost in na vseh straneh se opaža prizadevanje, da se izognejo vsemu, kar bi utegnilo sprožiti plaz, ki že dolgo grozi ženevski ustanovi.

Rumunski problem

Zeneva, 27. jan. o. Včeraj je imel rumunski zunanji minister Micescu daljši sestanek tudi s francoskim zunanjim ministrom Delbosom. Kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi, se je razgovor nanašal v prvi vrsti na poslednje ukrepe novega režima v Rumuniji. Minister Delbos je skušal vplivati, da bi rumunska vlada ne izvedla svojih napovedanih ukrepov z vso strogostjo in brezobzirnostjo. Kakor zatrjujejo, mu je to tudi uspelo. Micescu se je baje zavezal, da bodo ukrepi proti židom izvršeni z vso obzirnostjo. Zato židovska pritožba ne bo predložena svetu Društva narodov, nego kar poverjeništvu za manjšinska vprašanja, v katerem so sedaj zastopniki Anglije, Švedske in Irana.

Potek seje

V kratkem otvoritvenem govoru je predsednik iranski delegat Mustafa Adle poudarjal pomen stotega zasedanja sveta DN ter izjavil, da je kljub dozdavnim neuspehom treba storiti vse, da prodoro načela Društva narodov, ki je postalo že življenjska potreba.

Anglija in DN

Angleški zunanji minister Eden je nato prečital naslednjo izjavo:

Sedanje zasedanje Društva narodov je stoto, kar dovolj jasno kaže, da je imelo uspehe, ki jih ne smemo pozabiti niti oni, ki bi hoteli govoriti samo o njegovih neuspehih. Težje je reklamirati diplomatske uspehe, docim, imajo diplomatski neuspehi posledice, ki dolgo trajajo. Društvo narodov je lahko ponosno na svoje uspehe.

Navzlic temu ne smemo zapirati oči pred gotovimi prav žalostnimi dogodki, posebno ne pred izstopom nekaterih njegovih najpomembnejših članov. Društvo narodov naj vedno vstopa v dejstvo, da je sodelovanje omejeno in da so s tem možnosti izvajanja funkcij, ki so mu bile prvotno določene, tudi omejene. Prisiljeni smo z obžalovanjem priznati to okoliščino, vendar smatra angleška vlada za primerno, da izjavi v trenutku, ko mora priznati izstop nekaterih članov Društva narodov, da je njena vera v cilje in ideale Društva narodov ostala nedotaknjena. Načela, na katerih so ustanovili Društvo narodov, so izhodišče mednarodnega sodelovanja in mednarodnega miru in varnosti s pomočjo spoštovanja mednarodnega prava. Angleška vlada je odločena pristaš teh načel. Mislim, da si ne moremo predstavljati pravega miru in urejenega napredka brez sodelovanja vseh narodov pri sistemu, ki bi se ne opiral na ta načela.

Zaenkrat moramo priznati, da v sedanjih okoliščinah DN ne more uresničiti vseh tega, kar smo od njega pričakovali. Mislim, da bo zbralo vse narode sveta proti vojni in krivici. Rodilo se je v splošni želji, da prepreči povratek strahot, ki jih je doživel svet. Društvo narodov je bila misel, ki so jo narodi pozdravili, ker je ustrezala njihovim neposrednim in spontanim čustvom. Ker verujemo v te pobude, smemo računati, da bo na koncu ideja DN zmagala in da bodo nesoglasja omejena samo na vprašanja metode.

Zato smatra angleška vlada kot bitno, da se naj v teh tednih časih ohrani to, kar še obstoji. Društvo narodov je kljub omejitvi njegovega dela najboljši orodje, ki more pospeševati načelo mednarodnega sodelovanja. Angleška vlada hoče to sredstvo ohraniti in ga podpirati v skladu z razmerami in v mejah možnosti. To orodje naj postane čim bolj učinkovito. Angleška vlada je vojna sodelovati pri vsakem delu DN, ki bi se ga udeležile države-nečlanice. Prav tako smatra, da ne ovira prijateljskih odnosov z državami-nečlaničami okoliščina, da je ta ali ona država članica DN.

Francija solidarna z Anglijo

Francoski zunanji minister Delbos je izjavil, da bi vsaka odpoved načelom pakta Društva narodov povzročila poslabšanje mednarodnega položaja. Načela Društva narodov se morajo ohraniti in še ojačiti. Španska državljanska vojna, katere razširjenje na druge države se je zdelo nemogoče, je vendarle povzročila nevarne komplikacije in je imela neposreden vpliv tudi na razvoj dogodkov na Daljnem vzhodu. One države, ki očitajo Društvu narodov njegovo ideologijo, bi bile morale same ustvariti drugo ideologijo. Sistem dvostranskih pogodb, po katerih stremijo te države, se vedno bolj razvija v sistem kolektivnih dogovorov. Francija bo ostala

zvesta načelom nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav ter se pridružuje stališču Anglije, da Društvo narodov ne sme postati ustanova za kristalizacijo mednarodnih konfliktov. Demokratična in liberalna Francija je vedno pripravljena sodelovati tudi z narodi, ki so izven Društva narodov, vendar pa je treba ugotoviti, da ženevski instrument je vedno predstavlja največjo moralno in materialno silo sveta.

Nevtralni blok proti obveznosti sankcij

Zastopniki nevtralnih sil, odnosno »sil, ki so izven zvez« (Belgija, Nizozemska, Danska, Švedska, Norveška, Finska in Švica), so imeli danes daljši sestanek, na katerem so razpravljali o skupnem stališču glede reforme pakta Društva narodov. Posamezni delegati so podrobno obrazilili svoja mnenja. Zastopniki skandinavskih držav so izjavili, da bi bilo treba precizirati obveznosti, ki jih določa čl. 16 pakta, ker se je sistem sankcij doslej pokazal za nezadostnega. Skandinavske države bodo v bodoče smatrale gospodarske kakor tudi vojaške sankcije le za fakultativno določbo.

Zastopnik belgijske vlade je izjavil, da si želi belgijska vlada zagotoviti popolno svobodo glede presoje vseh okoliščin v primeru, da bi kdo od nje zahteval dovoljenje za prehod mednarodnih čet preko njene ozemlja, ker smatra, da mora biti tudi dovoljenje za prehod čet povsem fakultativnega značaja, če se sprejme, se začelo o fakultativnem izvajanju vojaških sankcij. Švicarski delegat je izrazil željo svoje vlade, da bi se švica popolnoma nevtralizirala.

Dosežen je bil sporazum, da bodo zastopniki omenjenih držav zavzeli končno stališče šele, ko bodo proučili izjave, ki jih nameravata dati na današnjem sestanku sveta DN zastopnika Velike Britanije in Francije. V ostalem se razprava o tej stvari ne bo pričela takoj, ker bi bilo po njihovem mnenju primernejše, da bi se ves problem razčistil najprej v odboru za reformo pakta Društva narodov, ki proučuje poročilo lorda Cramborna o univerzalnosti Društva narodov. Zastopniki štirih nevtralnih sil v tem odboru, namreč Švedske, Švice, Belgije in Nizozemske, bi mogli v takem primeru podati v odboru istovetne izjave glede fakultativnega značaja gospodarskih sankcij. Če bi pa zastopniki švedske spoznal za primerno, da že nocoj precizira stališče svoje vlade, in odgovori na francosko ali angleško izjavo, ali pa celo izjavo kakšnega drugega delegata, ki bi insistiral na obveznem značaju 16 člena pakta Društva narodov, bo to storil brez oklevanja. Glede problema popolne švicarske nevtralnosti smatrajo, da bi ne bilo primerno načeti to vprašanje že na sedanjem zasedanju sveta Društva narodov, ker je še na dnevnem redu odbora Društva narodov, v katerem je zastopanih 28 držav.

Mala antanta za brez-pogojno zvestobo DN

Glavna pozornost je slej ko prej posvečena zakulisnim razgovorom, ki se vodijo na vse strani. Tako so imeli ločeno posvetovanje zastopniki Male antante, ki so zavzeli enotno stališče glede vseh vprašanj, ki so na dnevnem redu, zlasti v pogledu revizije pakta Društva narodov. Zastopniki Male antante, kojih stališče bo na seji tolmačil rumunski zunanji minister Micescu, kot začasni predsednik stalnega sveta Male antante, so se izjavili za brez-pogojno zvestobo Društvu narodov in pro-

»Temps« o nevarni politiki malih držav

Pariz, 27. januarja. b. Oficijozni »Temps« se v svojem uvodniku o Društvu narodov dotika tudi stališča, ki so ga napram ženevski ustanovi zavzele v zadnjem času. Neke male države in piše v tej zvezi na njih naslov:

Spritož preokretov v poslednjih letih se bolj in bolj kaže, da so male države izgubile vero v učinkovitost zaštite, ki jo je DN dolžno nuditi vsem svojim članicam in da si nekatere izmed njih žele zagotoviti ona jamstva, ki jim jih po njihovem upravičenem ali neupravičenem mnenju DN ne more več dati. Bodisi pod masko nekašne neopredeljene nevtralnosti, bodisi z dvostranskimi pogodbami, ki jih ni mogoče spraviti v sklad z načelom o kolektivni varnosti. Mi smo že večkrat poudarili, da je ideja, da bi se male države katerim v prvi vrsti lahko služi politika kolektivne varnosti na osnovi medsebojne pomoči, razbremenile brez nerodnih posledic vseh obveznosti pakta DN, ne da bi se same

odrekle jamstvom, ki jih DN nudi vsem svojim članom, zelo nevarna ideja, ki predstavlja rušenje osnovne zamisli državne skupnosti, osnovane na popolni enakosti pravic in dolžnosti vseh njenih članov.

»Temps« poudarja nato, da se bosta nasprotno Franciji in Angliji zavzeli ne le za ohranitev DN v njegovi sedanjih obliki, temveč celo za njegovo izpopolnitev. Prvi pogoj za doseg tega namena pa je, da male države pridobijo spet zaupanje v mednarodne postave, prikožene sedanjim potrebam, da bi se tako odstranila nevarnost, ki je nastala za DN spritož nasprotnih težej v samem njegovem organizizmu. Šele potem bo mogoče govoriti o reformi pakta DN, pri čemer se je treba še takoj splošnega zavedati, da DN ni nikdar tvorila nikakega ideološkega bloka, naperjenega proti nekaterim velesilam, saj so v njem še vedno združene države z najrazličnejšimi notranjimi režimi.

Rusija prekinila poštne zveze z Japonsko

Ruske represalije proti Japonski zaradi zaplembe nekega ruskega poštne letala

Moskva, 27. jan. o. Med Rusijo in Japonsko je nastal resen spor. Že pred dobrim mesecem dni je moral neko rusko pošto letalo zaradi defekta v motorju pristati na mandžurskem ozemlju. Mandžursko-japonske oblasti so letalo in pošto pošiljko takoj zaplenile, pilota pa aretirale. Ruske diplomatske oblasti so ponovno posredovale v tej zadevi, a vedno zaman. Oblasti v Mandžuriji doslej niso hoteli izpustiti ruskega pilota in tudi ne vrniti letala in pošte. Zato je ruska vlada danes ukinila vse direktne in tranzitni poštni promet med Rusijo in Japonsko. O tem je bil obveščen tudi urad svetovne poštne zveze v Bernu. Poleg tega namerava ruska vlada podvzeti še nekaj ukrepov, o katerih pa listi za sedaj še ne poročajo.

V Tokiju je izzvala vest da je Rusija prekinila vse poštne zveze z Japonsko, veliko razburjenje. Japonci se ne smejo več posluževati ruskih telefonskih in brzojavnih vodov, prav tako pa je Rusija ustavila tudi ves prevoz poštne pošiljatev za Japonsko. Japonski naseljenci in japonski konzulati so zaradi tega popolnoma izolirani. Japonska vlada razpravlja sedaj o primernih protukrepkih proti Rusiji.

Rusija hoče biti pripravljena

London, 27. jan. tr. Vesti iz Rusije potrjujejo domnevo, da se Sovjetska unija zelo obsežno pripravlja za primer oboroženega spopada tako na kopnem kakor na morju. »Daily Herald« trdi, da bodo Lenin-

grad spremenili v ogromen arzenal orožja in veliko pomorsko oporišče. V Leningradu ne bo smel odsel bivati noben inozemec. To tudi pojasnjuje, zakaj zahteva Rusija, da se v Leningradu ukinejo vsi inozemski konzulati, ki so doslej tam obstojali. Tuji parniki bodo smeli odsel pristajati le v tesno omejenem pasu na skrajnem robu luke. Sedaj grade v ladjedelnih tri velike vojne ladje po 35.000 ton, ki bodo oborožene s topovi po 16 palcev. Kronratska trdnjava bo povsem modernizirana.

Potrjujejo se tudi vesti o ruskih vojaških pripravah na Daljnem vzhodu. Doslej so bili na Japonskem splošno mnenja, da je Stalina politika Sovjetske unije oslabil, sedaj pa prinašajo japonski listi vse polno vesti o ruskih vojaških pripravah, pri čemer tudi neprestano opozarjajo na rusko-angleške zveze. Nadalje se potrjuje, da bo Rusija zgradila ob Arktičnem morju novo pristanišče, tako da njeno brodogradbo ne bo več vezano zgolj na Vzhodno morje kot pomorsko oporišče.

Poskusna mobilizacija v Sibiriji

Moskva, 27. januarja. b. Maršal Blücher je nenadoma odpotoval z letalom iz Moskve v Vladivostok. Kakor se doznav, mu je Stalin naročil, naj takoj izvrši vse priprave za morebitno poskusno mobilizacijo vseh ruskih oboroženih sil na Daljnem vzhodu. Končno odločitev o mobilizaciji si je Stalin še pridržal, dokler ga Blücher ne obvesti o položaju. dram v južni Kitajski.

Vedno večji obseg nove bitke pri Teruelu

Španci se uničujejo z vso srditostjo in z menjajočo se srečo

Madrid, 27. jan. o. Na teruelski fronti so se včeraj znova razvnele silno srdite borbe. Vojna sreča se menjava. Uspehom republikancem sledi takoj uspehi nacionalističnih čet. Najhujši so boji pri Singri, severozapadno od Teruela, kjer se je davi dvoboj med republikanskim in nacionalističnim topništvom razširil na kilometre daleč vzdolž ceste iz Teruela v Saragoso. Pozneje so nacionalisti prešli v napad, do pol dneva pa niso dosegli nobenega uspeha kljub ogromnim žrtvam.

Tudi v zraku je bilo več spopadov in je bilo na obeh straneh streljenih več letal. V dopoldanskih urah je okrog 50 republikanskih letal napadlo nacionalistične postojanke pri Los Ceberos de Singra. Letala so priletela povsem nizko in prizadela nacionalistom mnogo izgub, obenem pa skoraj docela razdejala nekaj njihovih postojank.

Za poročilo je 6 nacionalističnih letal napadlo Valencijo, kjer so odrgli 10 ton bomb. Po službenem poročilu je bilo 130 ljudi ubitih, okrog 300 pa ranjenih. Letala so priletela nad Valencijo od morske strani. Med potjo so bombardirala tudi mesto El Gran. Večina bomb je padla sredi Valencije. Ena izmed njih je eksplodirala v neposredni bližini angleškega parka

»Dower Abbey« ter je bil kapitan ubit. Po vesteh iz Salamance so se nacionalistične oblasti pri tamkajšnjem angleškem konzulu že opravičile zaradi tega incidenta.

V Barceloni so davi objavili statistične podatke, po katerih je bilo v zadnjih treh dneh v Barceloni zaradi letalskih napadov ubitih 245 ljudi.

Boji pri Saragossi

Barcelona, 26. jan. AA. Republikanske čete, ki operirajo v hribovitem kraju jugovzhodno od Fuente de Todosa, so včeraj brez boja zavzele ozemlje med svojimi doedanjimi postojankami in Villanuevo del Huerva ter se na ta način približale cesti iz Carinene v Belchita.

Velika stavka v Mehiki

Mexico, 27. jan. br. V vsej Mehiki so danes začeli stavkati nameščenci elektrarn in elektrotehničnih podjetij. Zaradi pomanjkanja električnega toka so morali v mnogih drugih podjetjih ustaviti delo, tako da je 70.000 delavcev brez zaslužka. Velika nevarnost preti okrog 100 rudnikom. Vse zračne in vodne sesalke so ustavljene, ker ni električnega toka, ter obstoja nevarnost, da jih zalije voda.

Francija bo odpovedala pakt z Rusijo?

Chautemps pripravlja preorientacijo francoske zunanje politike — Nepotrjene angleške vesti

London, 27. jan. o. V tujakšnih krogih se razširile govorice, ki jih danes beleži tudi »Daily Mail«, da bo Francija v najkrajšem času odpovedala sporazum, ki ga je pred leti sklenila z Rusijo. Chautemps pripravlja sploh velike spremembe v francoski zunanji politiki. Po teh govoricah ne bodo spremenjeni le odnosi z Rusijo, nego vsa francoska zunanja politika. Zunanji minister Delbos se je ob priliki svojega potovanja v srednjo in jugovzhodno Evropo prepričal, da male države, zaveznice

in prijateljice Francije, kljub vsem simpatijam do francoske stvari ne morejo odobriti francosko-ruskega pakta, ki ga splošno smatrajo za izhodno točko morebitnega bodočega mednarodnega konflikta. Na novo orientacijo Francije je baje vplivalo tudi napeto razmerje med Rusijo in Japonsko. Francija se v nobenem primeru ne bi rada zapletla v ta spor, ki bi jo lahko potegnil v splošno konfagracijo, ki bi mogla nastati v primeru rusko-japonske vojne.

Med dvema frontama...

Zanimiv izpad ugledne nemške revije »Ostland« proti poljski nevtralnosti politiki

Berlin, 27. januarja. b. Ugledna nemška revija »Ostland«, ki se peča z vprašanji vzhodne Evrope, objavlja pod naslovom »Med dvema frontama« članek o političnih in diplomatskih krogih posebno pozornost zaradi bojzani avtorja glede uspeha Beckove nevtralnostne politike, kar je toliko bolj značilno, ker so te bojzani izražene v nemški reviji. Avtor članka najprej ugotavlja, da se je Poljska zadnja leta močno trudila, da bi se iznebila obveznosti zunanje politične smeri, ki jih je bila prevzela z versajsko mirovno pogodbo. Medtem ko je bila najprej precej časa bolj prisljerna kakor iskrena zagovornica francoske politike, se danes trudi, kako bi si zagotovila ravnovesje med obema taboroma velesil, avtoritarnim in demokratičnim. Nato se avtor dotika še treh problemov, ki zanimajo današnja Poljsko: židovstva,

nemške kolonialne zahteve in Društva narodov ter zaključuje svoja izvajanja takole:

Bolj ko ti trije problemi dozorevajo, težje se bo Poljska vzdržala nevtralnosti med dvema frontama. Sedanje vmesno stališče Poljske je lahko samo začasno in ne bo moglo prinesiti državi posebnih uspehov, kajti utegne se zgoditi, da bodo Poljsko smatrali kaj kmalu za sovražnika v obeh taborih velesil. Politika, ki jo sedaj vodi Poljska, ne zahteva toliko poguma kolikor previdnosti in spretnosti. Toda utegne se zgoditi, da oni, ki jo vodi, tolači nekaj kot previdnost, kar si lahko drugi tolači kot pomanjkanje lojalnosti in zvestobe v nasprotju s podpisanimi pogodbami. Kdor je preveden preden in hoče iz previdnosti sedeti na obeh stoli, ki se mu ponujajo, tvega, da nazadnje obide »med dvema stoloma«.

Beležke

Doklada Kmetijske zbornice na zemljorarno

Kakor smo že poročali, je banska uprava odobrila proračun Kmetijske zbornice za dravsko banovino. Tozadevni razglas je objavljen v zadnji številki »Službenega lista banske uprave«. Iz razglasa je samo razvidno, da znaša proračun 1.100.000 Din in da se bodo ti izdatki krili z novo določenim na zemljiški davek v iznosu 5% osnovnega državnega davka. Kmetijski posestniki bodo torej odsej plačevali poleg občinskih in banovinskih še določenega Kmetijskega zbornice. Upravičena njihova želja je, da se jim zato vsaj sporoči, kako bodo ti njihovi novi prispevki porabljeni, da se torej objavi tudi proračun Kmetijske zbornice, enako kakor se objavlja v državnih, banovinskih in drugi javni proračuni.

Ljubljansko volišče za senatorske volitve

Volitve senatorjev se vršijo, kakor znano, na sedežih banovin, tako da je za vsako banovino samo eno volišče. V zadnjem »Službenem listu banske uprave« je razglašeno, da bo za dravsko banovino volišče v Ljubljani v veliki dvorani mestnega magistrata. Volitve bodo v nedeljo, 6. februarja.

Zanimivo glasovanje

Iz Laškega nam pišejo: Pri jesenskih naknadnih prekomasacijah občin je bila med drugimi spojena tudi občina mesta Laškega z okolico kmetoskega občina Marijagradec. Proti spojitvi je vložil dr. Roš, odvetnik in bivši župan v Laškem, pritožbo na Državni svet. V zvezi s pritožbo je bil laški občinski odbor pozvan, naj se izjavi za ali proti združitvi obeh občin. Pretekli teden je bila zaradi tega seja občinskega odbora, ki je od zadnjih volitev v rokah JRZ. Seje se je udeležilo 17 odbornikov. Glasovanje je bilo tajno in je dalo presenetljiv rezultat, da ni glasoval niti en odbornik za združitve. Trinajst odbornikov je glasovalo proti spojitvi občin, štirje listki pa so bili prazni. Razume se, da je glasovanje zbudilo po mestu veliko senzacijo in izzvalo živahne komentare, pa še večjo radovednost, kako se bo zadeva razpletala naprej.

Dvojno naziranje o državi

»Slovenski obrtniki« glasilo Zveze slovenskih obrtnikov, pristašev JRZ, objavlja v svoji zadnji številki notranje politični pregled, v katerem med drugim pravi: »V notranji politiki je bila borba ob predlogu konkordata tak dogodek, katerega posledice se bodo vlekle še v naslednjem letu. Dno te borbe je dvojno naziranje o državi. Nekateri namreč pravijo in dokazujejo, da je naša država razširjena nekdanja kraljevina Srbija. Če je torej temu tako, potem se pač morajo vsi zakoni nekdanje kraljevine Srbije raztegniti na vse razširjeno ozemlje, njena vera mora postati vera vsa novega ozemlja, njena pisava službena pisava po vsem novem ozemlju, njen jezik službeni jezik »proširjene otaščine«. Drugi pa trdijo, da je država Jugoslavija nova tvorba, ki je nastala po svobodnem sporazumu Slovencev, Hrvatov in Srbov.«

Senzacija in njen odmev

»Vemkov«, glavni organ češkoslovaških agrarcev, je pred dnevi objavil na prvi pogled neverjetno senzacijo o nekem doživetnem »tajnem dogovoru« med Jugoslavijo in Nemčijo »o ukrepih za preprečitev poskusa habsburške restavracije v Avstriji«. To senzacijo je dunajska vladna »Reichspost« objavila z naslednjim zanimivim pripombo: »Pričakovati smemo, da bo Berlin (Beograd) namreč ni dolžan upoštevati avstrijsko-nemškega sporazuma z dne 11. julija 1936« čimprej demantiral informacijo praškega lista. Dopolnil tega lista je brzokone pozabil, da bi bil nemško-jugoslovenski pakt proti Avstriji, zlasti pa sporazum o »konkretnih ukrepih« Jugoslavije in ene izmed dveh nemških držav proti drugi, in to v čisto notranji zadevi Avstrije, v zadevi njenega režima, v nasprotju s sporazumom z dne 11. julija 1936«.

Pariški »Temps« dodaja v dopolnitev te zanimive polemike, da je avstrijska vlada prav te dni izročila avstrijski habsburškega premoženja vsa posestva in gradove, ki jih je Avstrija sklenila vrniti Habsburžanom.

Samoborska historija se nadaljuje

V Samoboru še vedno traja kriza občinskega odbora zaradi govora župana Jurčiča, ki je ostro obsodil enostransko kmetosko politiko HSS in postopanje njene gospodarske organizacije Gospodarske sloge. Po sestanku, ki ga je imel župan Jurčič z dr. Mačkom, je izgledalo, da bo ves spor mirno končan. Župan Jurčič je namreč podal na izredni seji občinskega sveta posebno izjavo, v kateri je dejal, da ni mislil napadati vodstva HSS in da je zvest član stranke. Ob zaključku se je še predlagal, naj odbor brzojavno pozdravi dr. Mačka, kar je bilo seveda soglasno sprejeto.

Sedaj pa se oglašajo oči dr. Mačka »Hrvatski dnevniki« in očita županu Jurčiču, da je bil nelojalen napram vodstvu stranke. Namesto da bi držal spokorniški govor, je samo ponovil vse tisto, zaradi česar so se razburili pristaši HSS. Končno pa je še dal občinskemu tajniku prečitati od dr. Mačka zdelirano izjavo, namesto da bi jo sam prebral. Kakor javljajo iz Samobora, je sedaj župan Jurčič definitivno odstopil. Ali mu bodo sledili tudi ostali občinski očetje, ki so oduševljeno pritrjevali njegovemu »punitarskemu« govoru, še ni znano.

Odbit priziv mačkovskih poslancev v Dalmaciji

Kakor v Zagrebu tako je tudi v Splitu odbilo okrogno sodišče pritožbo poslancev, izvoljenih na dr. Mačkovi listi. Poslanci so se namreč pritožili proti temu, da niso bili vpisani v volilni imenik volilcev za senatske volitve. Sodišče je obrazložilo svojo odločitev s tem, da poslanci niso prisegli v skupščini in da njihovi mandati niso verificirani. Prizadeži dr. Mačkovi poslanci so vložili proti temu odloku priziv na apelacijsko sodišče.

Posledice polarnega sija

London, 27. jan. o. Londonski observatorij letalskega ministrstva napoveduje na podlagi vsestranskih proučevanj, da bo posledica nenavadno močnega polarnega sija, ki se je videl skoraj po vsej Evropi, izredno huda zima sredi februarja z velikimi nevihtami. Pomlad bo mila in suha, poletje pa bo nenavadno vroče s hudimi nevihtami in deževjem.

Židovski komponisti v Italiji zabranjeni

Rim, 27. jan. br. Vlada je izdala odlok, s katerim prepoveduje za vsa Italijo izvajanje skladb židovskih komponistov po radiu ter na javnih koncertih in prireditvah.

Še o šolskih učbenikih

Včerajšnji »Slovenec« potrjuje našo sodbo o pomenu in vrednosti sprememb, ki jih pripravljajo prosvetno ministrstvo za zakon o učnih knjigah. Poudarja še, da je načrt izvajanja »Slovenec« izvira iz dobrega namena, ali ne odstranjuje škodljivih posledic monopolizacije. V nadaljnjih izvajanjih dokazuje »Slovenec« uvodnik, da slovenski avtorji učbenikov niti pri državnih, niti pri zasebnih izdajah nimajo mnogo upanja priti do besede. Pri tem meni, da je napako mišljenje, kakor da bi poleg državne izdaje bila mogoča svobodna izbira manuskriptov za zasebne izdaje (seveda po odobritvi ministrstva prosvete). Kot zasebne izdaje se bodo smeli prirediti le oni manuskripti, ki so bili vloženi pri natečaju za državne izdaje, a niso dobili najboljših ocen, temveč drugo in tretjo. Z drugimi besedami povedano, za zasebne izdaje bodo dopuščeni samo oni učbeniki, ki so že v naprej napram državi izdaji prijavljeni za manj vredne...

Kakor nadalje izhaja iz »Slovenčevega« poročila, ima načrt za revizijo zakona o učnih knjigah povrh vsega namen omogočiti ustanovitve še enega centralnega fonda, ki naj služi za pospeševanje zgraditve novih šol. Ustanavljanje centralnih fondov je v zadnjem času postala že kar epidemija.

Kakor je to pri »Slovencu« navada, za-

Pot k prehladu

vodi največkrat skozi usta. Zato si pogosto desinficirajte usta in grlo z

Mr. Bahovec

„Smreka“ bonboni

iz smrekovega ekstrakta in mentola, ki ublažijo kašelj in hripavost, zrahljajo katar in olajšajo izločanje sluz. Zavrtiki Din 4 in Din 6.

Apoteka

Mr. BAHOVEC,
LJUBLJANA

Kongresni trg št. 12.

Nemške kolonijske zahteve v diplomatskem stadiju?

Nemški politični krogi pričakujejo, da bo na zasedanju rajhstaga znova poudarjena zahteva po vrnitvi nemških kolonij

Berlin, 27. januarja. b. Odkar je gotovo, da se rajhstag sestane v nedeljo dne 30. t. m. na peto obletnico narodnosocialističnega režima, se ugibanja tujakšnih političnih krogov nanašajo predvsem na dnevni red zasedanja, ki uradno še ni določen. Ve se le, da bo spregovoril vodja rajha Hitler, ki bo podal obračun nemške notranje in zunanje politike v preteklem letu. V nekaterih dobro poučenih krogih so mnenja, da bo Hitler del svojih izjav posvetil tudi Avstriji, zlasti v zvezi s politiko italijansko-nemškega sodelovanja, kar baje želi, da nastane v tem pogledu povsem jasn položaj, kar odobrava tudi Italija.

Se več se te dni govori v Berlinu o novi postaviti nemških kolonialnih zahtev. V tej zvezi vzbuja pozornost zasedanja posebne komisije za gospodarsko politiko, ki bo te dni zaključila svoja posvetovanja v Monakovu. Glavni predmet razgovorov tvori, kakor se doznava, kolonialno vprašanje. Bavarski glavar, general Epp, kateremu je Hitler poveril vsa akcija za propagando nemških kolonialnih zahtev, je imel daljši referat, v katerem se je zavzemal za nadaljevanje utemeljevanje zahteve po vrnitvi kolonij z dosedanjimi razlogi. Pri tej priliki je posebno poudaril, da je vprašanje povratka nekdanjih kolonij Nemčiji stopilo v zadnjem času mimo govorov in izjav državnikov v stadij diplomatskih razgovorov in diplomatskega proučevanja, kar predstavlja za Nemčijo nedvomno velik uspeh. Toda Nemčija ponovno opozarja zapadne velesile, da se ne želi pogajati za povratek svojih nekdanjih kolonij v zvezi in v odvisnosti z ureditvijo vseh perečih in neresenih evropskih vprašanj, kar smatra, da njene kolonialne zahteve ne smejo biti odvisne od kakih pogojev političnega značaja.

Hitlerjev obisk v Rimu

London, 27. januarja. b. Berlinski dopisnik »Daily Telegraph« poroča, da bo kancelar Hitler v svojem govoru na seji rajhstaga

tega sporočil zbornici tudi datum svojega obiska v Italiji. V tej zvezi razmotrivajo v Berlinu vprašanje, ali bo Hitler za časa svojega rimskega bivanja posetil tudi pappeža, kakor bi to zahtevalo spoštovanje dosedanje tradicije, kadar kak katoliški državnik obišče Rim. Dognava se, da se je vodstvo narodno socialistične stranke odločno izreklo proti temu. Kot izgovor navajajo v strankinih krogih, da bo Hitler obiskal Mussolinija kot šef narodno socialistične stranke, ne pa kot državni poglavar. Proti taki rešitvi pa govori na drugi strani sprejem pri italijanskem kralju, katerega bo Hitler obiskal kot nemški državni poglavar in ne kot šef stranke. Znano je, da pripisuje italijanska vlada temu obisku še poseben pomen.

Poglobljanje stikov med Nemčijo in Italijo

Rim, 27. januarja. b. Sodelovanje med Italijo in Nemčijo se iz dneva v dan bolj razširja na razna področja javnega življenja. Tako so na dnevnem redu potovanja italijanskih in nemških visokih uradnikov raznih ministrstev, zlasti tehničnih, šefov delavskih in delodajalskih organizacij, voditeljev političnih organizacij obeh režimov, policijskih in drugih funkcionarjev iz ene države v drugo. Znano je, da nadalje, da je mnogo nemških delavcev odpotovalo na delo v Abesinijo, medtem ko odhajajo zlasti italijanski kmetje v Nemčijo. Sedaj se to sodelovanje v znamenju medsebojnega spoznavanja razširja tudi na vse panoge državne uprave v eni in drugi državi. Prav te dni je nemška vlada povabila italijanske upravne uradnike na daljše bivanje v Nemčiji, da se seznanijo z nemškim upravnim sistemom. Italijanska vlada je že izbrala okoli 100 svojih najboljših uradnikov, ki bodo v Nemčiji obiskovali visoke administrativne šole. V zameno je italijanska vlada povabila enako število nemških upravnih uradnikov na študijsko potovanje v Italijo.

Novi Pokojninski zavodi

Zagreb, 27. jan. o. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je v sporazumu z ministrskim svetom definitivno sklenilo, da se bodo novi Pokojninski zavodi ustanovili v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu. Po drugih banovinskih mestih bodo ustanovljene le poslovalnice teh zavodov. Za enkrat še ni znano, kakšno področje bo dodeljeno posameznim novim zavodom. Bržkone bo zagrebški pripadalo poveljevo ozemlje savske, tudi ozemlje vrbanske banovine. Vsekakor bo ostala Dalmacija še nadalje v območju ljubljanskega Pokojninskega zavoda.

Nemški premost za naše železnice

Split, 27. jan. o. V Split je prispel danes grški tovorni parnik z 2.000 ton nmskega premoga za naše državne železnice. Naša država je za likvidacijo našega trgovskega salda v Nemčiji naročila pri nemških premostovnikih 300.000 ton premoga. Grški parnik je pripeljal prvo pošiljko. Vse premost bodo s parniki prepeljali v Split. Dubrovnik in na Sušac. Samo v Split bo prispelo okrog 20 parnikov z nemškim premogom. Naročila so bila izvršena baje tudi zaradi tega, ker naši donatni premostovniki niso mogli v zadostni meri in pravočasno oskrbeti naših državnih železnic s premogom.

Zemun : Beograd 1 : 1

Beograd, 27. jan. Na igrišču BSK sta danes reprezentanci Zemuna in Beograda v prvi 1.500 gledalcev odigrali prijateljsko tekmo, ki je končala z rezultatom 1:1 (1:1).

Svetosavska proslava v Beogradu

Beograd, 27. jan. p. Kakor po vsej državi, so danes tudi v Beogradu proslavili praznik sv. Save. Na vseh šolah so bile lepe svečanosti, najbolj slovesna je bila proslava na univerzi, kjer so ji prisostvovali tudi zastopniki Nj. V. kralja, prvi adjutant general Hristić, v imenu vlade prosvetni minister Magarašević in minister za telesno vzgojo dr. Miletić, ves diplomatski zbor, zastopniki beograjske občine, duhovščina in drugi odlični predstavniki javnega življenja. Po cerkvenem obredu, ki ga je opravil episkop Dositej, je zapel akademski pevski zbor »Obilice svetosavske himno kakor je imel rektor dr. Jovanović lep govor, v katerem je ortal pomen šolske proslave velikega narodnega prosvetitelja sv. Save. Dekan medicinske fakultete dr. Kostić je nato objavil nagrade, ki so bile podeljene iz fonda kralja Aleksandra dijakom za najboljša dela. Proslavo je zaključila lepa akademija, po kateri je bila za povabljenega goste prirejena zakuska.

V zvezi z razdelitvijo svetosavskih nagrad Nj. Vel. kralja za najboljše naloge dijakov beograjske vseučilišne so bili danes na kosilu pri Nj. V. knezu namestniku vseučilišni profesor dr. Dragoslav Jovanović z rektorjem Petrom Mičićem, vsemi dekani in nagrajenimi dijaki Viličevićem, filozofom, Stanišavljevićem, doktorantom prava, Blagojem Andonovićem, teologom, Aleksandrom Zidmanovskim, medicincem, Vladimirov Popov-Azotom, tehnikom, in Kuneom Djordjevićem, dijakom kmetijstva.

Značilna slika iz Rusije

Vodstvo ruske komunistične stranke je, tako vsaj zatrjujejo razne vesti, po volitvah nekoliko omililo dosedanjí strogi režim, v katerem ni nihče vedel, kaj sme reči in kaj je že veleizdaja. Javnost očita stranki, da je v njej mnogo ljudi, ki si svoj položaj utrjujejo z ovađstvom in si pridobivajo zasluge s tem, da spravljajo v nesrečo soderžavljane. Zdjaj je v teku velika akcija za očiščenje stranke od teh tipov. Povzročil jo je primer prof. Smorodina, ki je bil na temelju bedaste ovađbe izključen iz stranke, odpušen iz službe in poslan v Sibirijo na prisilno delo.

V času volilne agitacije je profesor Smorodin zaključil svoj govor z vzklikom: »Naj živi srečni svoj narod! Ovađuhi so ga obdoližili hujškanja proti drugam narodom sovjetske zveze in razpihovanja narodnostne mržnje. Pretrpel je hude kazni kot

propovednik narodnega šovinizma, zdaj pa mu je dala vlada popolno zadoščenje. Danes je prof. Smorodin junak dneva in msovska »Pravda« je napisala o njem: »Ne stranjate se za svoje krasne besede, za svojo ljubezen in za svoja čustva do velikega junaka ruskega naroda. Taka čustva so prirodna in popolnoma upravičena. Samo moralne propalice in sovražniki ljudstva ne ljubijo svojega naroda.«

List obenem ostro obračunava s Smorodinovi ovađhi in zahteva, da se morajo take »nizke, neumne in zlobne kreature« izločiti iz javnega življenja, predvsem pa odstraniti z odločilnih mest, kjer lahko napravijo nepopravljivo škodo. Seveda pa je veliko vprašanje, ali je tako pisanje resno in iskreno mišljeno, saj si je težko misliti, kako bi mogla sovjetska diktatura izhajati in se obdržati brez ovađstva.

Hudi snežni viharji v Ameriki

New York, 27. jan. tr. V državi Michigan razsajajo med jezeroma Ontario in Erie hudi snežni viharji, kakršnih v tej pokrajini je sedemdeset let ne pomnijo. Kakor poročajo, je v snežnih metežih zmrazilo že večje število ljudi. Promet je skoraj popolnoma onemogočen. V nekaterih krajih je zapadel sneg deset metrov visoko. Mnogo avtomobilov je obitalo v snegu. Tudi parniški promet na jezerih so morali popolnoma ustaviti. Mnogo vasi in mest je od ostalega sveta popolnoma odrezanih. Tudi mnogo vlakov je obitalo na odprtih progah. Michiganski guverner Murphy je odredil obširne ukrepe za reševanje prebivalstva. Ljudem pošiljajo v kraje, ki so odrezani od ostalega sveta, živila z letali.

Most preko niagarskih slapov v nevarnosti

New York, 27. jan. br. Zaradi nenavdnega mraza so se začele valiti po Niagarski slini množine ledu, ki so se nakupile pod sloviti niagarskim mostom. Pritisk ledu je bil tako močan, da se je železni most popolnoma uroščil in je obstajala nevarnost, da se poruši. V zadnjem trenutku se je posrečilo razstreliti ledene gore in je zasedaj nevarnost odstranjena. Most je kljub temu tako poškodovan, da bo trajalo popravilo najmanj dva meseca.

Hudo neurje v Parizu

Pariz, 27. jan. br. V popoldanskih urah je besnelo nad Parizom in okolico za to letno dobo nenavadno neurje. Med silnim viharjem je začelo najprej snežiti, nato je padala skoraj pol ure debela toča, naposled pa je nastala silna ploha. Ulice so se spremenile v prave hudournike, tako da je bil promet zelo oviran, v nekaterih okrajih, kjer so se zamašili kanali, pa so ga morali popolnoma ustaviti.

Albanija dobi kraljico?

Budimpešta, 27. januarja. v. V tujakšnih vladnih krogih se govori, da se bo albanski kralj Zogu v kratkem poročil z grofico Gerardino Aponyjevo. Nevesta je hčerka grofa Julija Aponyja, 22 let stara in sedaj uradnica v madžarskem narodnem muzeju. Trenutno se mudi s svojim stricem in teto v Tirani.

Revizija gospodarskih dogovorov Male antante

Bukarešta, 27. jan. tr. V zunanjem ministrstvu je bila seja rumunskega odseka gospodarskega sveta Male antante, na kateri so razpravljali o programu zasedanja gospodarske Male antante, ki bo meseca februarja v Bukarešti. Na tem zasedanju bodo revidirali posamezne določbe gospodarskih dogovorov Male antante, ki niso rodile pričakovanih uspehov. Tako zahteva Rumunija revizijo dogovorov o izvozu žita v Češkoslovaško, pa tudi Češkoslovaška in Jugoslavija sta predložili razne izpremenjevalne predloge.

Dr. Beneš časten član čsl. akademije

Praga, 26. jan. AA. Na današnji izredni seji češkoslovaške akademije znanosti in umetnosti, so izvolili predsednika republike dr. Edvarda Beneša za častnega člana.

Jubilej dr. Milana Hodže

Praga, 27. jan. AA. Glavni odbor republikanske stranke je večerj proslavil 60-letnjo rojstva mla. predsednika dr. Milana Hodže. Predsednik stranke Beran je med drugim poudaril, da želi od srca dr. Hodže dobro zdravje in vso silo, da bi mogel dovršiti naloge, ki čakajo ves narod.

Francoski poslanik Brugere v Zagrebu

Zagreb, 27. jan. o. Z osebnim vlakom je nocoj ob 17. prispel v Zagreb na službeni obisk novi francoski poslanik na našem dvoru Raymond Brugere. Na kolodvoru so ga sprejeli francoski konzul Guyerand z osobeom konzulata, načelnik finančnega oddelka savske banske uprave kot zastopnik bana, zastopniki društva prijateljev Francije in direktor francoskega instituta Dayre. Poslanik se je nastanil v hotelu »Esplanade«. Zvečer je bil v gosteh pri konzulu, jutri dopoldne pa bo obiskal bana, župana in poveljnika armije. Opoldne bo sprejel francosko kolonijo. Na obedu bo pri županu, na večerji pri banu, ob 18. bo sprejem v društvu prijateljev Francije, zvečer pa odpotuje v Beograd.

Slalom v Garmisch-Partenkirchnu

Garmisch-Partenkirchen, 27. jan. AA. Izid slaloma je naslednji: 1. Pertz (Nemčija) 74.5 in 73.6, 2. Baader (Nemčija) 73.9 in 74.2. Izid v kombinaciji: 1. Wärdha, Nemčija, 2. Schwabel, Avstrija, 3. Kneisel, Avstrija, 4. Pertz, Nemčija in 5. Baader, Nemčija. Točke še niso dodeljene.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročilo: Depresija je zajela že vse evropski kontinent razen njegovega zapadnega dela, kjer se je še obdržal visoki pritisk. Povod na kontinentu prevladuje oblačno vreme. V Nemčiji in v severnih Alpah sneži, v Franciji, gornji Italiji in na balkanskem zapadu pa je prišlo deževati. Temperatura je v srednji Evropi občutno padla, v ostalih delih kontinenta pa se ni spremenila. V Jugoslaviji se je po vsej državi pooblašilo, le na skrajnem vzhodu in jugovzhodu je vreme še nekoliko jasno. V gornjem Primorju dežuje. Temperatura se ni mnogo spremenila. Zemunska vremenska napoved: Oblačno v vsej državi, ponekod v severnih krajih dež. Temperatura se bo nekoliko dvignila. Zagrebška: Zelo oblačno, nekoliko padavin, relativno visoke temperature in jačji vetrovi. Danajska: Po precejšnjih padavinah, pri katerih bo že v zmernih višinah snežilo, izpremenljivo vreme, v prostih legah močni severozapadni vetrovi. Najvišje temperatura —5 C, v gorskih dolinah mraz.

Naši kraji in ljudje

Svetosavska proslava in nagrade Prisrčna slovesnost v Narodnem domu in na univerzi

Ljubljana, 27. januarja

Spet so naši pravoslavni bratje na lep in iskren način počastili spomin sv. Save. Liturgijo je v pravoslavni cerkvi sv. bratov Cirila in Metoda opravil g. Djordje Budimir, na jektenje pa je odgovarjal zbor pravoslavne cerkvene občine. Nato je bila v dvorani Ljubljanskega Sokola proslava šolske mladine. Proslave so se udeležili med drugimi komandant divizije g. Lazar Tonic, general Dušan Dodić, polkovnik Zivanović, narodni poslanec Turk in še vrsta gospodov in dam.

Ko je g. Djordje Budimir razlomil »slavski kolač«, je zapel mešani zbor pod vodstvom g. Premelca Mokranjčevega himno sv. Savi, nakar so sledile recitacije pesmi. Središče sporeda je tvorilo predavanje g. Rakovečiča o duhu sv. Save. Danes je ravno sto let, ko je bil prvič po šolah Miloševce Srbije proslavljen dan sv. Save. Danes se začenja osmo stoletje, odkar je v Trnovem izdihnil ta veliki Sloven. Predvatej je pokazal na dolžnosti, ki nam jih je s svojim življenjem in s svojim delom naložil sv. Sava. Medtem ko je bilo življenjsko delo sv. Save podpiranje, plemenitenje in prosvetevanje človeka in naroda, ko nam je že on pokazal pot k zblizanju z našimi slovanskimi brati, smo mi pozabili na velike ideale, pozabili smo, da je edino v slogi naša rešitev in naša bodočnost. G. Rakovečič se je obračal zlasti na mladino, naj po zgledu sv. Save gradi na razvalinah zlagane kulture nov svet in naj dvigne novega človeka.

Sledile so prisrčne recitacije, nakar je Borut Lesjak zaigral na harmoniko. Mali umetnik je bil deležen živahnega odobravanja. Učenci in učence, ki so recitali, so bili obdarovani s knjigami. Po tem pestrem sporedu so zaplesali dijaki kolo ob spremlevanju vojaškega orkestra Domača slave je bil g. Rajko Ogrin, ravnatelj ljubljanske podružnice Znanstvene banke.

Po ljubljanskih šolah so danes bile povsod lepe interne proslave velikega prosvetitelja in je bil dan pouka prost.

Razdelitev nagrad na univerzi kralja Aleksandra

Po starem lepem običaju je rektor univerze kralja Aleksandra dr. Rado Kušej na praznik sv. Save ob 11. razdelil nagrade za najboljša znanstvena dela slušateljev. Na rektoratu so se k razdelitvi zbrali vsi odlikovanci, prisostvovali pa so ji tudi vsi dekanji fakultet. Z verzičjo ki predstavlja vrhovno oblast na akademskih tleh, okrog vratu je rektor imel pri tej priliki na visokosolce kratak nagovor, v katerem je poudarjal, da je na praznik največjega srednjeveškega narodnega prosvetitelja, ki ga časte naši pravoslavni bratje, tudi naša dolžnost, da se s hvaležnostjo spominjamo mladega vladarja, ki po vzgledu svojih prednikov poklanja vsem našim fakultetam leto za letom določene zneske, da se iz njih nagrade najboljši sestavki z vseh znanstvenih področij ki se goje na univerzah. Namen teh nagrad je, da se med študenti že v mladih letih sproži zdrava tekma v stremljenju za najvišji znanstveni cilj. Na koncu je rektor čestitil vsem nagradencem in izrazil željo, naj bi jim bile svetosavske nagrade samo bodrilno za še intenzivnejše stremljenje po aktivnem sodelovanju pri graditvi ponosne stavbe naše narodne kulture do najvišjih vrhov.

Svetosavske nagrade so prejeli naslednji tekmovalci: Anica Budnarjeva za »Vaskularno floro v ljubljanski kotlini«, Franc Novak za »Razvoj liade v Karavankah«, Marija Verbičeva za »O kronanju Stefana Prvočenčane«, Jože Prochazka za »Manjšinski pravo v Jugoslaviji«, Pe-

ter Pavlič za »Jamčenje prodajalca po rimskem pravu«, dr. Janez Milčinski za »Venezne sisteme v lehti«, Borislav Bogno- lo za »Analizo seči kapilaris z določitvijo acetaldehida«, Miroslav Pleterški za »Kapilarno analizo seči z določitvijo beljakovine«, Vlasta Čermelj za »Kožno elasti- ko«, Stane Avanzo za »Fizikalne in tehnološke lastnosti domačih apnenec«, Roman

Mednarodni tekmovalci so v slabem vremenu srečno preprotovali Slovenijo

Ljubljana, 27. januarja

V opoldanskih urah je ljubljano pasirala skupina avtomobilistov, ki se udeležuje letošnje mednarodne avtomobiliste tekme rallye Monte Carlo. Pred Kazino na Kongresnem trgu, kjer ima ljubljanski Avtomobilski klub svoje prostore, in kjer je bila določena kontrolna postaja, se je kmalu po 10. začela zbirati množica občinstva, ki je hotela prisostvovati svečanemu aktu, ko tekmovalci oddajajo kon- misiji svoje papirje, da se nato v kratkem premoru, ki jim ga dovoljuje njihov čas, pripeljejo na novo naporno vožnjo. Prvo vozilo je prišlo do kontrolne postaje ob 10.45 v Palermu, kjer je začel letošnje proge, izmed 32 prijavljenih vozil štartalo 20. Do Padove jih je brez zamude vžiral progo 18. do Ljubljane pa je v času, ki je dovoljen brez kazenskih točk, prispelo 17 avtomobilov, medtem ko je eden še najavljen z znatno zamudo. Iz Ljubljane je prvi tekmovalce krenil ob 14.09 dalje proti Celju, Mariboru in Dunaju kjer je naslednja kontrolna postaja. Prvemu so v enominutnih presledkih sledili ostali vozači.

Po narodnosti je med udeleženci letošnje tekmovalci 6 Nemcev, 3 Nizozemci, 3 Italijani, 2 Francozi, 1 Šveicar, 1 Monegask (kneževina Monako) in 1 Jugosloven. Zlasti okolnost, da naš ožji rojak tekmuje v eni najpomembnejših mednarodnih avtomobilskih prireditvah je važna za razvoj našega avtomobilizma, saj do- sledaj naši avtomobilisti na teh tradicionalnih tekmah niso sodelovali. Naš tekmo- valec je g. Gustav Stojšek, lastnik me- hanične delavnice v Mariboru, soprožac pa je njegov brat G. Stojšek vozi z nor- malnim DKW Meisterom. Vso dolgo pro- go od Palerma do Ljubljane je prevozil brezhibno in je prišel v določenem času na cilj. Njegova udeležba na tekmi je to- liko večja pomena, ker si je nadel nalo- go, da mimogrede doseže tudi rekord naj- manjše porabe bencina. Kakor kažejo nje- gove dosedanje izkušnje, mu bo uspelo, da ne potroši na 100 km več kot 7 l goriva. Mlajši generaciji naših avtomobilistov bo lahko za vzgled njegov pogum, da se je s tako majhnim vozom udeležil tekmovalca, ko so v konkurenci številna velika vozila renomiranih znamk. Da je prvo tretjino

Čelik za »Prispevek k tehnologiji domačega lesa«, France Gnidovec za »Vplive iz del sv. Gregorija Naciancena na Žitja Kon- stantina in Metodija«, Jože Dolenc za te- mo »Škof Anton Wolf«, Dragotin Alfier za »Hierarhijo vrednot«, Anton Sinkar za temo »Škof Anton Alojzij Wolf« in Ivan Vodopivec za »Hierarhijo vrednot«. Z na- grado Primorskega akademskega starešinstva je bil odlikovan slušatelj filozofske fakultete Alojzij Dolenc za razpravo »Tr- žaško politično časnikanstvo 1848 — 1907«.

proge prevozil s tako lepim uspehom, nam govori za njegovo končno zmago. Avto si je g. Stojšek nabavil pri tvrdki I. Lovše v Ljubljani.

Naš tekmovalac v Mariboru prisrčno sprejet

Maribor, 27. januarja

Maribor je danes z velikim zanimanjem sprejel udeležence zvezne vožnje Rallye Monte Carlo. Zlasti je pozornost veljala edinemu našemu tekmovalcu, domačinu Gustavu Stojšku. Že v zgodnjih popold- nanskih urah so se pričeli zbirati ljudje na ulicah in čeprav vreme ni bilo prijazno, so se ceste vedno bolj polnile tujsko pro- metna zveza je oskrbela po vseh ulicah koder so peljali avtomobilisti, primerne značke. Na Aleksandrovo cesti je bilo po- stavljenih 16 DKW vozil, ob katerih so se zbrali ljudje. Ob 16.35 je prišel prvi avtomobilist startna številka 10 nakar so sledili ostali Pet minut pred 17. je prišel voz št. 40 s Stojškom, ki je prišel v Maribor brez vsake kazenske točke in je na poti iz Ljubljane do Maribora pridobil na rezervnem času Na Aleksandrovi cesti, kjer je izstopil, so ga sprejeli člani Avto- mobilskega kluba in predsednik g. Pinter mu je izrek prisrčno dobrodošlico želeč mu obnem mnogo sreče na nadaljnji poti. Prisrčno je bilo tudi svidenje in obnem ž. skoraj slovo g. Stojškega z domačimi, kajti po petminutnem odmoru je že nade- ljal pot proti Dunaju.

Edini Beograjec je odstopil zaradi slabega vremena

Beograd, 27. januarja

Druga skupina tekmovalcev te velike mednarodne dirke je startala v Atenah in jo vodi pot od Soluna, Sofije in Beograda čez Budimpešto, Dunaj, Prago in Strasbour- g v Monte Carlo. Ta skupina je v zgo- dnjih jutrnjih urah pasirala Beograd. Prvi tekmovalac je prišel ob 2.45, zadnji ob 3.30 pa ob 6.25. Po kontroli v beograjskem Avtoklubu so takoj nadaljevali pot v Bu- dimpešto. Beograjeci, Hunstnik, ki je sode- loval v tej skupini, je v Beogradu odsto- pil od nadaljnega tekmovalca zaradi skraj- no neugodnega vremena.

Opazovalci polarnega žarenja

so nam poslali iz različnih krajev zanimiva poročila

Ljubljana, 27. januarja

Tudi včeraj smo prejeli vrsto poročil o nenavadnem pojavu polarnega žarenja in objavljamo nekatere, da ostane v spomi- nu, kako različno se je nenavadni nebesni pojav pokazal v posameznih naših pokra- jih. Tako nam iz Lokavec blizu Ljuto- mera poročajo, da so polarno žarenje opa- zovali v tork zvečer od pol. 20. z jut- raj. Na jasnem nebu je žarela črno-rdeča svetloba od zahoda proti vzhodu, ogromnega obsega in s tako močjo, da so severni zidovi odbijali luč. V to široko svetlobno morje so se izmenoma začrtava- le blede rumene proge, zdaj tu, zdaj spet drugje. Ves čas je nebo žarelo kakor ob velikem požaru. Svetloba se je pomikala polagoma proti jugu in ljudje so kmalu ve- deli, da ne gre za požar, marveč za izre- den nebesni pojav. Nestrpnost po pričakova- li »Jutra«, da jim bo zadeva pojasnjena.

V Kamni gorici se je v tork zvečer oko- li 20. ure razširil nemir. V smeri proti Ra- dovlici je pričelo nebo silno žareti. Ker se je žarenje premikalo, padalo in nara- ščalo, so ljudje bili izprva prepričani, da je nastal nekje strašen požar. To tembolj, ker so megle, ki so vstajale iz Save, bile v žarenju videti kakor dim. Naenkrat pa se je iz žarenja in domnevnega dima dvig- nila svetlejša, več metrov široka proga, ki se je potegnila visoko v nebo. Videti je bilo prav tako, kakor če pričnejo kje briz-

gati v ogenj. Vse prebivalstvo je bilo mne- nja, da gori vas Lancova ali pa nekoliko višje proti Bledu. Vri kropsarji gasilci, ki so vedno voljni pomagati tudi izven doma- čega kraja, so bili nad eno uro pripravlje- ni in so z vprego pri brzgalni čakali, da bodo poklicani na pomoč. V Kamni gorici so ljudje zahtevali od gasilskega trom- bentača, naj vendar že prične trobiti. Po- lagoma pa so se le pomirili. Zjutraj so mnogi še radovedno vpraševali, kje je go- relo. Nekdo je raznesel tartarsko vest, da je bil strašen požar nekje v Jeseniških ro- vti. Vsi pa smo bili veselo iznenadeni, ko smo čitali v »Jutru«, da to ni bil svet po- žar, marveč le krasen in redek nebesni pojav. Tu in tam se pa seveda še vedno čuje, da bo kmalu vojna, morda celo tudi kuga, medtem ko lakota itak trpi precej ljudi po svetu.

Iz Trebnjega na Dolenjskem nam poro- čajo: V tork zvečer se je vlekla čez nebo velika rdeča črta, kakih 100 m dolga proti severu in več kot 50 m široka. Videti je bila visoko na nebu. Kmalu smo uganili, da je nebesna prikazen. Videli smo na nekaterih krajih temnordečo, drugod spet svetlejšo. Polarno žarenje se je pojavilo že okoli 18. ure, izginilo pa je ob polnoči. Marsikdo je izprva s strahom gledal prikazen in obu- jali so se spomini na repatico, ki se je pred svetovno vojno prikazala na nebu. Upaj- mo, da se bo lahkoverno ljudstvo lahko

prepričalo, da nam polarno žarenje ne pri- nese nič hujšega, kakor nekaj ur prilike za izredno zanimivo opazovanje.

Kakor nam poročajo iz Zagorja, je tudi prebivalstvo Zasavja dobro opazovalo po- larno žarenje. V hribskih naseljih je bilo samotno prebivalstvo močno razburjeno, bodi že v domnevi, da je nastal strašen po- žar, ali pa, da je žarenje napoved bližnje strašne nesreče. Loški gasilci so že zapre- gli konje v gasilski voz in nameravali kre- niti proti Izlakam in Trojanam, ko se je svet naenkrat obrnil v drugo smer. Tudi prebivalstvo starodavnih Vač je bilo pri- pravljeno pohiteti bližnjemu na pomoč. Plat zvona je marsikatega dvignil iz top-

le postelje. Tudi na Vačah so pripeljali gasilci brzgalno iz shrambe, zapregli konje in čakali samo še povelja, kam naj odrine- jo. Kumljanci so pa pobožno sklepali ro- ke in pomolovali prebivalstvo Svete in Cem- seniške planine, katero je zadel strahovita požarna katastrofa. Zagorjane je nenavad- ni svet nekoliko vznemiril, preveč strahu pa nismo doživeli. Navajeni smo različnih podzemskih, kakor tudi pozemskih nezgod. Vendar je svit tam »Pod skalo« tako ča- robno osvetljeval novo ograjo nad opornim zidom potoka Medije, da smo bili vsi pre- pričani: Tu je pa enkrat narava sama izvr- šila potrebno delo, ki ga mi sami ne zmo- rimo.

Kopališče Laško bo odvzeto javnosti? Laščani odločno nasprotujejo nameram SUZORja

Laško, 27. januarja

Skoro neverjetna se zdi vest, ki prihaja iz Zagreba preko Ljubljane, da namerava SUZOR ukiniti javnost staroznanega ko- pališča v Laškem, ga v bodoče uporabljati le za svoje članstvo ter izključiti uporab- ljanje tega tako preizkušnega zdraviliš- ča po drugih obiskovalcih, oziroma dovi- liti kopanje gostom le v toliko, v kolikor bodo na razpolago kabine in bazen preko potreb za člane OUZD.

Že ko je Suzor kupil naše kopališče, so nastali pomisleki ali ne obstoji namera, spremeniti naše zdravilišče v navaden špi- tal, kakor se je to zgodilo s Kobildolom. Že takrat se je javnost upirala in je zlasti občina zavzela proti takim nakanam od- ločno stališče. Opozarjalo se je, da je ko- pališče v Laškem namenjeno ne samo La- ščanom in ne samo članom bolniških bla- gajn, marveč da ima pravico do uporab- ljanja tega termalnega kopališča, ki je znano po svoji izredni zdravilnosti, vse občinstvo in vsa javnost in da ne more ni- kdo, pa tudi ne SUZOR svojevoljno odvzeti javnosti take dobrine.

Laško je storilo vse, da se je v teku let prilagodilo značaju daleč znanega kopališ- ča in letovišča. Občina je ogromni del svojih dohodkov posvetila našim modernim preu- dritvi mesta, ki naj bi tučim nudilo vse udobnosti. Ni šlo vse z rednimi občinskimi dohodki, iskati so se morala posojila z dol- goročno amortizacijo. Sadovi na bi se po- kazali v vednem porastu letoviščarjev, ki so prihajali v Laško ne samo iz Jugosla- vije, temveč tudi iz sosednih držav. Tuj- skoprometni izkaz je beležil vsakoletni napredek dotoka tujcev.

Vse je pričakovalo, da bo SUZOR uvidel velik pomen kopališča v Laškem, da bo izkoristil termalne vrelce v tisti meri, ki jim gre po njih vrednosti. Pričakovalo se je, da bo nastala nova velika in moderna kopališka zgradba, da bodo v ostalem po- sloplju napravili tako potrebno centralno

kurjavo, da se bo preuredil park pri upo- števanju nameravane regulacije. Savinje. Namesto teh pričakovanj pa pride sedaj vest, ki je še hujša in usodnejša za Laško, nego je bil ukaz notranjega ministra o spojitvi mestne občine Laško s kmečko občino Marjagradcem. Hudi časi ne naj- dejo moč, ki bi jim bili kos. Mnenja smo, da je poklican občinski odbor, opozoriti kr- bansko upravo na pretečo nevarnost in da je poklican tudi naš domači narodni po- slanec, da obvaruje okraj, ki ga zastopa, pred nesrečo.

Banovina kupuje Dolenjske Toplice?

Novo mesto, 27. januarja

Znano termalno kopališče Dolenjske to- plice, ki jo ima v posesti in v upravi »Kme- ska posojilnica« v Ljubljani, je v zadnjem času deležno posebnega zanimanja. V pre- teklem letu je imel kopališče v najemu g. dr. Pošćić, agronom, ki ga je voljan prevzeti po sličnih pogoji tudi v tekočem letu. Po- leg njega so se javili še drugi interese, ki bi radi prevzeli kopališče v najem. Kra- jevni čimtelji, ki so na kopališču najolj zainteresirani, pa žele, da bi kopališče ku- pil kr. banaka uprava. V ta namen se je posebna deputacija že pred več tedni ogla- sila s svojo željo pri g. banu državne bano- vine, v istem smislu je bila vložena tudi posebna prošnja s podpisani večja števila prebivalcev topliške občine.

Ravno te dni se je mudila v zdravilišču Dolenjskih Toplicah posebna banovirska komisija, ki je pregledovala in cenila vse naprave, kar je v zvezi z zanimanjem kr. banke uprave za odkup termalnega kopa- lišča. V interesu kopališča samega, ki se more po zdravilnosti vode meriti s sloviti- mi svetovnimi kopališči, kakor tudi v in- teresu vse Dolenjske bi pač bilo, da se kr. banaka uprava končno vendar odloči ter odkupi Dolenjske Toplice, s čemur bi vsa Dolenjska mnogo pridobila.

Uspešna raziskovanja onkraj Velenja Društvo »Speleus« je našlo številne starinske ostanke

Menda nobeno društvo v šaleški dolini ne šteje tako malo članov, kakor jamar- sko »Speleus« in vendar je občni zbor po- dal lepo sliko uspehov. S pristopom 3 član- ov na obč. zboru šteje društvo 28 član- ov, blagajna pa premore še nekaj dinar- čkov za kako znamenje in slično. Ni pa tako brez pomena delo v pretekli društveni dobi.

Lani sta posetila našo »Hudo Luknjo« in »Špehovko« dva profesorja iz Nemčije, kamor ju je zvalilo znanstveno poročilo prof. Brodarja iz Celja, ki je minulo leto izkopaval v »Špehovki«. Društvo »Speleus« je kopalo 21 dni, večinoma ob nedeljah in praznikih. Muzejsko društvo iz Celja pod vodstvom g. prof. Brodarja pa 38 dni. Med raznimi izkopanimi predmeti je 53 komado- v kamenitih artefaktov iz paleolitike dobe, koščena harpuna zelo lepe oblike iz dobe na prehodu paleolitike v neolitik, ze- lo dobro ohranjeno koščeno šilo, 14 cm dolgo, iz mlajše paleolitike dobe. Od leta 1935, odkar vrši izkopavanje naše dru- štvo, se je izkopavalo v »Špehovki« 68 dni. Vse najdene predmete, katerih je skoraj 120, smo oddali muzeju v Celju. Zbirko bo uredil in strokovno opisal g. prof. Brodar. Del tega bo objavljen letos v strokovni knjigi »Quartaer«, ki izide v Nemčiji.

Pri izkopavanju v »Špehovki« smo nale- teli na velike množice kosti jamskega me- dveda. Sodeč po številu najdenih čakanov, je v tej jami poginilo okrog 315 medve- dov. Iz razbitih kosti, osobito velikih ce- vastih kosti, bi bilo sklepati, da je vsa ta množica jamskih medvedov izdihnila pod roko pračloveka.

Pregledali smo tudi jama »Hudo Luk- njo« glede na morebitne arheološke najde- be. V »Zmajevem Kotu« smo našli na oglje, razne razbite lonce in obdelane ko- sti. Tudi v »plezni dvorani« smo našli tak- šne predmet. Tu pa ni bila mogoča popo- lar preiskava, ker gre kulturna plast pod zidove plesišča. Vsi ti predmeti še niso strokovno pregledani, zato tudi še ni do- ločena doba, iz katere izvirajo.

Izkopavanja v »Špehovki« so v prvem delu po večini zaključena. Jama je do glo- bočine 47 m točno izmerjena in vršana v načrte. Drugi del jame še ni prekopan, ker gre kulturna plast tik pod površje dana-šnjih tal, zato ni upanja na večje uspehe. Obnem tudi sedanja skromna sredstva te- ga društva ne dopuščajo raziskave dru- gega dela jame.

Poleg izkopanin je postala naša jama znamenita po jamskih hroščih. G. Pretner iz Zagreba, ki se je že parkrat podvziral na lov jamskih »zver«, je našel slepega hrošča, ki je še nepoznan in ga je zato krstil za Aphaobiella Tisnicensis, ker je v najbližjem sorodstvu z rodem Aphaobius, Tisnicensis pa zato, ker živi v jamaš gore Tisnik (Huda Luknja, Špehovka, Pilaica in jama nad požiralnikom Ponikve). G. Pretner domneva, da so tudi stonogi, ki jih je našel v naši jami, še nepoznani. Te živalce so bile po najdbi razposlane ši- rom sveta in tako širijo znanje o našem kraju.

Društvo je v minulem letu izdalo 2327 din za delavce in 909 din za razsvetljavo. Ti dve postavki sta najpomembnejši pri izdat-kih. Društvo bi gotovo imelo večje uspehe, če bi dela ne oviralo slabo gnotno stanje. Sklep občnega zbora je, da se delo v »Hu- di Luknji« ustavi, ker bi umetni rov za iz- hod jame v šentvidsko dolino zahteval več izdatkov, kakor bi jih društvo moglo kriti.

Za občinstvo bo jama »Hudo Luknjo« letos odprta do »Konja«, in sicer mesece junij, julij in avgust. Za program letošnje- ga dela si je društvo določilo označenje vseh jam tukajšnjega okraja v specialjki, iste premeriti in preizkusiti z ozirom na ponikalnice. Požrtvovalno delo naših ja- marjev, ki se vrši že vsa leta od obstoja društva iz golega idealizma, zasluži glede na dosežene uspehe raziskovanj vse pri- znanje, društvo samo pa zasluži izdatnejšo podporo pristojnih krogov, da mu bo omo- gočeno nadaljnje raziskovanje.

Jadranaši — mlademu kralju

V znak hvalečnosti za naklonjenost, ki jo je izkazal Nj. Vel. kralj Peter II. na- cionalni omladini, mu bo poklonil J.N.A.D. Jadran pričujočo spomenico, katere osmu- tek je izdelal član društva, cand. ing. arh. Blaganc Dušan. Spomenica je izdelana zelo okusno; sestoji iz dveh delov: na gornjem je na posebni kovinasti plošči vdela lesena deščica z intarziranim na- pisom: JNAD Jadran svojemu kralju. Ko- vinsko ploščo obdaja pokramen okvir, iz- delan iz krovinske cevi. Spodnji del, neko- liko manjši, vsebuje posvetilo v pozlače- nem okviru. Občinstvo si lahko ogleda spomenico pri tvrdki Magdič v Ljubljani, ki je bila tako prijazna, da jo je za ne- kaj dni dala v svoje izložbeno okno.

Na velikem lovskem pogonu

Pišce, 27. januarja

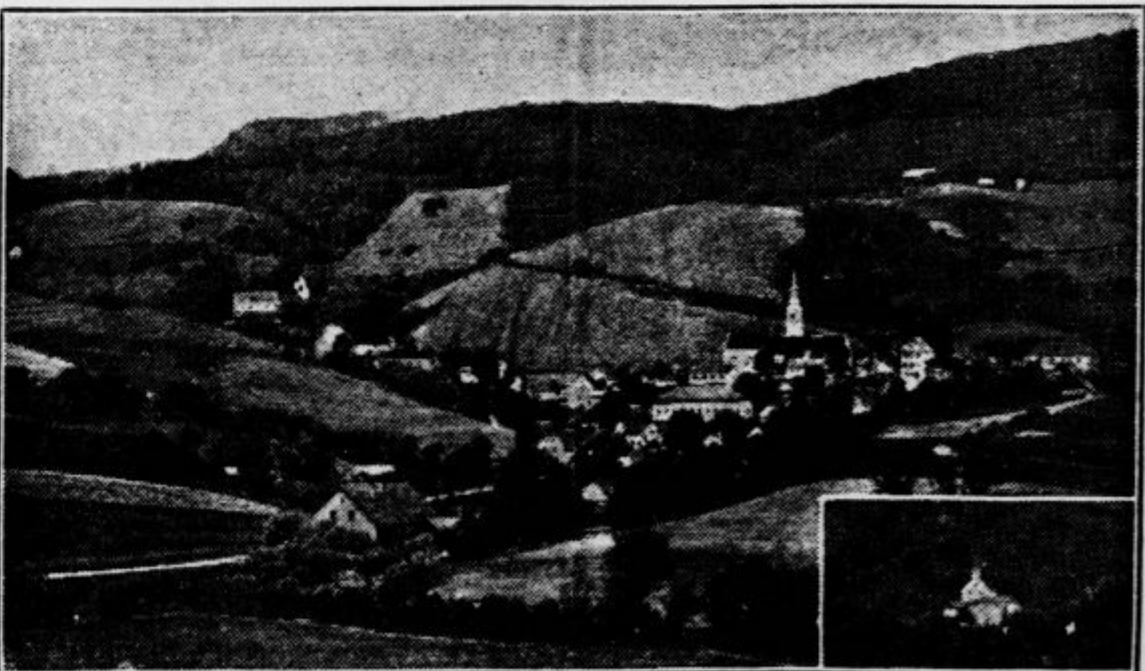
Po pišečkih gonah so se po vojni pojav- ljale posamične divje svinje. Zadnja leta pa so se tako razmnožile, da so začele našim »gorenjskim« kmetom delati po njivah na krompirju in koruzi občutno škodo. Ta invazija divjih svinj bi se bila dala vseka- kor v krali zatreti, ko bi bilo vsepovsod na odgovornih mestih pravo razumevanje za to. Dočim smo jih v pišečkih revirjih vedno po možnosti preganjali in uplenili 5 kosov, so svinje v sosednih revirjih po- središke graščine uživale božji mir in se nemoteno plodile. Zato so se pri vsakem pogonu najrajši pomaknile v srajnske goz- dove, kjer ni nihče preganjal divjih svinj. V zatiranju te svojati so nam kolikor to- liko pomagali Bizeljanci in Sentpetrani, ki so v svojih revirjih postrelili nekaj svinj, starih in mladičev.

Ker je bila lanske jesen uradno ugo- tovljena velika škoda po njivah, je nalo- žilo sresko načelstvo v Brežicah podred- ški in pišečki graščini kakor zakupniku občinskega lova v Križah in Gorjanah prav znatne kazni v denarju. Obnem je odredilo 23. januarja 1938 uradni pogon na divje svinje v pišečkih in srajnskih re- virjih in je nanj povabilo vse lovce bliž- nje in daljne okolice; občinom pa je na- ročilo, da poskrbe za zadostno število go- najčev.

Ta v velikem stilu vpriporjeni lov je bil v nedeljo pri najlepšem lovskem vremenu.

Ce je kaj manjkalo, bil bi to samo 10 cm debel nov snež. Na ta lov so prihiteli lov- ci od blizu in daleč iz Posavja, celo Do- lenjske je bila zastopana. Ob 8. uri zju- traj se je na Marofu zbrala armada 40 lovcev in 50 gonjačev. Izvanredno ugodno vreme je povzdigovalo lovsko razpolože- nje. Med medesebnim pozdravljanjem in spoznavanjem ter raznovrstnimi šalami je hitro potekel čas. Točno ob pol 9. smo v dveh skupinah naskočili graščinske goz- dove. Medtem ko je glavna kolona ubra- la pot po dolini Sedne proti Veliki bukvi, se je druga (manjša) pomikala mimo Je- derti do Rdečega križa, ker je bila na- menjena, da divjim svinjam v velikem Trobelniku ponese smrt v dobro merjenih streljih. Vodil je to skupino upravitelj g. Kiktor Mešol. S to skupino nismo prišli ves dan več v stik.

Ko smo po dobri uri prisopihali po pre- cej naporni poti na sedlo k Veliki bukvi, je prejšnji oskrbnik g. F. Schagi, ki je to skupino vodil, opozoril lovce, da se ne sme ničesar drugega streljati kakor di- vje svinje, niti lisice ne, kakor to predvi- deva dotični uradni odlok. Nadalje je resno opominjal lovce k vsej previdnosti, ker so ranjene svinje čisto nevarne, da ne bo nobene nesreče. Nato smo se podali na stajališča. En del lovcev proti vrhu Špička pod vodstvom prejšnjega oskrb- nika, drugi del v dolino majne Dramlje, vodila sta nas 2 lovstva paznika. Tretji pa

Pišce z gozdnatim okoljem, vinogradi in znanim gradom

je vodil gonjače. Vse točno po določenem načrtu. Špička je veljal naš pohod. Ob pol enajstih je bil začel pogona. In kaj so se na Špičku oglašili prvi strelji. Nato drugi v spodnji Dramlji. Pokalo je kakor na manevrih. Samo mi lovci v gornji Dramlji nismo ničesar videli, pač pa je nas v senci trapih občuten mrak.

Ko je po 12. uri streljanje uftmilo, smo se zopet začeli pomikati proti Veliki bu- ki, ki smo bili razmeščeni v gornji

Dramlji. Lovci spodnje Dramlje so imeli nalog špiček obkrožiti in se pomakniti s severne na južno-vzhodno stran. Pri Veli- ki bukvi smo že našli zbrane lovce iz špi- čke in bližnje okolice z gonjači. Toda kaj vidimo! Ne med lovci, še manj med go- najčji ni bilo tihega občutnega veselja po uspešnem lovu. Vse je bilo potrto, kajti sgrežiti so bili trije lovci, sami priznani, zamešljivi strelci čez 4 svinje in niso no- bene uplenili.

Domače vesti

Umri je novinar Ivan Mladinec v New Yorku. V neki newyorški bolnišnici je umrl zaslužni jugoslovski novinar, pisatelj in kulturni delavec Ivan Mladinec. Star je bil komaj 49 let in postal je žrtev raka. Doma je bil z otoka Brača v Dalmaciji in v Severni Ameriki je prebival že kakih 30 let. V Ameriki je dovršil visokošolske studije in postal lekarnar. Pri tem poklicu ni dolgo ostal in ves se je posvetil novinarstvu. Urejeval je razne liste hrvatskih izseljencev, pred 20 leti pa je postal vodja informacijskega oddelka, ki je mnogo koristil našim izseljencem, ko jim je dajal navodila za pridobivanje ameriškega državljanstva ter jim tolmačil sploh vse postavbe vizeznih držav. Pomembna so nekatera njegova literarna dela, največ pa je koristil našemu izseljenstvu in stari domovini s svojim Narodnim adresarjem, ki opisuje vse izseljenke organizacije ter vsebuje tisoče in tisoče naslovov. Adresar je izšel v angleškem, slovenskem in srbohrvatskem jeziku. Pokojni Ivan Mladinec je bil pred leti na obisku v stari domovini in udeležil se je tudi kongresa slovenskega izseljenstva v Ljubljani. S pozitivnim delovanjem v raznih izseljenških organizacijah si je postavil najlepši spomenik in ohranjen bo v častnem spominu.

Smrt zaslužnega srbskega esperantista. V Beogradu je umrl mladi Stevan Živanović, ki je bil vnet organizator esperantskih klubov v Beogradu in drugih mestih Srbije. Sodeloval je tudi pri mnogih mednarodnih esperantskih prireditvah in pridobil si je lepo število priznanj. Napisal je več knjig za učenje mednarodnega jezika, v rukopisu pa je zapustil tudi srbsko-esperantski rečnik. Beograjski esperantisti so počastili njegov spomin na žalni seji.

Pri lenivosti črevesja, črevesnem kataru, obolenju danke, odstrani naravno »Franz-Josefov« grenčica zapoko dolnjih organov dobro in naglo. Mnogoletne izkušnje uče da uporaba »Franz-Josefove« vode odlično regulira funkcije črevesja. Ogl. reg. S. br. 15. 485-35

Osebnost vest. V višjo (6) skupino je med drugimi napredoval vršilec dolžnosti direktorja na državnih tekstilnih žolih v Kranju g. dr. inž. Franjo Kočevar iz ne inž. Hočevar, kakor je bilo zadnjič objavljeno.

Praktični izpiti za otroške vrtarice (zabavljice) se bodo pričeli v petek, dne 1. aprila ob osmih zjutraj na drž. učiteljski v Ljubljani. Prošnje morajo biti kolkovane z državnim kolkom za 10 in 20 din in opremljene v smislu čl. 3. odstavka 2. začasnega pravilnika o opravljanju izpita za otroške vrtarice. Priloge so: spričevalo, državljanska izkaznica, izvod iz uslužbenškega lista, kratak opis življenja in zdravniško potrdilo o telesni sposobnosti za delo otroške vrtarice. Nasloviti in poslati je treba prošnje po uradni poti na izpitni odbor za praktične izpise za otroške vrtarice na drž. učiteljski v Ljubljani do 1. marca. Kandidatke naj se javijo pol ure pred pričetkom izpita v ravnateljevi pisarni.

PAUL MUMI

Novi grobovi. V ljubljanski bolnišnici je umrla gospa Ivanka Delistovičeva. K večjemu počitku jo tolo spremili jutri ob pol 17. V Ribični na Dolenskem je umrla gospa Margareta Brezarjeva. Za njeno pot bo nastopila jutri ob 16. Pokojnina blag spomin, žalostim naše iskreno sožalje!

Slovenka je zapustila 30 milijonov samostanu? »Deutsches Volksblatt« poroča iz Aten, da je tam umrla princesa Kokoletta, rojena Slovenka Karolina Prah. Prahovi so v zgodnji mladosti umrli starši. Vzeli so jo k sebi tuji ljudje, ki jim je pa pobegnula v Trst, od koder so jo zvalili trgovci z dekleti v Kairo. Tam se je seznanila z Dalmatincem Ivanom Tomičem, ki jo je poročil. Moč je zaslužila s tihotapstvom lepo premoženje in ko je umrla, je vdova podedovala milijonsko premoženje. Kmalu nato je vzbudila precejšnjo senzacijo vest, da je že priletno vdovo poročil neki grški princ. Zakon pa ni bil preveč srečen in princesa Kokoletta je kmalu odšla v samostan. Nedavno je umrla in vse svoje premoženje v vrednosti 30 milijonov frankov zapustila nekemu samostanu menihov v Jeruzalemu.

Jutri velika senzacija!
Puccinijska opera
BOHEME z Marto Eggerth in Janom Kiepurom
Jutri: KINO UNION v velikem glasbenem filmu „ČAR BOHEMOV“

Nekateri mlajši lovci so zopet pravili, da so imeli mnogo zabave med pogonom z lisicami, ki se se kar po dve skupaj čisto mirno sprejale pred stajališčem, kakor da bi bile slišale prepoved oskrbnika, ki jim je zagotavljal življenje. Splošno pa je bilo mnenje med večino lovcev, da je bila tokrat velika pogreška prepoved streljanja lisic, kajti lisice bi bili že v prvem pogonu nekaj uplenili, ker so jih lovci videli nič koliko. Nikoli več ne bo tako ugodnega pogona na lisice na špičku. Špiček je obsejal in okoli in okoli pokrit z mladimi gostim smrekovim nasadom kot zaključni stožec piščetke gorovja proti vzhodu. V teh mladih smrekovih nasadih, ki so navadno prepreženi s srebotino in koprjem, je pravo zatočišče divjih svinj in lisic. Zato je treba precejšnjo število gonjencev, da priženejo kaj na sveto. In tokrat je bilo gonjencev dosti. To se je videlo, da niso pregnali iz špička vseh svinj, ampak tudi vse lisice. Na drugi strani pa bi uplenitev lisic pokrila vsaj deloma velike rezijske stroške tega lova in bi rešila na pomlad našim skrbnim gospodinjstvom mnogo kuretnice ter marketerji mladi srnci življenja. Četudi so bili večina mlajši lovci naziranj, da se mora lov na lisice čimprej ponoviti, dvomila da bomo našli v letošnji zimi tako ugoden dan. Lisice se bodo začele v februarju pariti in ob svatovanju se potegne ta družba čez dan v lisčine, kjer je varna pred preganjalci.

Toda vrnimo se k nadaljnjemu poteku našega lova! Ugotovljeno je bilo, da je ena divja svinja pobegnila nazaj za špi-

Za gorske vodnike in nosače je bila že leta 1930 odobrena tozadevna tarifa. SPD je izveščalo lepo število gorskih vodnikov. Vsi izpraznjeni gorski vodniki so morali položiti posebne izpise ter imajo od sreskega načelstva potrjene vodniške knjižice. Le z vodniško knjižico se izkaže vodnik, da je upravičen vršiti vodništvo. Ob celodnevni zamudi znaša tarifa 120 din, za poldnevno zamudo 60 din, ob potovanju v nočnem času je dodati še pribitek za vsako nočno uro po 10 din. Nosača prtljaga do 8 kg je vračunana v vodniški tarifi. Nosači, ki niso prtljago turistov, ki pa niso upravičeni vršiti vodništvo, prejmejo za svoje delo ob celodnevni zamudi po 80 din, za poldnevno zamudo 40 din in ob potovanju v nočnem času pribitek 5 din za vsako nočno uro. Ako nosi nosač več kot 20 kg teže, dobi za vsak kilogram čez to težo kot posebno nagrado 4% od pristojbine. Nosač iz Zlatogorja do Doma na Komni prejma 30 din za prtljago do 12 kg. Planinci naj se poslužujejo gorskih vodnikov in nosačev. Imenik vodnikov je na razpolago v pisarni SPD v Ljubljani ter pri vseh podružnicah SPD.

Tržaške narodne pesmi, zbral iz harmoniziral Fran Venturini. Ljubljana 1938. Oplozografiral Silvester Orel. Naslovno rlesbo izdelal prof. Saša Santel. Na 24 straneh je objavljeno 22 ljudskih pesmi, ki so jih svojčas prepevali v Trstu in njegovi okolici. Skladatelj Venturini jih je rešil pozabljenosti jih zapisal in priprosto harmoniziral, 18 za mešani in 6 za moški zbor. Zbirka je toplega priročila vredna. Dobrodošla bo pevskim zborom. Tržačani naj jo pa pokupijo že za spomin na rojstni kraj in nekdane lepe čase. Cena parituri je le 12 din. Izdajo razpošilja skladatelj sam. Njegov naslov: Ljubljana-Kongresni trg.

Prenajpolnjene zagrebske šole. V Zagrebu je v 170 učilnicah preko 19.000 učencev. V vsakem razredu je dopolnjen in popoldne preko 110 učencev in učenek. V najkrajšem času bi morali zgraditi štiri nova poslopja za osnovne šole in najmanj dva poslopja za mešanske šole, da bi bilo mogoče urediti pouk v skladu s pedagoškimi in higijenski predpisi.

Putnik v Ljubljani (biljetarnica se s 1. februarjem preseli iz Gajeva ulice začasno za Tyrsevo cesto 5. Številka telefona 24-72 ostane neizpremenjena.

Veliko tatvino denarja osješke pošte pri vsej vestni preiskavi oblasti doslej še niso razjasnili. Ko so vozili, kakor znano, od ene pošte do druge v zaprtem postojnem vozu poleg pisemske pošte tudi vrečo, v kateri je bilo 435.000 din, je nekdo vžig odklenil in utekel z denarno vrečo. Voznik in poštni uslužbenec sta se videla hrbet moza, ki je z vrečo v roki izginil v stranski temni ulici. Preiskovalni organi so temeljito preiščevali vse sumljive elemente v Osijeku in okolici in tako jim je postal sumljiv neki neznanec, ki je v eni trgovini kupil lepo obleko, v drugi pa čevlje. Ko so ga ustavili, so spoznali v njem znanega vlomilca Gordelja, katerega so takrat iskali po vsem Zagrebu. Vlomil je v neki zagrebsko trgovino, odnesel precej denarja in pobegnil v Osijek. S tatvino postopnega denarja pa ni v nobeni zvezi.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH. 1.

LUISE RAINER

Razbojnik Ostojč je obsojen na smrt. Pred okrožnim sodiščem v Sremski Mitrovici je bil razbojnik Duško Ostojč obsojen na smrt. Ostojč je lani, ko je pobegnil iz mitroviške kaznilnice, z nekim svojim pajdašem napadel paznika, potem pa je nebegu ubil v Kupinovu postarico in nekoga kmeta iz masčevanja, ker sta nekaj pred sod čem pričala proti njemu in pa ni nje-govemu očetu, ustrelil pa je tudi nekoga ribiča, ker mu ni hotel dati svojega čolna. Obsojenec je razsodbo mirno poslušal, njegov zagovornik pa je vložil priliz.

Telefonsko žico so pokradli. V gozdu nad banovinsko cesto pri Holcu so kmetje podirali drevesa. Veje so pri padcu potrgale telefonsko žico, a delavci telefonske sekcije so škodo brž popravili. Neki okolikan pa je že naslednje noči sdel okrog 200 m bakrene žice in je tako prekinil zvezo ter povzročil tudi znatno gmožno škodo. Orožniki vna-tro zasledujejo tatu.

Jutri velika senzacija!
Puccinijska opera
BOHEME z Marto Eggerth in Janom Kiepurom
Jutri: KINO UNION v velikem glasbenem filmu „ČAR BOHEMOV“

ček. Zato smo brž sklenili pogon okoli špička ponoviti. Plezali smo po strmih pobočju na opek hrbet in zasedli vsa stajališča od špička preko Velike Vagle in še po pobočju nizdol, kamor je prišel en del lovcev, ki je imel nalogo špiček obkrožiti, tako da smo špiček zopet zaprli. Ko so bili gonjenci že prebrzdali gosto smrečje in prepodili več družin sra, se je pod stajališčem akademika iz Zagreba izmotala iz grmovja divja svinja obenem z lisico tako, da je bil trenutno uverjen, da ima dve svinji pred seboj. Ker je bil oborožen samo s šrotarico, ni hotel vte-gati na daljavo 60 korakov strela z ide-alko. Povrh pa je še svinja ubirala korake točno proti sosednemu, niže stoječe-mu lovcu, ki je 3 krat upal po njej. Ven-dar je svinja še priložnostila do prihod-njega lova, ki ji je z 2 streloma upihnil življenje. Svinja, okoli 80 kg teža, dve-letna, lepa mladica, je bila zadeta z dva-ma krogla, tako da se za smrekovo povr-pulita g. L. iz Brežic kot prvi in g. R. iz Krškega kot drugi strelce.

Tudi lovci druge skupine so streljali po divjih svinjah, pa nič uplenili. Ravno ta-ko ne oni v spodnji Dramlji. Ker pa ni bilo snega, se ni dalo točno ugotoviti, ako je kaj nastreljenega. Upamo, da ni! Zad-nji pogon nas je združil pri g. Kostevcu, kolikor se lovci še niso takoj ob koncu pogona odcepili. Pri Kostevcu smo po-tem svinjo še nekajkrat temeljito po-godili, kakor je že običajno pri zadnjih po-gonih. Končno je svinjo kupil breški me-sar g. G. B. in jo takoj odpejal s seboj v Brežice.

Družbi sv. Cirila in Metoda je volil pok. g. Josip Tušak, posestnik in trgovec iz Cerkevjakovcev, din 1000. — Slava!

Nameste venca na grob pok. dr. Alfre-da Šerka je daroval za občinske reveže na Vranskem g. dr. Eduard Šerko, banovinski zdravnik na Vranskem, 200 din. Iskrena hvala!

Napad volkov na orožniške postaje. V gostivarskem okolišu so tolpe volkov letos že večkrat napadle samotna naselja. Zdaj so volkovi navali na orožniško po-stajo na Vlačnici. Pred polnočjo so čudni glasovi zbudili poveljnika postaje nare-dnika Rudolfa Trinajstića, ki je takoj vstal in pohitel k oknu. Petnajst volkov je stalo pred poslopjem in tulilo. Narednik je zgrabil za puško in ustrelil tri volkove, dočim so se ostali razbežali.

Pri zjutraj in motnjah v prebavi vz-me jutraj na prazen želodec kozarec naravne Franc Jožefove grenčice.

Iz Ljubliane

u—Predavanje Prirodoslovnega društva. V terek bo predaval v mineraloški predavalnici univerze g. dr. Slavko Rakovec o temi: Kamni v človeškem organizmu. Začetek predavanja ob 18.15.

u—Klub koroških Slovencev opozarja svoje člane in prijatelje na predavanje o Koroški (s skriptičnimi slikami), ki bo dre-vi v mali filharmonični dvorani. Vstop prost.

u—Po Koroški je nastov predavanja, ki ga bo imel g. Fran Uršič dre-vi ob 20. v mali dvorani Filharmonije, Kongresni trg. CM družba vabi k udeležbi vse, ki se zanimajo za Koroško in za narodno-obrambno delo sploh. Vstopnine ni.

u—Slovenski vokalni kvintet. Naše najboljšje vokalno komorno združenje pri-redi samostojen koncert v petek 4. febru-rija ob 20. v veliki Filharmonični dvorani. Slovenski vokalni kvintet šteje med pev-ske korporacije, ki živjajo največjo priljubljenost in tudi sloves med našim narodom. Njegovi koncerti in koncertni nastopi sploh so v umetniškem oziru ved-no dovršeni, izredno priljubljeni so pa tu-di člani kot koncertanti v naši radio-po-staji. Petkov koncert nam prinaša več novih stvari, pojo 9 umetnih zborov, 3 narodne pesmi, vmes pa pojeta Milan Jug in Tone Petrovič samospeve s spremljevanjem klavirja. Vstopnice se do-be v Matični knjižarni.

u—V spomin blagopokojne gospe Tere-zije M. Jenkove so namesto venca darovali Ruskemu rednemu križ: ga. M. Hribarjeva, soproga senatorja din 200, ga. E. Zorjova din 100 in g. N. Mesnajaeva din 100. — Is-krena jim hvala!

u—Dimnikarski pomočniki, ki jih pred-stavlja organizacija dimnikarskih pomoč-nikov za dravsko taovino v Ljubljani, so že od konca decembra v mednem gibanju. Doseki hočejo, da bodo njihovi delovni od-no-si urejeni v skladu s sedanjimi socialnimi predpisi. Najbolj so prizadeti starejši pomoč-niki, zlasti poročeni. Ker so nekateri mojšti naklonjeni težnjam pomočnikov, so ti pre-pričani, da bo mogoče urediti delovne od-no-saje s primernim sporazumom, s kolektivno pogodbo. Organizacija dimnikarskih pomoč-nikov za dravsko taovino hoče priboriti svojemu članstvu zakonite pravice in je od-ločena vztrajati do uspeha ob moralni pod-pori vse naše javnosti.

u—Vratar splošne bolnišnice prosi dani, ki je nedavno našla v bolnišnici nekaj de-narja, da se oglasi pri njem.

u—Slasčičarska prireditel s plesom bo 29. t. m. v hotelu Miklič. Sodeluje godba dravske divizije.

Dobra zemlja

u—V počastitev spomina blagopojne gos-pe Hale Bleiweis-Trsteniške je darovala Ju-goslovanskemu akademiku podpornemu dru-štvu robljina dr. A. Zalokar 100 din in so-rodniki iz Norveške 100 din. Iskrena hvala!

u—Ljubljanski šahovski klub je v sre-do zvečer nadaljeval pred 14 dnevi prekin-jeni izredni občni zbor, ki ga je vodil predsednik dr. Kasal. Najprej je bilo pre-čitano blagajnikovo poročilo, ki je nava-žalo vzroke klubove finančne krize. Pri pre-hodu na volitve sta se stvorili dve na-sprotni skupini in je debata mestoma po-stala zelo burna. Pri volitvah je bil iz-vojen naslednji odbor: predsednik prof. Slavko Weiss, I. podpredsednik inž. Zlatko Furian, tajnik Ciril Vidmar, blagajnik prof. Cop, knjižničar Gabriel Pintarič, go-spodar Jože Šiška, namestnika Lovše in Samobor, tehnični odbor Ciril in Milan Vidmar, nadzorstveni odbor Anton Prein-falk in dr. Josip Birs, razsodišče dr. Se-ver in dr. Valentincič. Zbor je zatem izvo-lil dr. Kasala za častnega člana, velemoj-stra dr. Vidmarja pa ponovno za častne-ga predsednika. Novi predsednik je razvil svoj delovni program, ki predvideva zla-sti sanacijo kluba.

u—Koliko dela in zaslužka bi dala gradnja palače trdnice Bate v Ljubljani. Pred dnevi smo na kratko poročali, da zaradi formalnih zaprek trdnica Bata za-enkrat bržčas ne bo gradila velike mo-derne palače na voglu Selenburgove ulice in Aleksandrove ceste. Zanimiv je podro-ben račun o tem, koliko zaslužka bi izgu-bili naši državci in obrtniki, če bo izpa-dila in pa vseh prilikih največja gradnja nove sezone. Za zidavo bi bilo treba 30.000 cel. vsikh dni v vrednosti 1.200.000 din. Za odvoz zemlje od izkopa ter za dovoz prod za nasipe na gramoza in peska za železobetone bi bilo treba 8550 voženj z dvovoznega. Tramovi in slopi, deske in ploči za oder in opaž, pa deske in letve za opažne zaboje, ki ostanejo v železobe-tonskih stropih, bi zahtevali 37 vagonov po 10 ton lesa. Cementa bi se potrošilo 86 vagonov, betonskega železa, vezalne ži-ke in žebelj za opaž 24 vagonov. Samo za zgradbo v surovem stanju — brez gra-moza — bi morala železnica pripeljati v Ljubljano 147 vagonov gradiva, to se pra-vi 5 dolgih vagonov po 30 vagonov, a za prevoz od kolodvorov do stavbišča, za do-voz gramoza in odvoz izkopa in lesa po uporabi bi bilo treba skupno 9400 dvo-vprežnih voz. Če bi te vozove postavili po gorenjski cesti drugega za drugim, bi predstavljali strnjeno kolono od Ljublja-ne do Tržica. Samo na pogodbenih tak-sah in koleh bi moral gradbeni podjet-nik, ki bo delo prevzel, plačati 120.000 din. Z vsa opremo vred pa bi palača trdnice Bata veljala 9 do 10 milijonov di-narjev.

INSERIRAJTE V „JUTRO“!

Kino MATICA
Tel. 21-24

Danes nepreklicno zadnjikrat!
TINO ROSS! v veliki ljubavni posmi
MARINELLA
Predstave danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

u—Oglejte si zabavno Kranjčeva kome-dijo »Skedenje, ki jo posave Šentjakobčan to soboto ob 20.15 in v nedeljo in na svečni-co ob 15.15 kolipodanski predstavi. Nasme-jali se boste prebivalcem države Skednja, zlasti zapitemu poglavarju Senici in jecljave-mu Petru. Kdor se hoče nasmejati naj pose-i predstavo. Sobotna predstava se igra v ko-rist zgradbe Sokola II. Prihodnji teden bo premiera izvrstne Molnarjeve veseloirge »Niema velika ljubezen«.

u—Vstopnice za reprezentančni pleš-juristov, ki bo 1. februarja v vseh prostori-h Kazine, se bodo prodajale v soboto, ponedeljek in torek od 10. do 12. ure pri vratarju na univerzi. Akademski juristi dobijo vstopnice v predprodaji edino la-hko ob istih urah v lokalni Društva sluša-teljev juridične fakultete na univerzi.

u—Opozorilo vsem telefonskim naroč-nikom, ki predajajo svojo brzojavke na kredit, odnosno na depozit. Pošta Ljubljana 1. ob-vešča vse telefonske naročnike, ki predaja-jo svoje brzojavke po telefonu na depozit, odnosno na kredit, da sta jim v to svrhu na razpolago dve telefonski številki in sicer: 43—09 in 43—13.

u—Danes je dan, ko se je treba odločiti, kam gremo v nedeljo. Jutri bo že kar pozno. Do danes opoldne še sprajna biljetarna Putnik prijave za smučski tečaj Zveze za tujski promet, ki ga bo ta v nedeljo priredila na Kofeah. Tudi nekaj prostih mest v avto-busu (vozna cena 29 din iz Ljubljane do An-keleta in nazaj) se lahko rezervira do tega časa. Cena enodnevnega tečaja je 35 din (pristojbina iz kosilo), kdor se pa hoče pri-zdržiti tečajem do konca februarja (še šest učnih dni) pa plača 180 din.

u—Vreme se je poslabšalo in včeraj zju-traj se je po daljšem presledku spet ponu-jal sneg. Med dežjem so padale ves dan mokre snežinke, ki jih je za neveselno brozgo bilo kmalu dovolj. Januar nam je po mrazu prvih deset dni naklonil vrsto jasnih, le redko z padavinami motečih dni. Ljubljana je bila ta čas v jutrih večina zamegljena, do opoldneva in popoldne je po zmerno hlad-nem, zimskem vremenu včasih prijetno gre-lo toplo sonce. Zadnje dneve je odnehala zamrzla zemeljska skorja, daji so bile mo-že temperature stalno pod ničlo. Če se bo za skromno porojlo padavin sredi zime zvrstilo kaj več dežja in snega, bo vreme le sledilo običajnemu poteku normalnih zim.

u—Nesreče na cesti in pri delu. Vče-raj so pripeljali na kirurški oddelk 30-letnega minerja Stjepana Dudovića, ki je po rodu iz Jablanice pri Senju. Zadnji čas je zaposlen pri nekih kamnolomskih delih pri Vrhniki, pa mu je pri razdira-nju skal mina prežgajala eksplozivna in mu raztrgala desmo. Iz Bizovika so pri-peljali v bolnico 65-letno ženo mestnega delavca Ivana Klopčarja, ki se je včeraj zjutraj odpravljala z doma, pa je tako nesrečno padla na zaledenelih stopnicah, da si je zlomila nogo.

u—Tatinski obiski pri mešarjih. Še pred nekaj tedni so bili vlni v mesarske stojnice na trgu in tatvine mesa v klav-nici na dnevnem redu, zadnji čas pa je ta vrsta kraje vendarle malo pojenjala. Te dni pa je bilo spet dvakrat zapored vlom-ljeno v tri stojnice na trgu. Iz prvih dveh so tatovi odnesli za okrog 800 din mesa, iz tretje, ki je last mesarskega mojstra Ivana Zana, pa za več ko 1000 din razli-čnega blaga.

u—V počastitev spomina blagopojne gos-pe Hale Bleiweis-Trsteniške je darovala Ju-goslovanskemu akademiku podpornemu dru-štvu robljina dr. A. Zalokar 100 din in so-rodniki iz Norveške 100 din. Iskrena hvala!

u—Ljubljanski šahovski klub je v sre-do zvečer nadaljeval pred 14 dnevi prekin-jeni izredni občni zbor, ki ga je vodil predsednik dr. Kasal. Najprej je bilo pre-čitano blagajnikovo poročilo, ki je nava-žalo vzroke klubove finančne krize. Pri pre-hodu na volitve sta se stvorili dve na-sprotni skupini in je debata mestoma po-stala zelo burna. Pri volitvah je bil iz-vojen naslednji odbor: predsednik prof. Slavko Weiss, I. podpredsednik inž. Zlatko Furian, tajnik Ciril Vidmar, blagajnik prof. Cop, knjižničar Gabriel Pintarič, go-spodar Jože Šiška, namestnika Lovše in Samobor, tehnični odbor Ciril in Milan Vidmar, nadzorstveni odbor Anton Prein-falk in dr. Josip Birs, razsodišče dr. Se-ver in dr. Valentincič. Zbor je zatem izvo-lil dr. Kasala za častnega člana, velemoj-stra dr. Vidmarja pa ponovno za častne-ga predsednika. Novi predsednik je razvil svoj delovni program, ki predvideva zla-sti sanacijo kluba.

u—Koliko dela in zaslužka bi dala gradnja palače trdnice Bate v Ljubljani. Pred dnevi smo na kratko poročali, da zaradi formalnih zaprek trdnica Bata za-enkrat bržčas ne bo gradila velike mo-derne palače na voglu Selenburgove ulice in Aleksandrove ceste. Zanimiv je podro-ben račun o tem, koliko zaslužka bi izgu-bili naši državci in obrtniki, če bo izpa-dila in pa vseh prilikih največja gradnja nove sezone. Za zidavo bi bilo treba 30.000 cel. vsikh dni v vrednosti 1.200.000 din. Za odvoz zemlje od izkopa ter za dovoz prod za nasipe na gramoza in peska za železobetone bi bilo treba 8550 voženj z dvovoznega. Tramovi in slopi, deske in ploči za oder in opaž, pa deske in letve za opažne zaboje, ki ostanejo v železobe-tonskih stropih, bi zahtevali 37 vagonov po 10 ton lesa. Cementa bi se potrošilo 86 vagonov, betonskega železa, vezalne ži-ke in žebelj za opaž 24 vagonov. Samo za zgradbo v surovem stanju — brez gra-moza — bi morala železnica pripeljati v Ljubljano 147 vagonov gradiva, to se pra-vi 5 dolgih vagonov po 30 vagonov, a za prevoz od kolodvorov do stavbišča, za do-voz gramoza in odvoz izkopa in lesa po uporabi bi bilo treba skupno 9400 dvo-vprežnih voz. Če bi te vozove postavili po gorenjski cesti drugega za drugim, bi predstavljali strnjeno kolono od Ljublja-ne do Tržica. Samo na pogodbenih tak-sah in koleh bi moral gradbeni podjet-nik, ki bo delo prevzel, plačati 120.000 din. Z vsa opremo vred pa bi palača trdnice Bata veljala 9 do 10 milijonov di-narjev.

u—Koliko dela in zaslužka bi dala gradnja palače trdnice Bate v Ljubljani. Pred dnevi smo na kratko poročali, da zaradi formalnih zaprek trdnica Bata za-enkrat bržčas ne bo gradila velike mo-derne palače na voglu Selenburgove ulice in Aleksandrove ceste. Zanimiv je podro-ben račun o tem, koliko zaslužka bi izgu-bili naši državci in obrtniki, če bo izpa-dila in pa vseh prilikih največja gradnja nove sezone. Za zidavo bi bilo treba 30.000 cel. vsikh dni v vrednosti 1.200.000 din. Za odvoz zemlje od izkopa ter za dovoz prod za nasipe na gramoza in peska za železobetone bi bilo treba 8550 voženj z dvovoznega. Tramovi in slopi, deske in ploči za oder in opaž, pa deske in letve za opažne zaboje, ki ostanejo v železobe-tonskih stropih, bi zahtevali 37 vagonov po 10 ton lesa. Cementa bi se potrošilo 86 vagonov, betonskega železa, vezalne ži-ke in žebelj za opaž 24 vagonov. Samo za zgradbo v surovem stanju — brez gra-moza — bi morala železnica pripeljati v Ljubljano 147 vagonov gradiva, to se pra-vi 5 dolgih vagonov po 30 vagonov, a za prevoz od kolodvorov do stavbišča, za do-voz gramoza in odvoz izkopa in lesa po uporabi bi bilo treba skupno 9400 dvo-vprežnih voz. Če bi te vozove postavili po gorenjski cesti drugega za drugim, bi predstavljali strnjeno kolono od Ljublja-ne do Tržica. Samo na pogodbenih tak-sah in koleh bi moral gradbeni podjet-nik, ki bo delo prevzel, plačati 120.000 din. Z vsa opremo vred pa bi palača trdnice Bata veljala 9 do 10 milijonov di-narjev.

u—Koliko dela in zaslužka bi dala gradnja palače trdnice Bate v Ljubljani. Pred dnevi smo na kratko poročali, da zaradi formalnih zaprek trdnica Bata za-enkrat bržčas ne bo gradila velike mo-derne palače na voglu Selenburgove ulice in Aleksandrove ceste. Zanimiv je podro-ben račun o tem, koliko zaslužka bi izgu-bili naši državci in obrtniki, če bo izpa-dila in pa vseh prilikih največja gradnja nove sezone. Za zidavo bi bilo treba 30.000 cel. vsikh dni v vrednosti 1.200.000 din. Za odvoz zemlje od izkopa ter za dovoz prod za nasipe na gramoza in peska za železobetone bi bilo treba 8550 voženj z dvovoznega. Tramovi in slopi, deske in ploči za oder in opaž, pa deske in letve za opažne zaboje, ki ostanejo v železobe-tonskih stropih, bi zahtevali 37 vagonov po 10 ton lesa. Cementa bi se potrošilo 86 vagonov, betonskega železa, vezalne ži-ke in žebelj za opaž 24 vagonov. Samo za zgradbo v surovem stanju — brez gra-moza — bi morala železnica pripeljati v Ljubljano 147 vagonov gradiva, to se pra-vi 5 dolgih vagonov po 30 vagonov, a za prevoz od kolodvorov do stavbišča, za do-voz gramoza in odvoz izkopa in lesa po uporabi bi bilo treba skupno 9400 dvo-vprežnih voz. Če bi te vozove postavili po gorenjski cesti drugega za drugim, bi predstavljali strnjeno kolono od Ljublja-ne do Tržica. Samo na pogodbenih tak-sah in koleh bi moral gradbeni podjet-nik, ki bo delo prevzel, plačati 120.000 din. Z vsa opremo vred pa bi palača trdnice Bata veljala 9 do 10 milijonov di-narjev.

u—Koliko dela in zaslužka bi dala gradnja palače trdnice Bate v Ljubljani. Pred dnevi smo na kratko poročali, da zaradi formalnih zaprek trdnica Bata za-enkrat bržčas ne bo gradila velike mo-derne palače na voglu Selenburgove ulice in Aleksandrove ceste. Zanimiv je podro-ben račun o tem, koliko zaslužka bi izgu-bili naši državci in obrtniki, če bo izpa-dila in pa vseh prilikih največja gradnja nove sezone. Za zidavo bi bilo treba 30.000 cel. vsikh dni v vrednosti 1.200.000 din. Za odvoz zemlje od izkopa ter za dovoz prod za nasipe na gramoza in peska za železobetone bi bilo treba 8550 voženj z dvovoznega. Tramovi in slopi, deske in ploči za oder in opaž, pa deske in letve za opažne zaboje, ki ostanejo v železobe-tonskih stropih, bi zahtevali 37 vagonov po 10 ton lesa. Cementa bi se potrošilo 86 vagonov, betonskega železa, vezalne ži-ke in žebelj za opaž 24 vagonov. Samo za zgradbo v surovem stanju — brez gra-moza — bi morala železnica pripeljati v Ljubljano 147 vagonov gradiva, to se pra-vi 5 dolgih vagonov po 30 vagonov, a za prevoz od kolodvorov do stavbišča, za do-voz gramoza in odvoz izkopa in lesa po uporabi bi bilo treba skupno 9400 dvo-vprežnih voz. Če bi te vozove postavili po gorenjski cesti drugega za drugim, bi predstavljali strnjeno kolono od Ljublja-ne do Tržica. Samo na pogodbenih tak-sah in koleh bi moral gradbeni podjet-nik, ki bo delo prevzel, plačati 120.000 din. Z vsa opremo vred pa bi palača trdnice Bata veljala 9 do 10 milijonov di-narjev.

u—Koliko dela in zaslužka bi dala gradnja palače trdnice Bate v Ljubljani. Pred dnevi smo na kratko poročali, da zaradi formalnih zaprek trdnica Bata za-enkrat bržčas ne bo gradila velike mo-derne palače na voglu Selenburgove ulice in Aleksandrove ceste. Zanimiv je podro-ben račun o tem, koliko zaslužka bi izgu-bili naši državci in obrtniki, če bo izpa-d

a— Francosko odlikovanje mariborskih srednješolcev. V okviru letošnje svetosavske proslave so prejeli po tukajšnjem francoskem konzularnem agentu dr. Rapotek, ki je tudi spregovoril ob tej priliki nekaj vzpodbudnih besed, primerna odlikovanja oziroma darila eni mariborski srednješolci, ki so dosegli v francoski gimnaziji osmošolce Jakob Fideršek srebrno kolajno, osmošolce Mako Žitnik zbrana Racineova dela, sedmošolce Anton Radin dela Anatola Francea, šestmošolce Ernest Gradner knjigo Julesa Vernea. Na realni gimnaziji: sedmošolce Branko Komur srebrno kolajno, sedmošolka Zorka Cekičeva bronasto kolajno in šestmošolac Dušan Zavradlav Balzacovo knjigo.

a— Mariborski teden 1933. Letošnji Mariborski teden bo prirejen v znamenju praznovanja 20-letnice našega osvoboditve in bo verna slika gospodarskega, kulturnega in socialnega razvoja obmejnega Maribora v časovnem razdobju od leta 1918. do 1933. V četrtek 26. t. m. je bila v mestni posvetovalni anketi vseh gospodarskih, kulturnih in sportskih činiteljev, ki jo je otvoril in vodil predsednik M. T. g. dr. Franjo Lipold. Ankele so se udeležili številni zastopniki obmejnih panog našega javnega življenja. Še pred tem pa je bila v ponedeljek 24. t. m. posebna anketa, ki jo je sklical mestni župan dr. Juvan in ki je sklenila, da se vse letošnje proslave 20-letnice osvoboditve izvedejo v okviru letošnjega Mariborskega tedna. Predsednik M. T. g. dr. Lipold je v svojih izjavah poudarjal, da je baš v letošnjih prireditvah M. T. potrebno podpreti izreden gospodarski in kulturni razvoj Maribora v zadnjih 20 letih in bo letošnja prireditev tembolj svečana in manifestantna, svojo udeležbo je prijavilo Slov. žensko društvo z razstavo naših narodnih noš. Aeroklub bo priredil letalski miting, Čebelarstvo društvo svojo razstavo poleg razstav naših obrtnikov, razsev malih živali i. t. d. Kakor vsa ko leto, bo tudi letos vsestransko zastopano sport. Na sporedu bodo tudi številne nogometne, lahkoatletske ter plavalne tekme ter že tradicionalna mednarodna pohorska motoklasična dirka. Istočasno so pripravile svojo udeležbo sokolske organizacije ter ostala nacionalna in vileška združenja. Veselilni prostor se bo pridružil in bo letošnji M. T. prednjačil pred vsemi dosedanjimi. Ker je letošnja prireditev M. T. v času od 6.—14. avgusta jubilejna manifestacija 20-letnega gospodarskega in kulturnega življenja, je dolžnost vseh merodajnih činiteljev, da pomagajo pri delu ter da to našo ustanovo podpre v njenih stremeljih.

RESTAVRACIJA IN KAVARNA »OREL«. — Od sobote dalje SALVATOR-PIVO v sodčkih. — Domače prekajene klobase tudi čez ulico.

a— 13.864 bolnikov je bilo lani v splošni bolnišnici. Bolnišnica razpolaga s 606 bolniškimi posteljami. Na zavodu službuje 170 oseb, med temi 23 zdravnikov, 64,34% oseb, ki so bili bolni, je bilo ozdravljenih, 23,12% zloženih, 4,13% neozdravljenih, 4,36% pa jih je umrlo. Število bolniških oseb, ki so bili bolni, je bilo 184.084 ali povprečno na bolnika 13,27 dni. Med bolniki je bilo 56% moških, 44% žensk. Bolnišniška uprava je imela celotno 15.851.000 din. denarnega prometa. Med sprejetimi bolniki je bilo 12.660 iz dravske banovine, 427 iz drugih banovin ter 311 iz drugih držav. Izdatki izkazujejo 4.471.754, dohodki pa 4.302.356 din. Za prehrano bolnikov je bilo v letu 1932: 126.542 litrov mleka, 57.181 kg kruha, 421.298 žemlj, 19.978 kg govejega mesa, 18.504 teletine, 4632 kg svinje, 20.336 kg moke vseh vrst, 4718 kg testenine, 7617 kg riža, 10.042 kg sladkorja, 818 kg kave, 1802 kg olja, 5304 kg masti in 90.995 kg krompirja. Vsi oddelki so bili stalno prenapolnjeni ter se je izdelovalo načrti za izvedbo celotnega programa izgraditve mariborske bolnišnice, katere program obsega predvsem dograditev novega bolniškega paviliona, za očne, nosne, ušesne in vratne bolezni, za kožne in spolne bolezni ter živčne bolezni, trahomatske stacije, nadalje zgradba novega paviliona za porodništvo in ginekologijo na Tržaški cesti, zgradba novega administrativnega in starostniškega poslopja s sprejemnim uradom, potem centralna kotlarna z daljnovidno kurjavo in novo pralnice.

Iz Kranja

a— Radijske motnje v Kranju. Sredi decembra so se pojavile v Kranju take motnje, da je poslušanje radia nemogoče. Pred meseci že je bila poslušna v tej zaletvi spomenica na pristojna mesta. Spomenice je podpisalo nad 100 radijskih naročnikov. Toda ostalo je vse pri starem, — pardon, motnje so se še povečale. Dravsko pošto nam ravnanstvo ima menda samo enega kontrolnega organa, ki pa seveda ne zmora vsega dela. Posledica je, da predlajci Kranja po malem opušajo radio, o čemer bi mogli povedati tudi kranjski trgovci z aparatmi, ki imajo letos zavidljivi motenji slabe kupčije. Pristojno oblastvo naj da nalog, da bodo električne naprave blokirane, elektrarna na ravni pregleda omrežje. Tako je že napravila sresko nečisto v Ptuju in motenji je konec. Tudi odlična postaja v Ljubljani naj blagovito stori potrebno. V interesu države je, da pridobi čim več naročnikov, a jih na žalost izgublja, ker ne poskrbi za odpravljanje nerednosti.

Zbor v gestilni brez litra vina...

V Črnomlju so zborovali vojni invalidi iz vsega sresa. Njihovo društvo šteje 113 članov, težjih in lažjih vojni invalidov, kakor tudi vojni vdov. Ze nekaj let v vsi vnanost deluje za izboljšanje položaja svojih članov, ki se morajo še 20 let po vojni boriti zgolj za najpotrebnejše v življenju, za kruh vsakdanji.

Zborovanja se je udeležilo 93 članov, ki so prišli delno tudi po 2 do 3 ure daleč da povedo svoje težave in upravičene želje. Kot delegat občinskega odbora je prišel g. Stefe iz Ljubljane in je zborovanje vodil. Prisotni so bili tudi zastopniki oblasti in drugi, ki se zanimajo za usodo teh bednikov, ki so žrtvovali svoje zdravje in delazmožnost v korist naš vseh. Nastopilo je več govornikov, ki so pridovali položaj vojni invalidov ter orisali njihove potrebe in zahteve. Zborovanje je poteklo mirno, zelo disciplinirano. Izvoljen je bil v glavnem stari odbor s predsednikom g. Francem Tahirjem na čelu. Za gnetno stanje naših invalidov je znanično tole: čeprav je zborovanje bilo v gestilni, vendar gostilničar ni stolič enega litra vina... Naša javnost, ki s simpatijami spremlja borbo invalidov za obetane, želi, da bi se njihov položaj čimprej izboljšal do stopnje človeka dostojnega življenja.

Gospodarstvo

Kako bo razdeljeno posojilo za sanacijo zadrugištva

Včeraj smo objavili razpis bana dravske banovine, po katerem najema banovina na svoj račun posojilo v višini 63.000.000 Din za sanacijo našega zadrugištva. Ker iz razpisa samega ni razvidno, katere zadrugiške organizacije in koliko sanacijske podpore bodo prejeli in tudi se ni izšla uredba o tem, kako se bo ta denar porabil, smo se obrnili na predstavnike našega zadrugištva za podrobnejše informacije. Naša javnost z velikim zanimanjem zasleduje to akcijo, pri kateri ne gre samo za velik znesek iz javnih sredstev, temveč tudi za rešitev enega najbolj perečih sodobnih problemov našega gospodarstva, pravzaprav za rešitev denarne krize.

Iz krogov Zveze slovenskih zadrug smo zvedeli naslednje: Lansko spomlad je posetil uradnik banske uprave to zvezo z izjavo, da je poslan z izrecnim nalogom, sestaviti za banko upravo poročilo, koliko sredstev potrebuje zadrugištvo za svojo sanacijo in normalizacijo svojega poslovanja. Nato je bilo nekoliko mesecev pozneje v časopisju objavljeno poročilo, da je bil centralni vladi stavljen predlog za

pribavo sredstev za sanacijo zadrugištva. Vmes smo večkrat slišali izjave merodajnih činiteljev, da bodo javne korporacije sanirale zadrugištvo. V začetku tega leta so se razširile govorice in časopisne vesti, da je dravska banovina sklenila najeti 63.000.000 Din. S tem zneskom naj bi se saniralo naše zadrugištvo. Ker so zadrugarji začeli spraševati Zvezo, koliko bodo posamezne zadruge od tega posojila dobile za sanacijo, se je zveza obrnila na banko upravo in prosila za pojasnila, obenem pa opozorila na potrebe svoje organizacije, ki je doživljala iste posledice krize kot druge. V najnovejšem času so imeli zastopniki Zveze priliko opozoriti vplivne činitelje na to zadevo in jim predložiti stvarne potrebe.

Zaradi tega predstavniki Zveze slovenskih zadrug za trdno pričakujejo, da bo banka uprava tudi ob tej priliki, enako pred nekaterimi leti, po stvarnih potrebah razdelila subvencijo tako, da je bodo deležne tudi tiste Zvezne zadruge, ki iz svojih sredstev ne morejo likvidirati posledic krize.

Klet in restavracija Zvezda

Danes bodo spet servirali odlično pripravljene

MORSKE RIBE, na razpolago bodo:

LUBEN (branzin)	LIST (sfolja)	SKUSA (scombrl)
LOVRATA (orada)	CIPALJ (čevlovo)	LIGNJI (calamari)
TRILJE (barbon)	KOVAČ (sanpiero)	RAKI (scampi)

Kuč, odlične hamburžan, rizling, cvček in izvrstna dalmatinska vina, še posebej vabijo ljubitelje res dobrih vin.

Znatno povečan uvoz avtomobilov

V zadnjih letih se je naš uvoz avtomobilov v naglem tempu dvigal. To povečanje uvoza je nastalo na eni strani zaradi tega, ker smo v letih krize uvažali zelo malo motornih vozil in je bil treba že izrabljena vozila nadomestiti z novimi, na drugi strani pa zaradi tega, ker so se vozila pocenila in so bila tudi pri nas zmanjšana fiskalna bremena, ki jih nosi avtomobilizem. Lanski uvoz pomeni rekord v vseh povojnih letih. Kako se je od najnižjega stanja uvoza v letu 1933. dvignil naš uvoz avtomobilov, nam nazorno kaže naslednja primerjava uvoza:

1933	1932	1931	1930	1929
182	182	100	3,7	3,7
970	30,3	203	9,2	9,2
1228	33,7	427	21,9	21,9
2396	57,6	821	48,4	48,4

V primeru z najslabšim letom 1933. se je uvoz osebnih avtomobilov dvignil od 182 na 2396, vrednost pa od 6,3 na 57,6 milijona Din. Uvoz tovornih avtomobilov se je v istem času povečal od 100 na 821, odnosno od 3,7 na 48,4 milijona Din. Povprečna cena uvoženega avtomobila je precej nazadovala in je znašala lani le 24.000 Din, nasproti 26.800 Din v letu 1936, 31.300 Din v letu 1935, in 34.500 Din v letu 1933. Povprečna cena uvoženega tovornega avtomobila pa je lani znašala 59.000 Din nasproti 51.400 Din v letu 1936, in 45.500 Din v letu 1933. Povprečna cena uvoženega tovornega avtomobila se je torej povečala, kar pa je očito pripisati spremenjeni strukturi uvoza in smo lani uvažali najbrž večja in močnejša vozila.

Gibanje klirinških računov

Narodna banka objavlja izkaz o stanju naših kliringov na dan 22. t. m. Iz tega izkaza je razvidno, da se je v tretji četrtini januarja saldo naših terjatev v novem kliringu z Italijo nadalje povečal za 2,5 na 58,8 milijona lir. Tamu nasproti pa etoji precej občutno zmanjšanje terjatev v starem kliringu, in sicer za 5,1 na 27,2 milijona lir. Narodna banka je 27. t. m. izplačala po novem kliringu nakaznice do št. 10.239 od 16. novembra 1932.

Saldo naših klirinških terjatev v Nemčiji, ki je v prvi četrtini januarja narasel za 0,4 na 15,2 milijona mark se je v tretji četrtini skril za 0,8 na 14,4 milijona mark. Od aktivnih kliringov je še omeniti kliring s Turčijo, kjer se je saldo naših terjatev narasel za 0,3 na 10,0 milijona Din in kliring s Poljsko, kjer se je saldo naših terjatev skril za 0,1 na 14,9 milijona Din.

Med pasivnimi kliringi beleži nadaljnje naraščanje naš klirinški dolg v Čehoslovaki, ki je narasel za 3,2 na 142,9 milijona Kč. Tudi naš klirinški dolg v Madžarski se je znatno dvignil, in sicer za 8,6 na 22,6 milijona Din, medtem ko se je klirinški dolg v Rumuniji skril za 6,9 na 27,7 milijona Din. Kliring s Francijo (v likvidaciji) izkazuje zmanjšanje našega dolga za 0,3 na 12,5 milijona frankov, kliring z Belgijo (v likvidaciji) pa je ostal na nespremenjeni višini 4,8 milijona belg. Naš klirinški dolg v Švici se je za malenkost dvignil za 0,06 na 2,13 milijona švicarskih frankov.

V plačilnem prometu z Grčijo smo imeli 20. januarja v obtoku za 72,8 milijona drahem grško jugoslovenskih bonov, medtem ko je saldo blokiranih terjatev pri Grški banki isti dan znašal 22,1 milijona Din.

Stanje Narodne banke

Zadnji izkaz Narodne banke od 22. t. m. zaznamuje povečanje zlate podlage za 0,7 na 1714,4 milijona Din (lani 1631,4), devize, ki se ne vstjejejo v podlogo pa so nazadovale za 5,8 na 492,5 milijona Din (lani 630,2). Postavka raznih aktiv, ki vsebuje tudi zlato in devize pa je narasla za 16,9 na 2069,0 milijona Din (lani 834,6). Zaloga kovane denarja v niklu in srebru je ponovno narasla za 22,6 na 404,6 milijona Din, tako da je bilo 22. t. m. v obtoku za 795 milijonov Din kovancev (lani za 822 milijonov). Posojila so znova nazadovala za 11,9 na 1634,6 milijona Din (lani 1700,6).

Obtok bankovcev se je v tretji četrtini januarja ponovno skril za 76,7 na 552,6 mi-

lijona Din (lani 5140,7), medtem ko se obveznosti na pokaz povečale za 74,4 na 2809,9 milijona Din (lani 1987,9). V tej skupni postavki so predvsem narasli žirovi računi, in sicer za 55,0 na 1702,0 milijona Din (lani 1065,3).

Vrednost zlatega zaklada je znašala 22. t. m. skupaj z oficijelno premijo 2203 milijone Din, kar predstavlja nasproti obtoku bankovcev in obveznosti na pokaz kritje v višini 26,44%.

Gospodarske vesti

— Denarne pošiljke naših izseljencev so lani znašale 360 milijonov Din. Minister za socialno politiko in narodno zdravje je te dni v svojem ekspozeju pred finančnim odborom narodne skupščine med drugim navedel, da so lani naši izseljenci poslali svojem v domovini okrog 300 milijonov Din, med tem ko je znašal lani ta dotok izseljeniškega denarja 214 milijonov Din. Po podatkih, ki jih objavlja Narodna banka v letnih poročilih, so zadnja leta pred krizo naši izseljenci poslali v domovino okrog 800 milijonov Din na leto. Najvišji je bil ta znesek leta 1929, ko je dosegel 888 milijonov Din; naslednje leto je znašal 739 milijonov Din, potem pa je zaradi krize zlasti v Zedinjenih državah vsako leto nazadovale. Leta 1933. in 1934. so izseljenci poslali v domovino le po 120 milijonov Din. Naslednje leto se je znesek zopet dvignil na 192 milijonov Din, predlanskim na 214 milijonov Din, lanske pošiljke pa se cenijo zopet na 300 milijonov Din.

— Vnovčenje domačega bombaža. Glede na uredbu o odkupu domačega bombaža, ki je bila izdana 9. septembra in po kateri so uvozniki inozemskega bombaža dolžni odkupiti domačo produkcijo po ceni, ki jo določi trgovinski minister v višini 50% nad povprečno ceno bombaža v prejšnjem letu na newyorški borzi, se je lani z bombažem posejana površina povečala od 1500 na 3000 ha. Odkupna cena je bila določena na 17,50 Din za kilogram. Ker je medtem cena na svetovnem trgu hudo nazadovala, je predpisana odkupna cena 17,50 Din za 115% višja, nego znaša sedaj tržna cena indijskega bombaža na newyorški borzi. Domači bombaž so od uvoznikov povečini kupili predlanske v Sloveniji, ki ga že predejo. Po kakšni ceni so predlanske v Sloveniji poleg lastne kvote odkupile bombaž od ostalih uvoznikov, ni znano. Vsekakor pa ostalim uvoznikom niso plačale več nego znaša uvozna pariteta. Predlanske v Jugoslaviji so v lanskem letu znatno razširile svojo produkcijsko kapaciteto in se je število vreten v teku leta povečalo od 160.000 na 200.000. Investicijske stroške predlanske v zvezi s tem povečanjem kapacitete cenijo na 20 milijonov Din.

— Nova oslavitel francoskega franka. Za proti koncu prejšnjega tedna je prišel francoski frank na mednarodni tržnici znova popuščati in je nazadovao v Curihu od 14,55 v četrtek na 14,45 v soboto. V ponedeljek je nadalje popuščal na 14,40, v torek na 14,34 v sredo opoldne na 14,1250. V sredo popoldne se je franka znova polastila spekulacija in navzlic intervenciji je tečaj popuščal na 14,10, včeraj pa je nazadovao na 14,0250.

— Sporazum z angleškimi imetniki naših državnih papirjev. Angleško časopisje poroča o novem dogovoru o jugoslovenskih dolgovih med drugim naslednje: V času, ko kaže razmerje med dolžniki in upniki razne nejasnosti, je treba pozdraviti dogovor, ki napoveduje boljše stanje v tem vprašanju. Jugoslovanska vlada je sporazum nove pogoje za obrestno službo 5% enega črnogorskega posojila iz leta 1909 in 4% enega srbskega posojila iz leta 1895 (londonska izdaja). Po dogovoru iz l. 1936 s francoskimi obligacionarji, ki so ga kasneje razširili tudi na angleške imetnike jugoslovenskih obveznic, je Jugoslavija kupone teh posojil plačala s 15% v gotovini in s 55% v funding-obveznicah. Nove pogoje uveljavlja sedaj protokol, po katerem določa angleški portorji odsej 45% od kuponske vrednosti v funtih, kar ustreza za pogojem, ki so jih lani v decembru sprejeli francoski obligacionarji. Amortizacija dolgov se bo takisto po pogodbi vnovič nadaljevala. Ta plačilni sporazum velja za dve leti, do konca decembra 1933.

Kovlada gripa
dajte bolnikom
ASPIRIN TABLETE
Bayer
Oglas je registriran pod št. 441 od 24. IIL 1933.

— Vrajemna posojilnica, P. S. S. S. S. V. Ljubljani je oprostita zahte vse stare vloge izpod 5.000 Din. Če ne bodo prej dvignjene, se bodo s 1. majem t. l. prenesle med nove vloge in obrestovale po dogovoru po 4% do 5%.

Borze

27. januarja

Na ljubljanski borzi so se danes avstrijski šilingi v privatnem kliringu trgovali po 8,65, medtem ko je bilo za angleške funte povpraševanje po 238. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8,63, v angleških funtih po 238 in v grških bonih po 29,25. Beograjska borza včeraj zaradi praznika ni poslovala.

Na zagrebškem efektivnem tržišču se je vojna škoda po včerajšnji oslavitvi nekoliko popravila in je bil zabeležen zaključek po 436, pozneje pa se je nudi denar po 436,50. Promet je bil še v 4% severnih agrarnih obveznicah po 57, v 7% investicijskem posojilu po 98—99,50 in v 7% Blairovem posojilu po 88—88,50. Končno je prišlo do zaključka v delnicah Gutmanna po 53.

DEVIZE

Ljubljana. Amsterdam 2405,46—2419,75, Berlin 1736,03—1749,91, Bruselj 728,19—733,25, Curih 996,45—1003,52, London 215,34—217,39, New York 4282,26—4318,57, Pariz 140,07—141,51, Praga 151,33—152,43, Trst 225,19—229,28.

Curih. Beograd 10, Pariz 14,0250, London 21,6375, New York 432,875, Bruselj 73,10, Milan 22,7750, Amsterdam 241,25, Berlin 174,30, Dunaj 81,20, Stockholm 111,54, Oslo 108,64, København 96,60, Praga 15,19, Varšava 82, Budimpešta 86,25, Atene 3,95, Bukarešta 3,25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 436,50—437,50, 4% agrarne 57,50 den., 4% severne agrarne 57—58, 6% begluške 84—85, 6% dalm. agrarne 82,75—83,25, 7% invest. 98—99,50, 7% Drž. hip. banka 100,50 den., 7% Blair 88—88,50, 6% Blair 95,50—95,75; delnice: Narodna banka 7725 den., PAB 220—222, Trboveljska 218—225, Gutman 52—55, Dubrovačka 400 den., Jadranska 405 den.

Blagovna tržišča

27. I.

+ Chicago, 27. januarja. Začetni tečaji: pšenica za maj 94, za julij 89, za sep. 88,875; koruza za maj 60,125.

+ Winnipeg, 27. januarja. Začetni tečaji: pšenica za maj 126, za julij 118,50, za okt. 100,625.

+ Budimpeštanska termiska borza (27. t. m.). Tendence nespremenjena. Koruza: za maj 18,32 — 18,33, za julij 13,55 — 13,57.

BOMBAŽ

+ Liverpool, 26. januarja. Tendence mirna. Zaključni tečaji: za jan. 4,73 (prejšnji dan 4,77); za maj 4,83 (4,87), za sept. 4,91 (4,95).

+ New York, 26. januarja. Tendence stalna. Zaključni tečaji: za februar 8,42 (8,46), za maj 8,52 (8,56).

ZIVINA

+ Na torčevski živinski sejmi v Mariboru dne 25. t. m. je bilo prignanih 11 konj, 9 bikov, 170 volov, 468 krav in 21 telet, skupaj 679 komadov. Povprečne prodajne cene so bile naslednje: čebeli voli 4,75 do 5,50 Din za kg, poldebeli 3,80 do 4,60, piemenski 3,25 do 4,25, bikti za klanje 3,40 do 4,75, klavne krave 4 do 4,60, piemenske krave 3,25 do 4, krave za klobasarje 2,25 do 3,25, mladne krave 3 do 4, breje krave 3 do 3,75, mlada živina 4 do 5,25, teleta 4,50 do 6,50 Din za kg.

Gospodinjski teden v Zagrebu

Zagreb, 27. januarja

Od sobote, 30. t. m., do sobote 5. februarja, bo v Zagrebu »Gospodinjski teden«, ki ga priredi zagrebško Kolo gospodinj. Spored je zelo pester ter obsega med drugim kuharsko razstavo, razstavo gospodinj. potrebnih in celo vrsto gospodinj. poučnih tečajev in predavanj. Največjo privlačnost pa bosta tvorili brez dvoma tekmovalno kuhanje in tekmovalno krpanje, ki obsegata ves prihodnji teden in ki so na nju povabljene tudi organizacije gospodinj. iz drugih pokrajin države in celo iz sosednjih držav.

Za obe tekmovalni je Nj. Vel. kraljica poklonila po šest zlatih in po šest srebrnih broš, zlate kot prve in srebre kot druge nagrade. Pri tekmovalnem kuhanju se bodo zlasti ocenjevali red in čistota, smotnost dela, štedljivost s kurivom in živili, spretnost in brzina pri kuhanju, estetski smisel itd. Tekmovalke bodo kuhale na plinskih štedilnikih. Približno enaki momenti bodo odločujoči tudi za ocenjevanje tekmovalnega krpanja, kakršno spada med redno delo skrbne gospodinj. (krpanje nogavice, perila itd.)

Med Gospodinjstkim tednom bodo v več zagrebških kinematografih namesto običajnega uvodnega filma predvajali film »Dan v gospodinj. šoli«. Na vseh ženskih šolah bodo predavanja o gospodinjstvu in praktičnih ženskih poklicih, posebna predavanja pa bodo še v raznih dvoranah na mestni periferiji za delavske žene in delavske dekleta. V soboto 5. februarja zvečer bo v Glasbenem zavodu svečana zaključna akademija pod pokroviteljstvom banice ga. Nade Ružičeve.

Tragedija mladega vzgojitelja

Skofja Loka, 27. januarja

Sveža gomila na pokopališču v Krizah pri Golniku je sprejela vase mladega mlaka. Umrli je šolski upravitelj Ferdinand Wäster iz Zabrda v škofljokem okraju. Kdo le pozna Zabrdo! Samotna enorazredna čepi pod obronkom Ratitovca 1.132 m viš. Tu poteka življenje v mrki enoličnosti, brez vsega onega, kar imenujemo »družba«. Tu ni ne cerkve, ne gostilne, ne društva, še trafike ne — samo šola, kamor prihajajo otroci iz gorskih zaselkov nabirat potrebno znanje.

V tem okolju je s idealno poštenostjo deloval mladi učitelj Ferdo Wüssa. Upal je, da se bo sredi pašnikov, v planinskem ozračju, ob vonju gorskega cvetja in smrek znebil zavratne bolezni. Po roku je bil Mariborčan, šele v 40. letu. Prvo učiteljsko službo je vršil pri Devlet Mariji v Brezju pri Mariboru, v marcu predlanskim pa je prišel v Zabrdo. Po značaju vedel, v službi vesten, se je odklopil šole z izredno ljubeznijo. Ko je moral na Golnik, je še in še pisal: »Počakajte nekoliko, kmalu pridem spet v Zabrdo...«

Toda to mu ni bilo usojeno. Njegovo življenje je ugasnilo. Obkrojuje ga gospe Berta, s katero si je komaj ob božiču 1932 ustvaril družinsko ognjišče, pomilujejo ga številni tovariši in prijatelji, ki so v njem cenili dobrega vzgojitelja, peveca, idealista. Lahka mu gorenska zemlja!

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da je umrl danes zvečer ob četrt na 7. v celjski bolnišnici, previden s sv. zakramenti, gospod

FRANC SENDRE

tajnik okrajnega glavarstva v Gornjem gradu.

Truplo pokojnika blagoslovijo v soboto ob pol 10. v mrtvašnici celjske bolnišnice, nakar ga prepelejo v Sv. Jurij ob južni železnici, kjer bo pogreb ob 11. dopoldne.

Sv. Jurij, Mozirje, Gornji grad, 27. januarja 1933.

Žalujejo družine SENDRE, REMSE, TROBEJ

V globoki žalosti javljamo vsem sorodnikom in znancem, da nas je po dolgotrajni mučni bolezni, previden s tolažili svete vere zapustil naš oče

Aleksander Lukež

DENTIST-TEHNIK

Zemski ostanki bodo v soboto, dne 29. januarja 1933 ob 3. popoldne blagoslovljeni v mrtvašnici na Vidov

Salamanca po bombardiranju

Razdejane, ki so ga povzročile bombe valencijskih letal v sedežu nacionalistične vlade

Evropa pod severnim sijem

Svetla noč v Telemarku — Izostali vihar — Oblike severnega sija

Vsa Evropa govori, kakor je bilo pričakovati, samo o izrednem pojavu severnega sija, ki je za trenutek potisnil v ozadje vse druge dogodke. Še danes se ljudje za poročila o tem prekrasnem dogodku na nočnem zbiranju zanimajo gotovo bolj nego za vesti s španjskih in kitajskih bojišč ter za druga nadloga, ki nam zastrupljajo današnje življenje. Kolikor je razvidno iz dosedanjih poročil, pojav ni bil omejen na Srednjo Evropo, temveč so ga opazovali tudi na skrajnih koncih Evropskega kontinenta: od Anglije do grškega Peloponeza, od severnih predelov Norveške do Portugala. Na Norveškem je bil po vsej priliki celo izrazitejši nego drugod, kajti tam je trajal dalj časa in listi iz Osla pišejo, da se niti najstarejši ljudje v Rjukanu v deželi Telemark niso vedeli spominjati, da bi jim bil severni sij kakor tokrat spremenil noč v svetlo dan. Zelo intenzivna je bila prikazen tudi v alpskih predelih Francije, kjer so ljudje sprva menili, da gre za odsev ogromnega požara oddaljenih petrolejskih skladišč, in so potem uganili, da gre za kakšno večje zaščitne akcije proti zračnim napadom. V nekaterih krajih Francije je bil evit tako močan, da so ljudje lahko čitali. O belgijskih brodarjih poročajo, da so v zvezi z nenavadno naravno prikaznijo pričakovali hudega viharja in v tej noči zato niso ostavili pristanišč.

Razume se, da so se zaradi tega nebesnega dogodka širile med nepoučenim ljudstvom najbolj gorostasne govorice in domane in da je praznoverje imelo redko konjunkturo. Sedaj je menda že drugače, kajti vse evropske tisk se je takoj potrudil, da je ljudem razložil pravo bistvo stvari in če kdaj se je ob tej priliki izkazalo, kako potrebna so dognanja meteorološke znanosti, ki so s svojo treznostjo doprinesla največji del, da so se ljudje kmalu pomirili. Pomislimo samo, kakšen učinek bi imela ta prikazen, če bi znanost glede nje taval v temi srednjega veka. Svet bi se za nekaj časa poslovil od čiste pameti. Tako pa vemo sedaj že vsi, da je pojav severnega sija podoben pojavu katodnih žarkov, ki spenja s tem, da se zadevajo ob stekleno steno Röntgenove cevi, Röntgenove žarke. Silni izbruhi na soncu, ki jih opazujemo v podobi sončnih peg (in taš ta čas imajo sončne pege periodo svojega viška), poganjajo nepojmljivo velike množine najmanjših električnih delcev, elektronov, kakor iz ogromnih ognjeniških žrel v vesoljnost. To so katodni žarki, kakor jih poznamo iz röntgenove prakse. Ena njih glavnih lastnosti je ta, da jih magnetni uklanjajo. Naša zemlja, ki vsebuje v svoji notranjosti velikanske množice magnetne rude, deluje na katodne žarke iz sonca kakor ogromen magnet, ki ima enega svojih tečajev v bližini Severnega tečaja. Zato ni čudno, da prihajajo ti žarki baš nad polarnimi predeli najbolj v območje zemeljskega ozračja in da zažigajo tu s trčenjem v zračne molekule v velikih višinah peštr svetlobni fenomen polarnih sijev. Norveški učenjak Stroemgren je napravil poskus, ki je neoporečno dokazal, da je temu res tako. V globus je položil močan magnet, potem je v laboratoriju iz primerne razdalje usmeril proti tej umetni, miliaturni zemlji katodne žarke. In nad tečajem magneta v globusu je zažarel v resnici majhen sij z značilnimi oblikami naravnih severnih sijev!

Znanost pozna v ostalem razne oblike severnega sija. Nna izmed njih je oblika loka, ki spominja na mavrico. Druga oblika

so žarki, ki potujejo na videz preko vsega loka severnega sija in povzročajo nemirno gibanje. Tretja oblika je podotna megla brez določenih obrisov in je najslabotnejša med vsemi. Četrta oblika so trakovi, ki plavajo na videz prosto v ozračju in plapolajo kakor v vetru. In končno poznamo še tako zvano »draperijo«, ki dela vtis zgoraj zelenkaste, v sredi belega in spodaj rdečega zastora. Normalna barva severnega sija je nekoliko zelenkasto bela, intenzivni siji kažejo tudi čisto zelene, modre, rumene, oranžne, vijoličaste in rdeče barve.

Severni sij ga je izvalil v smrt

Prestrašil se je rdečega žara in planil na ulico

Iz Brna poročajo o tragičnem dogodku, ki se je primeril v torek zvečer ob času, ko so ljudje po evropski celini opazovali severni sij in ga tolmačili na toliko različnih načinov.

Zelezniški uslužbenec Zdenko Bily se je bil vrnil domov v poznih popoldanskih urah in je bil od službe tako utrujen, da je takoj legel k počitku. Ob uri, ko je na jebu zasijal severni sij, pa se je nenadoma zbudil iz

sanj. Ozri se je proti oknu in videl, da sije vsa soba od rdečee svetlobe. Napol dremav in živčno izpran, kakor je bil, se je tega silno prestrašil. Domneval je, da gori v sosedstvu silen požar. V strahu, da na bi živ zgorel, se je trenutoma povzpela na okno in planil iz višine prvega nadstropja na cesto, kjer so ga čez čas pobrali s hudimi notranjimi poškodbami. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer pa je kmalu nato podlegel poškodbam zaradi izkrvavitve.

Usmrčeni nepokor

Na povelje maršala Čangkašja so Kitajci usmrtili bivšega vojaškega poveljnika in upravnika province šantung, generala Hanfučua. General je premalo branil svoje področje ob japonski vojaški invaziji

Drzna operacija

Dveletni Clifford Knight iz Londona je zbolel za pljučnico in se mu je kot posledica te bolezni v osrčniku nabralo toliko tekočine, da se je srce razširilo na trikratni obseg. Samo hitra operacija bi mogla otroka še rešiti.

Zdravniki so mu prerezali osrčnik v dva dela, ki so ju pritrdili ob prani koži. Nato so srce izprali s slano vodo. Malega pacienta so potem spravili v šotor s kisikom, v katerem je ostal 24 ur. Dečkovostanje se sedaj že izboljšuje. Podobno operacijo so doslej izvršili le nad nekim odraslim možem.

Petkratni umor zavoljo zavrjene ljubezni

V vasi Sumovki pri Varšavi se je zgodila strašna družinska tragedija. 40-letni delavec Kuehn je v navalu besnosti ustrelil svojo 20-letno zaročenko in njeno mater, ko je ta odklonila, da bi se poročila z njeno hčerjo. Besnež je vdrl v spalnico, kamor so zbežali drugi zaročenkinin sivoč, dve sestri in brat ter jih tudi ustrelil. Nato si je pogoltnil še sam kroglo v glavo.

Resnicoljubne podlasice

Nenavaden doživljaj angleškega kmeta iz Cheshirea

Nekaj kmet iz Cheshirea je sporočil »Manchester Guardianu« čudno zgodbo iz življenja podlasice. Na polju si je mož ustrelil pred kratkim kunca za kosilo. Preden je mogel žival pobrati, je iz nekega grma skočil k njej podlasičji samec in si jo natančno ogledal. S tem ogledom je bil videti zadovoljen, pa je spet izginil pod grm, da privede svojo družino.

Kmet je med tem kunca pobral in je počakal. Bil je radoveden, kaj se bo zgodilo. Tedaj se je podlasica vrnila s samico in tremi mladiči. Vodila jih je naravnost do prostora, kjer je bil ležal kunc. Ko je pa samec odkril, da je plen med tem izginil, se je dvignil na zadnje noge in obupno zavpil. Gotovo je vedel, kakšna ga čaka, ker je bil družini postregel z »lažnivoc informacijo: ogorčena družina je planila namreč naden in ga oklata do smrti.

Če je to, kar pripoveduje kmet, splošna navada med podlasicami, tedaj imajo te živali zelo drastičen način, da si izsilijo najstrožjo resnicoljubnost.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.

Trije dečki utonili pri drsanju

Trije dečki v starosti od 11 do 12 let so se pri Vodnjani na južnem Češkem drsali na ribniku, ki je bil pokrit s tankim ledom. Led se je pod njihovo težo nenadoma udrl in dečki so utonili, preden jim je mogel kdo prihiteti na pomoč. Da so dobili njih trupla, so morali v led napraviti jarek do mesta nesreče.</

Kulturni pregled

Wellsov zagovor napredka

Če bi bilo treba glasovati za najboljši spis, ki nam ga je dala slovenska prevodna književnost v minulemu letu, bi se brez določega premišljanja odločili za tri delce zvezke Wellsove »Svetovne zgodovine«, ki so izšli v prevodu prof. Milene Mohoričeve v založbi Moderne ptice. Čeprav smo dobili do zdaj pozno prevod tega dela, ki je pred leti na neki svetovni anketi o najboljši zbiranih knjigah zavzelo enega prvih mest, imamo s slovenskim prevodom to prednost, da je priprejen po izpopolnjeni in popravljani novi izdaji iz 1932 H. G. Wellsa, ki pozna jugoslovanski preključni kongres v Dubrovniku 1. 1933., je sam dal avtorski »blagoslov« slovenskemu prevodu in njega oprema ga, bo nedvomno tako razveselila, kakor je slehernega naročnika prijetno presenečila. Prevod Wellsa je tak dogodek v slovenski prevodni književnosti, da se moramo sedaj ob zaključku posebej pomuditi pri tem pojavu.

H. G. Wellsov kot zgodovinarja je pisec teh vrstic v tej rubriki že začrtal nekoliko značilnih potez (Jutro, 17. marca 1937). Predvsem ga je označil kot »zgodovinarja-ideologa, ki skuša s svojo »Svetovno zgodovino« dokumentirati idejo napredka v razvoju človeštva in njegovih kultur. Ta ideološka opredeljenost ne gre kajpak v škodo objektivnosti podatkov in zanesljivosti letnic, pomote, ki jih je pisec zagrešil v tem pogledu, je že zdavnaj popravila kritika prvih izvirnih izdaj. Slovenski prevod smemo potemtakem sprejeti tako zaupljivo, kakor je pri zgodovinskih knjigah le mogoče. Spor bi se mogel sukatati samo okrog najbolj relativnih in osebnih sestavin slehernega zgodovinskega pregleda take vrste: namreč glede izbire in razlage posameznih dejstev, pojavov in oseb. Umljivo je, da je prva metodična naloga slehernega pisca svetovne zgodovine izbira snovi, kajti vzlic vsej temeljitosti in preglednosti mora izpustiti marsikaj, kar bi pisec drugega nazora in jače nacionalne opredeljenosti postavil celo v ospredje. Pri tej izbiri je važno tudi to, kako pisec vrednoti pojave, kako razlaga vzroke in ozadja znanih zgodovinskih dogodkov, skratka kako si zamišlja zgodovinske procese, njih smer in vlogo tega smotra v zgodovinskem dogajanju.

Če danes, ko je prevod zaključen in ko je čitatelj pod Wellsovim vodstvom prehodil neizmerno pot spoznavanja od kozmične usode našega sveta do pojave človeškega rodu in od tod preko razvoja tolikih civilizacij do današnje dobe — če danes premoremo celotno delo, mu moramo izreči še večje priznanje kakor v začetku. V literaturah velikih narodov ni malo poskusov popularizacije svetovne zgodovine; celo Slovenci imamo tak poskus v Staretovi ljudski »poljudni« Občni zgodovini. Izmed del takega ali manjšega obsega, kakor je Wellsovo, ne poznamo nobenega, ki bi bilo v toliki meri spisano prav za naš čas in današnjega človeka. Wells ni poklonil zgodovinarja in njegova »Svetovna zgodovina« je zopet primer več, da je lahko neprofesionalnost včasih prva vrtila kakor hiba. Kajti samo človek, ki prihaja v ogromno skladišče zgodovinskega gradiva, nad katerim bede pokloniki zgodovinarja, s takim stremiljenjem po sestavi žive in odvijajoče svetovne zgodovine, kakor ga čuti pri Wellsu, samo tak človek ni obremenjen od raznih dednih grehov poklonikov zgodovinarjev.

Wells se pri svojem delu skrbno izogiba dve skrajnosti: da bi pisal učbenik ali da bi pisal roman. Ima pristno publicističen stud pred suhoparnim naštevanjem dejstev, pred kopičenjem težko preglednih in nezanimivih podatkov, kakor se z druge strani ne mara vdajati skušnjavam

tvorne fantazije. Wells je preveč materialist, da bi se dal premotiti od idealističnega pojmovanja zgodovinskih procesov in vendar premalo pravoveren v katerikoli sekli svojega svetovnega nazora, da bi si predstavljati svetovno zgodovinske pojave tako enostransko, kakor postavimo, Marx ali Trocki. Z druge strani je Wells preveč pisatelj, da bi zgrešil pot in izgubil rdečo nit svoje miselnosti v goščavi zgodovinskih dejstev in v nejasnostih svojega stila. Zato je Wells eden izmed tistih avtorjev zgodovinskih knjig, ki pišejo zgodovino za široko, vendar pa inteligentno čitateljsko občino, v zavesti, da opravljajo koristno delo. Kajti zgodovina je nezgodovinarju koristna samo takrat, kadar mu ne odpira samo obozrja, marveč tudi kaže pota in cilje, t. j. kadar posega v problematiko njegovega osebnega življenja in kakor filozofija vrta v privzgojene poglede in nekritično pridobljene nazore. Wellsova zgodovina ne poučuje samo, marveč tudi vzgaja človeka; nemara je to najlepše, kar lahko povemo v njen prid.

Ves Wells je v poglavjih, kjer opisuje epohalna križiška svetovne zgodovine, preobrat njenih smeri, pot za novimi razvojnimi smotri. Pozoren čitatelj ga bo najbolj spoznal in najgloblje spregledal v zaključnih poglavjih, ko obravnava svetovno vojno (katastrofo imperializma) in svet po svetovni vojni; tu, na tleh, kjer je bolj ali manj sam sodočeval svetovno zgodovino, ga najlaže nadzira in kritično presoja. Četudi se bo ponekod sam poslužil pravice, ki si jo jemlje tudi Wells, da razlaga dogodke in pojave po svoje, ne bo vendar mogel pisca odrediti poštenega stremiljenja po objektivnosti in nekeke monumentalnosti v zgradbi dognane snovi.

Dokument razvoja, napredka, humanitete, demokracije — to je Wellsova »Svetovna zgodovina«. Danes, ko vrsta ljudi iz mrzličnega sovraštva novih sektarjev pobija prav te člene v prosvetljeni veri evropskega človeka, danes bo marsikaj čitatelj sprejel s dvomi Wellsovo svetovno nazorsko osvetlitev zgodovinskega dogajanja. Ali je tako, ali morda drugače? Mar zmaguje duh ali le kri in sila? Ali vodijo človeštvo Jezusi ali Cezarji?

V kronološkem pregledu, ki zaključuje knjigo, navaja Wells nazorni načrt, kako naj si predstavljamo svoje mesto v času. Če vzamemo po H. Schmidtu, da se je človeška zgodovina izvršila v dvanajstih urah in da je zdaj poldan tega dolgega človeškega dneva, bo vsaka ura predstavljala nekako dvajset tisoč let in vsaka minuta tristo tri in trideset in eno tretjino let. Več ko enajst in pol ure se nam ni nič ohranilo. Šele dvajset minut pred poldnevom se pojavljajo prvi sledovi egiptanske in babilonske civilizacije. Grška literatura, znanost in filozofija ni stara niti sedem minut. Komaj pol minute je minilo, kar je človek izdelal prvi parni stroj, da opravlja delo namesto njega.

Ali je torej sredi vseh zmed, megel in viharjev našega časa, ki predstavlja komaj nekaj sekund v časovnem toku človeške zgodovine, mogoče zanikati napredek idej in duha, ko smo le v »minutni« oddaljenosti od začetkov egiptanske civilizacije? Mar res verjame, da je ideja napredka samo izmišljotina filozofov in pesnikov?

Sprejemamo Wellsovo »Svetovno zgodovino« kot nov impulz naprednim idejam v našem kulturnem krogu. Če prof. Mohoričev, ki je opravila nekoliko del prevajanja iz angleščine z vso vestnostjo ter prevod tudi stilistično in jezikovno postavila na dostojno višino in založbi, ki je posvetila tej izdaji vso pozornost, moramo biti za slovenskega Wellsa samo hvaležni.

Izbrano delo Zofke Kvedrove

Naše ženstvo si je preko svoje založbe Belo modre knjižnice (Ljubljana, Prečna ulica 2) zastavilo kulturno pomembno in prikužno nalogo: izdati v devetih knjigah izbrano delo Zofke Kvedrove. Letos bo šestdesetletnica rojstva te nadarjene in delavne pisateljice, občanem pa širidesetletnica njenih pisateljskih začetakov. Ze več ko deset let počiva naša največja pripovednica na zagrebškem Mirogoju iz njeno že zdavnaj razprodano ali po neštetihi revijah, zbornikih in listih razmetano delo odjaja vedno bolj temne pozabe. Mladí rod skoraj ne pozna več pisateljice, ki je zavzela med prve zlate slovenske Moderne eno prvih mest. Zato je akcija našega ženstva, da Zofko Kvedrovo z definitivnim izborom njenih najbolj ših spisov zopet približa slovenskemu občinstvu, vredna vse hvale. Nameravanih devet knjig bo izvršilo za največjo pisateljico to, kar je za Iv. Cankarja izvršila izdaja njegovega Zbranega dela: omogočilo bo pregled in pravilnejšo oceno njenega dela v slovensko slovo ter jo tako rekoč literarno aktualiziral.

Izdaja, ki jo pripravljata kot urednici prof. Maria Boršnik in Elzabeta Kerne, bo vsebovala najboljše romane, povesti, novele, črtice, pesmi v prozi, dramske slike, drame,

članke, razprave in kritike, tako da bo Zofka Kvedrova osvetljena z vseh strani svoje mnogostanske dejavnosti. Vsak zvezek bo opremljen z uvodom in opombami, v devetem pa to življenjsko pisateljico v preglednem njene delu. Ali je v začetu tudi izbor korespondence? Kot urednica »Domačega prijatelja« je bila Zofka Kvedrova mnogim literarnim začetnikom dobra svetovalka in vzpodbujalka, tako da bi kazalo misliti vsaj na manjši izbor njene korespondence.

Prvi zvezek Izbranega dela Zofke Kvedrove izide za letošnje veliko noč in prav sedaj je v tisku organizirano nabiranje subskribentov. Moralni dolg nasproti Zofki Kvedrovi po pač poplačani šele tedaj, če prijatelj slovenske knjižice in posebej še kulturno zavodno ženstvo tudi materialno omogoči napovedano izdajo. Med pripravljajočimi se knjižnimi izdajami je ta ena prvih, ki naj vzbudi pozornost in podporo. Kajti Zofka Kvedrova je v slovenski knjižnici kulturi ena tistih redkih žen, ki se dajo primerjati s pisateljicami drugih narodov in ki je bila doslej po krivici zapostavljena. Vrnimo Zofko Kvedrovo tja, kjer sta ji njen talent in njeno delo zagotovila trajno mesto: v osrednje naše žive, naše narodno reprezentativne književnosti!

Zapiski

3. javno predavanje Slavističnega društva v Ljubljani bo drevi ob 20. uri v predavalnici Drž. trgovske akademije (Belvedorova cesta). Predaval bo g. prof. dr. Mirko Rupel o slavenskem slovenskem pridigarju Janezu Svetokrišku. Vljudo vabljeni. Vstop prost.

Casopis »Žena 1938« ki se je razvil iz gospodinskega lista izrazilo praktičnega značaja, se je v redakciji Iva Zora preuredil in se v novi, širši in popolnejši obliki pridružil ostalim slovenskim ženskim listom. Poleg gospodinskega praktičnega vsebine, ki je tudi v novem letniku ostala težišče časopisa, začneja prinašati literarne prispevke. Izmed teh vzbujajo posebno pozornost daljša povest gospo Ine Slokanove »Dom v predmestju«. Kot uvod svoje povesti je mlada pisateljica, ki jo srečujemo vedno pogostje v naših revijah, prispevala zanimivo avtobiografsko izpoved »Kakor pesem naših dni«. V nji pripoveduje o svojih mladostnih izkušnjah in o odnosu do predmetov z njegovim vslednim psihološkim stilom in posebno ljudsko psihologijo. Povest »Dom v predmestju« izhaja kot priloga na slabšem papirju, kar se nam ne zdi prav, kajti z njo bi bilo resno spisano pripovedna proza, ki bi se lahko spopadla s socialnega živ-

ljenja, bi ne smela biti samo privesek časopisa.

Is bogorajskih in zagrebških revij. V Hrvatski reviji je objavil Albert Haler razpravo »Psihološka ili filozofska estetika«. V prvih dveh zvezkih »Srpskega književnega glasnika« vzbujajo pozornost študija dr. Nikole Mirkovića o pisatelju Ivi Andriću in njegovem delu, ki je bilo že dolgo vredno kritične študije. saj sodi Andrić med predstavitelje sodotne srbskohrvatske proze. Tehtna je tudi študija Nike Bartulovića o Petru Bezruču. V drugem zvezku je zanimiv esej Bogdana Radice »Mediteranski povratki in Mile Obradović članek o hrvatski pisateljici Ivani Brlić-Mazuranić.

Vsarajevskem »Pregledu«, reviji, ki jo večje urejatelj dr. Jovan Krišić in Todor Krševac, je izšel v januarskem zvezku zanimiv članek dr. Nikole Stojanovića »Srpsvo in jugoslovenstvo«. Kratke prispevke k problematiki slovenskega dela enega največjih srbskih prozaičev je članek Zarka Plamenca »Zatvari krog Borisa Stankovića«. O bogorajskem pisatelju Aleksi Konstantinoviću piše M. Selaković. Ostala vsebina (pesmi, pripovedna proza, članki, kritika in vesti) sam potrjuje lepo kulturno višino tega sarajevskega mesečnika.

Društveni kataster

V zadnjem vestniku ZKD smo razpravljali o pripravah za občno zbor. Navedli smo tudi primer, kako je treba prijaviti občni zbor pristojni oblasti. Danes navodila nadaljujemo.

Po rednem letnem obnem zboru poročamo o sestavi društvenega odbora pristojni politični oblasti. V Ljubljani je to Uprava policije, na položajih pa sreska načelstva, ki vodijo tudi posebne društvene katastre.

Na obnem zboru izvoljeni odbori nimajo takoj porazdeljenih funkcij. To urede na prvi redni odborovi seji. Z njo je treba po hiteti, da pride društvo odnosno novo izvoljeni odbor čim prej v redno poslovanje. Na prvi seji določimo posamezne društvene funkcije, kakor jih predvidevajo pravila: predsednika, enega ali dva predsednika, tajnika in blaginjak, blaginjak, gospodarja, arhivirja, knjižničarja in vse ostale, ki so v društvenem delokrogu nujno potrebni.

Društvo predstavlja na zunanji predsednik ali načelnik, v sodelskih društvih pa starosta. Društvo predstavlja obnem z njim na zunanji se tajnik. Navadno so vse obveze za društvo veljavne, če jih podpisše tajnik, kjer pa je zadeva vezana tudi na izdatke, pa navadno tudi še blaginjak. Predsednik, tajnik in blaginjak so najbolj vidni društveni predstavniki in te zabeležijo politična oblasta v svojem društvenem katastru.

Prijava novega odbora.

Takoj, ko se je novi odbor po izvolitvi konstituiral, javimo to sreskemu načelstvu. Prijave ni treba kolektivati.

Vzore prijave naj bo približno takle:

Ime društva..... Datum....
Tekoča številka.....
Zadeva: Prijava novega odbora.
Sreskemu načelstvu

Na XVII. rednem letnem obnem zboru, ki se je vršil 24. januarja 1938 je bil izvoljen novi društveni odbor. Na prvi redni odborovi seji dne 26. januarja t. l. so bile razdeljene funkcije takole:

predsednik: A. B., trgovec in posestnik v...
njegov namestnik: C. C., učitelj v...
tajnik: D. E., davčni uradnik v...
blaginjak: F. G., učiteljica v...
(Nato navedemo lahko še ostali odbor...)
Prosimo, blagovolite vzeti prijavo na znanje.

Podpis predsednika, podpis tajnika.
V društvenem katastru pri politični oblasti ima vsako društvo svojo polo. Navadno vodi evidenco nad društvom sam sreski načelnik. V svojih zapisnikih ima zabeleženo, kdaj je bilo društvo ustanovljeno in s katerim odlokom je bila ustanovitev dovoljena. Prav tako so vnešene v spis tudi vse kasnejše spremembe pravil in vsi prijavljeni društveni funkcionarji, ki so odzgovorni za redno društveno poslovanje.

Večkrat čitamo v časopisih, da je kr. banška uprava razpustila to ali ono društvo, ki ni zadoščalo predpisom zakona o društvih. Tak postopek podvzamejo tudi lahko tedaj, če je društvo prekršilo pravila. Pisec tega članka je znan primer, da pristojna politična oblast ni dovolila vpisati gledališke igre nekemu podeželskemu gasileckemu društvu, češ da te točke društvenega delovanja nima v predloženih pravilih. Za razpustitev društva to seveda še ni povod. Do razpustitve društva pride občajno, ako društveno poslovanje zastane. Ako društvo dve leti ni imelo obnega zbor, pa izve sresko načelstvo po orožnikih ali občini o vzrokih, zakaj društvo ne deluje. Če dobe pristojni činitelji poročilo o vzroku društvene nedelavnosti, lahko zaslišijo v društvenem katastru zabeleženega predsednika, če pa tega ni, koga drugega, da poroča o vzrokih, zakaj ne delujejo več. Lahko pa stavi sresko načelstvo že tudi brez takega postopanja predlog kr. banški upravi, naj se zadevno društvo razpusti, ker ne vrši več svojega rednega dela. Če se potem ustanovi kdajkoli spet novo društvo s podobnimi nameni in cilji, je treba novega dela z organiziranjem, treba pa je tudi postaviti in prijaviti nova pravila, vse to pa je v zvezi z občutnimi stroški.

Iz škojfe Loke

Šl— Poroka. V enem tednu so se poročile kar tri škojfejske gospodične. Prva je stopila v zakon hčerka znanega posestnika in gostilničarja Janeza Poljanca iz Vincarjev, gđ. Tončka. Poročila se je z mekarskim inštruktorjem na državni mekarski šoli v škojfi Loke, gosp. Petrom Panjanom. V terek je stopila pred oltar hčerka trgovca in posestnika g. Konrada Pecherja gđ. Danica z Mestnega trga. Poroka je bila v Metliki, kjer ima njen zakonski drug gosp. Ivan Grabrijan trgovino in posestvo. V nedeljo pa je stopila v zakon gđ. Marinka Potončnikova, hčerka trgovca in posestnika z Numske ulice, ki se je lani smrtno ponesrečil pri vožnji vina. Poroka gđ. Marinka, ki jo je popeljal pred oltar poročnik planinskega polka gosp. Albin Cerkvenik je bila izredno slovesna. Čim sta stopila ženin in nevesta v cerkev, je zaigral vojaški orkester na koro odloček iz »Lohengrina«, a mladi par je sprejel ves častitliki zbor v špalirju. Prisotne so bile tudi dame. Poročni obred v razsvetljeni cerkvi je opravil gosp. Viktorijan Demšar; pri odhodu iz cerkve je godba zaigrala odloček iz Mendelssohnove skladbe »Sen kresne noči. Mladim parom, ki jih poznamo kot dobre prijatelje in sodelavce pri Sokolu, želimo vso srečo!

Šl— Skozi dimnik je priletel na ognjišče golob pismoša na Krizni gori, pri posestniku Matevžu Koširju. Bila je že trda noč, ko so zaslišali domači v dimniku nenavadno plahutanje. Pošteno so se prestrašili, mened, da je ogenj... V tem pa je bil padel na ognjišče utrujen golob, ki so ga ujeli, mu odvzeli obroček z zvrtikom in prijavili zadevo oblastu.

Šl— Nesreča je doletela trgovskega potnika Sternbergerja Viktorja na Poljanskem. Tam, kjer je cesta zaradi vzpona proti Zirem najbolj opasna, je začel drseti avto po poledeneli cesti proti nekemu tovrstnemu avtomobilu, ki je vozil vno. Potnik je storil kar je mogel, a ni nič zaleglo, avto se je z veliko silo zaletel v tovrstnega. Osební avto se je tako razbil, da Sternberger sploh ni mogel nadaljevati vožnje.

Iz Ptuja

J— Zvočni kino Ptuj predvaja v soboto 29. t. m. v nedeljo 30. t. m. ob pol 19. in pol 21. film »K novim obalam«, za doatek pa Alfa zvočni tednik in film o naši državi.

S P O R T

V smuku smo ostali zadaj

V Ga-Pa je bila konkurenca prehuda in smo s Heimom zasedli komaj 60. mesto

Današnji dan je bil prav za prav prvi dan v tekmovalstvu na II. mednarodnem zimskosportnem tednu, ki je vzbujal splošno zanimanje občinstva. Na sporedu je bil smuk!

Tekmovalna proga je bila že od večera dalje zaprta za vsak trening. Avstrijsko moštvo je začel hud udarec, ker se je večeraj tik pred zaporom proge težje poškodoval Anton Seelos in tako danes ni mogel nastopiti. Tudi sicer odlični Italijani Passet se je pri treningu poškodoval in danes ni nastopil. Da je bilo teh nesreč in smol dovolj, naj omenimo še to, da si je zlomila nogo francoska tekmovalka Jacqueline Brisson. Vzrok vsem tem nesrečam je bil nemogoče tere, pokrit z ledom. Za danes pa je bila proga nekoliko boljše pripravljena.

Ze nekoliko dni je tu s svojo mlado ženko trikratni svetovni prvak v smuku Emile Allais (Francija), ki se je za današnji dan kar najbolj vneto pripravil...

Kakor že omenjeno je bila glavna točka današnje dne — smuk. Za gospode je bil start na Kreuzjochu, 1719 m visoko, za dame na na Kreuzwandelu, 1560 m. Višinska razlika je znašala pri prvih 959 m, pri damah pa 820 m. Za tekmovalce se je prilagodilo naravnost ozromno število udeležencev, namreč nič manj kakor 111 gospodov in 41 dam. Gospodov na je startelo 82 in dam 27.

Prve so nastopile dame. S startno številko 1 se je amstila v dolino Monakovčanka Hoferer in prislole na cilj v času 5:09.8. Velika favoritinja Cristel Cranz je imela št. 9.

V nekaj vrstah

Preteklo soboto in nedeljo je imel smučarski klub Guštanj Kotlje svoj smučarski klubski dan.

Snežne razmere niso bile najboljše, pa vendar je vse poteklo v redu. V soboto polodne je tekmovala mladina, 32 mladih fantov je preizkušalo svoje moči v treh raznih oddelkih, ter tudi 5 deklic. Zmagali so v nižjem oddelku (6 do 8 let) na progi 1 km štruc v času 7:30, v srednjem oddelku (9 do 12 let) na progi 1.7 km Jelen Adalbert, v času 11:15, v višjem oddelku (13 do 15 let) na 30 km pa Petrić Hinko s časom 21:15. Med dekleti je zmagala (na 1.7 km) mala Tončka Jelenova s časom 12:05. — V nedeljo je bil start za smučarski tek na 6 km (kombiniran s smukom), katerega se je udeležilo 23 tekmovalcev, od teh trije člani drugih klubov. Proga je bila zaradi zmrazjenega snega zelo naporna in so zato doseženi rezultati dovolj dobri. Vrstni red na cilju je bil naslednji: 1. Plečnik Ernest 37:50, 2. Stefec Andrej 38:54, 3. Steiner Josip 39:00. — Združeno s to tekmo so tekmovali tudi člani sokolskega društva, ki so se ocenjevali posebej. — Popoldne so bile tekme v slalomu, na 150 m dolgi progi, ki jo je bilo treba prevoziti dvakrat. V tej tekmi je zmagal Franc Kolar, v času 35. 1/5 pred Ranečnikom in Trbovčkom. Nato je bil v gostilni pri Rinku družabni sestanek, kjer so bili razglašeni rezultati in razdeljena darila. To nedeljo bodo imeli v Kotljah sankaške tekme na 4 km dolgi progi od smučarske kočje navzdol, kjer bo spet mnogo zimskega veselja.

V tekмах za zimski pokal se bodo to nedeljo začele prve semifinale igre, in sicer med Gradjanstvom in Hajdukom v Splitu ter med BSK in Slavijo iz Sarajeva v Beogradu. Prvo tekmo bo sodil sarajevski sodnik Milan Rakić, beograjsko pa Mika Popović.

Na zadnji seji upravnega odbora JNS so bili sprejeti nekateri zelo važni sklepi. Tako je bilo odločeno, da bosta v tekmah za srednjeevropski pokal sodelovala državni prvak kot prvi klub in drugoplasirani klub v državnem prvenstvu kot drugi udeležene. Če bi slučajno drugo — in tretjeplasirani klub v državnem prvenstvu imela enako število točk, bosta med njima odigrani dve posebni kvalifikacijski tekmi, katerih zmagovalce bo potem drugi udeležene v tekmovalstvu. — Mednarodni tajnik Popović je nato predložil podrobni mednarodni sporod za letošnje leto, ki smo ga v glavnih obrisih že objavili. Najvažnejše srečanje bo vsakek prvo, in sicer 3. aprila proti Poljski. — Zanimivo je tudi, da je JNS obvestil jugoslovanski olimpijski odbor v Zagrebu, da nogometni savez smatra, da bi bilo treba prevesti organiziranje olimpiade 1. 1948. v Jugoslaviji. Razen tega smatra JNS, da je sam sposoben za organiziranje nogometnega turnirja na tej prireditvi, po potrebi pa bi prevzel tudi organizacijo vse olimpijade. — Mnogo govora je bilo slednjim na tej seji tudi o pripravah naše državne reprezentance za srečanje s Poljsko, ki je za našo letošnjo reputacijo v mednarodnem nogometu zelo velikega pomena. Prvi trening bo imela ta reprezentanca že na Svečnici proti Kipstu v Zagrebu.

Razpis

drž. prvenstva v klasični kombinaciji dne 1. in 2. II. v Bohinju

JZSS razpisuje državno prvenstvo v klasični kombinaciji (v tekui in skokih) v dne 1. in 2. februarja t. l. v Bohinju. Tek na 18 km, ki velja za kombinacijo ter tudi kot samostojna disciplina, bo dne 1. II. Start in cilj bosta ob 14. pred hotelom »Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru. Skoki bodo dne 2. II. na izg. Hansenovi skakalnici, ki dovoljuje skoke do 50 m. Pravico tekmovalja imajo vsi pri JZSS verificirani tekmovalci. Prijavnine ni. Klubi morajo javiti tekmovalce najkasneje do 30. t. m. neposredno na savezni naslov (Ljubljana Tyrševa cesta 1/IV.) na določenih tekmovalnih prijavnih po posameznih disciplinah. Poznejše prijave se ne bodo upoštevale. Zrebanje startnih števk in razlaga proge bo ob 11. v hotelu Sv. Janez. Tekmuje se po pravilih in pravilih JZSS. Tekmovalci bodo razdeljeni v tri razrede. Tekmuje se v razredih. V I. in II. razredu tekmovalci, ki so bili objavljeni v letnem poročilu glavne skupščine, vsi ostali pa v tretjem razredu.

Prvoplasirani v kombinaciji postane državni prvak za leto 1937/38. prvi v tekui pa savezni prvak za leto 1937/38. Državni prvak prejme darilo g. ministra dr. Miletića, drugi darilo JZSS tretji plaketo. Prvi in drugi v tekui prejmeta darilo, tretji pa plaketo. Plakete prejmeta prva dva plasirana

Tudi tokrat Cranzova ni zastala in dosega najboljši čas izmed vseh namreč 4:35.8. Tri številke za njo je startala švicarka Erna Steuri, ki je dosegla čas 4:58.4 toč.

Pri gospodih je došel prvi na cilj Johannes Pindt v času 4:45. Njegov najboljši nasprotnik Sartorelli (Italija) in Francoski Alais pa sta imela smolo. Niti eden niti drugi ni prišel na cilj. Kaj se jima je zgodilo med potjo, o tem kronika ne bože ničesar. Izmed vseh časov je pa dosegel najboljšega domačina Roman Wormle z 4:22.4.

Glede naših nam omenimo samo naslednje. Zadnji so prišli in zato so tudi tem primeru dobili številke, namreč Heim 110 in Voller 111. Heim je prišel kot prvi Jugoslovčan na cilj 60. Čas ni znan, vendar gre nad 5:30.6, ki ga je dosegel Italijan Pierloni in zasedel 50. mesto.

Komaj se je danes končalo tekmovalstvo v smuku, so se že začele priprave na tek na 18 km. Doslej je tudi tu javljenih kar 86 tekmovalcev. Nemcem bodo najmočnejši konkurenti Norvežani in Italijani. Kot 16. bo tu nastopil Willy Boerner, Dancos (Italija) ima št. 20. Norvežan Lian št. 30. Gotovo bo tudi velik konkurent Poljak Maruszew.

V terek zvečer je sredi tekmovalcev svedeni avdienci župan Ga-Pa Scheck. Zupan se je v tonjem pozdravu zahvalil vsem tekmovalcem, ki so v tako kratkem številu prišli na to tekmovalstvo. Za njim je govoril vođa nemškega sveta Teichmeyer und Osten, ki je noutarjal, da je ta zimsko sportni teden na najlepši spomin na zadnjo olimpiado v Ga-Pa.

v vsakem razredu; če pa je kdo od teh že prejel darilo ali plaketo, je kot prvo ali drugo plasirani v razredu ne more prejeti ponovno. Razglasitev rezultatov in razdelitev daril bo ob 15. v hotelu Sv. Janez. Pismarna in tehnično vodstvo tekmovalstva bo ob 30. t. m. dalje v hotelu Sv. Janez ob Bohinjskem jezeru. Predsednik tekmovalstva je predsednik JZSS g. dr. Ciril Pavlin, tehnični vođa pa g. Stane Predalič. Nadzorniki proge za tek: g. Stane Bervar, Milan Fajžiga in Karl Strikberger. Skakalnici: sodniki gg. Jelenič Jernej, Zupan Bogdan in Predalič Stane, merilci: Bervar, Gočes Tomaž, Golob Lado, Kogoršek Boris, Bernik Viljem, Kramarič Božo, zapiski: Mahkovec Lojze. Zdravnika gg. dr. Bonac in dr. Marinek.

Izbirne tekme v skokih

Izbirne tekmovalce v skokih (propagandno skakanje). Ker namerava JZSS poslati večjo ekipo tekmovalcev v skokih v inozemstvo, razpisuje izbirne tekme, ki bo v terek 2. II. na Hansenovi skakalnici v Bohinju, takoj po končanem tekmovalstvu za državno prvenstvo. Opozarjamo vse klube, da prijavijo svoje tekmovalce na dan tekmovalstva v savezni pisarni v hotelu Sv. Janez, odnosno na skakalnici.

LZSP. (Službeno) Seja, drevi od pol 19 v »Unionu«.

Motoklub Mirja Ljubljana. Drevi ob 20.30 redna seja upravnega odbora v kavarni Evropi. Radi izredne nujnosti odlozba obvezna. Tajnik.

ZSK Hermes. Redni letni občni zbor kluba bo v soboto dne 29. t. m. ob pol 20. v lovski dvorani v kleti hotela Miklič (Metropol). Vse članstvo in prijatelje našega kluba vabimo k udeležbi.

SK Svoboda. Jutri ob 19. strogo obvezna članski sestanek v Del. zbornici. V nedeljo igramo s prvakom kamniškega okraja Mengesem.

SK Slavija. Drevi ob 20. bo v restavraciji Marinek v Prečni ul. redni članski sestanek vseh nogometašev. Vsi, ki imajo opremo, naj jo zaradi popravila sigurno prinesejo s seboj. Ob 20.30 redna odborova seja istotam. Ker je zelo važna pred obnim zborom, prosim vse gg. odbornike sigurno. — Tajnik.

Smučarski klub Celje sporoča, da bo mladinski dan v primeru ugodnih snežnih razmer v nedeljo 6. februarja v Liscu pri Celju. Tekme bodo za dečke v klasični kombinaciji, za dekleta pa v slalomu in smuku. Skakalna tekma z mednarodno udeležbo bo 2. februarja, marveč 13. februarja, in sicer na skakalnici v Liscu. Razen domačin bodo letos startali najboljši gorenjski tekmovalci ter tekmovalci iz Gradca, Celovca in s Prečarskega.

Službena vremenska poročila

po stanju z dne 27. t. m.

Rateče-Planica, 870 m: —3, oblačno, mirno, osenjen sneg, 85 cm, drsališče in skakalnice uporabne.
Kranjska gora, 810 m: —1, barometer pada, oblačno, mirno, osenjen sneg, 50 cm, sankališče in drsališče uporabno.
Vrhič, 1601 m: osenjen sneg, 110 cm.
Dovje-Mojstrana, 650 m: 0, oblačno, osenjen sneg 17 cm.
Bled, 501 m: —1, barometer pada, oblačno, 20 cm snega, sneži, jezero za drsanje

Jackson Gregory:

Juana Castanares

Roman

»Chavez, Veverica, ki je zdaj mrtev, vam je gotovo marsikaj povedal,« je nepričakovano dejal, »med drugim najbrže tudi to, da se dobi v Hacienda escondido za dober denar jed in pijača in vse ostalo?»

Kakor prej indijanskemu dečku novic, tako je vrgele Julian Hawk zdaj Topu poim usnjen mošnjak, ki ga je Topo enako urno in spretno prestregel kakor Indijane.

»Vzemite iz njega, kar gre hiši, in nekaj pezov zase,« je ravnodušno velel tujec.

»Ali veste, koliko je?« je hitro vprašal Topo.

»Povejte mi, kaj je s Castanaresom! Ali je zmešan?»

»Ni čisto zdrave pameti,« je priznal Topo.

»Po svoji senori vprašuje. Kaj je s njo?»

»Umrla je, kakor vsakdo ve. Že pred dvanajstimi leti, ako ne prej.«

»In brazgotine na njegovem obrazu? Kaj pomenijo te?»

El Topo je skomignil z rameni in se obrnil k vratom.

»Kdo je ženska, ki je bila prej pri njem? Tako naglo je smuknila iz sobe, ko sem vstopil!«

A Topo je bil že odšel in zaprl vrata za seboj. Mož, ki se je imenoval zdaj kapitana Gabilana, zdaj Juliana Hawka, zdaj Rdečega kapitana, je odložil plašč, si zavil rokave, stopil k umivalniku in se umil. Vendar se je postavil tako, da ni niti za trenutek obračal hrbta proti oknu, ki ga je nenehoma opazoval. Njegove črte so bile odločne in obrzdane, imel se je v oblasti, in niti en drhtljaj njegovega obraza ni izdal tega, kar se je v njem godilo. Železno rešetko na oknu je bil sicer opazil, a je bil vajen takih reči, saj je prihajal z juga, kjer niso bile previdnostne naprave v starih hišah nič nenavadnega. Služile so dvojnemu namenu: branile so tatovom dostop, članom družine pa izhod. Hišni oče je mogel mirno zaspati, kadar je obrnil velike ključve v vseh vratih, in biti brez skrbi, da se ne bo brez njegove vednosti nihče odstranil iz hiše. Če je imel sina, ki je hlepel po pustolovščinah, mu ni mogel uhati, in če je mikala hčerko izkušnja, da bi šla pri mesečini na izprehod, so jo železne rešetke varovale lune. Takšna hiša je mogla biti v potrebi vse: trdnjava, ječa ali past.

Dekle na haciendi

Val razburjenja je izpreletaval staro Hacienda escondido. Glasovi so bili živahni, oči so nemirno gledale na okrog. Nenavaden dogodek je bil nastopil ali se je vsaj napovedoval, morda celo oboje hkratu. Karkoli je bilo, kazalo je, da se stvar nekam čudno razvija.

Julijan Hawk, ki se je po dvorišču vrnil v veliki salon, je obstal pri vratih in pogledal okoli

sebe. Igralci, ki jih je bil videl pred pol ure, so še vedno sedeli pri svojih kartah in se niso ozirili nanj, ko je vstopil. Ni se jim pridružil.

Na nasprotni strani sobe sta stala v enem izmed globokih oknjakov dva moža, ki sta se tiho pogovarjala. Eden je bil Topo; drugi, Pedro Perrigo, majhen, suhljat možiček z zgubančnim obrazom in svetlimi, drobnimi očmi, je čudno nalikoval dosluženi sivi opici. V pogovor je bil tako zaverovan, da so mu oči, ki so drugače nenehoma švigale zdaj sem, zdaj tja, nepremično visele na Topu. Podoba je bilo, da obravnava nekaj važnega; čeprav je bilo slišati samo nerazločno mrmranje, je vendar vznemirjalo človeka.

El Topo je prvi opazil prišleca. Še enkrat je nekaj revknil na opičastega možička, se obrnil in odšel. Pedro Perrigo je obstal, kjer je bil, zamišljeno strmeč v rumene zaves, ki so zapirale razgled na vrt.

Ko se je hotel Julian Hawk približati, je videl, kako je zdrknila izza zaves roka in potegnila Pedro Perrigo za rokav, bela, z dragulji okrašena roka in gol bled komolec. Perrigo, vidno prestrašen, se je zdrzil; nato se je nagnil naprej, kakor da bi se hotel približati nekemu, ki sedi skrit na široki okenski polici. Morda je tej osebi nekaj pošepetal, toda noben glas ni prišel Hawku do napaet prilsuškojčih ušes. V naslednjem trenutku je Perrigo dohitel Topa, in oba sta zapustila salon skozi stranski izhod.

»Hm,« si je rekel Julian Hawk, »tu nekaj ni v

redu! In gospodična, ki je ob mojem vstopu pobegnila iz Castanaresove sobe in kakor senca izginila v grmovju, se skriva zdaj za zaveso.«

Počasi je krenil skozi salon, obstal in si na videz malomarno zvil cigareto. Nato se je kakor slučajno ozrl, češ, kam naj sede; nazadnje si je primaknil stol in sedel tik ob zavesi, tako da bi jo bil lahko odgrnil, ne da bi mu bilo treba vstati. Dozdevno zatopljen v prazne misli, se je zleknil nazaj in si prižgal cigareto.

V njegovem ravnanju je bila prava peklenska zloba. Vedeč, da ne, kdo se skriva tu, ne zakaj se skriva, sicer ga pa tudi ni zanimalo. Zgolj trenutno navdahnjenje mu je velelo, naj sede tu, kjer skrita oseba, kdor koli je, ne more mimo njega, ne da bi jo videl. Kako je bila prišla semkaj, seveda ni mogel vedeti; morda je pohajkovala po tem prostoru, kjer ni bila njena navzočnost nič nenavadnega, potem pa neopazno smuknila za zastor in prilsuškovala pogovoru dvojice. Nato je počakala, da je Topo ni mogel več slišati, in nekaj povedala Pedru Perrigu. Zdal je bila ujeta v svojem skrivališču, ali se je pa morala pokazati Julianu Hawku.

V prijaznem majhnem prostoru, kjer mu je stregel indijanski sluga, se je bil dobro najedel, in tako je zdaj kot brezleden gledalec slastno užival svojo cigareto. A brezdleže se je upiralo njegovi naturi. Očitno je čakal samo prilike, da poseže v razvoj dogodkov.

Zdal se je Topo vrnil in krenil naravnost proti njemu. Ali bi se Capitan morda hotel udeležiti igre?

MALI OGLASI

Služba dobi

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Kuharico

večje vseh gospodinskih del sprejemam takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Marijavo« 1681-1

Korespondentko

perfektno stenografino s popolnim znanjem slovenskega in srbohrvatskega in nemške jezika, siče za takoj tovarna v provinci. Prednost imajo one, ki znajo še druge jezike. — Posrednikski in angleški. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Tvorinca« 1685-1

Žensko

ki ima 4-letno učno dobo in večje izkušnje v kuhinji, sprejemam takoj v gostilno. Gostilna Karlova št. 2, Vel. Lašče. 1623-1

Služba išče

Vaska beseda 50 par davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Poštena postrežnica

žel zaposlenje. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Soda-vodae« 1687-2

Dekle

išče službe v gostilni ali kavarni ali pa kot pomočnik pri gospodinstvu. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Vajena vseda delae« 1606-2

Pouk

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Strojevni pouk

Večerni tečaj za začetnike in izveščanje. Dva oddelka — od pol 7. do 8. in od pol 8. do 9. večer. Najbolj moderna strojevnica, na razpolago 25 najrazličnejših pisalnih strojev. — Vpisovanje dnevno od pol 7. do 8. večer. Solonno nanašanje. Pričetek pouka 3. februarja. Tečaj 2 do 4 mesece. — Christofor učni zavod, Dobrobranska cesta 15 1672-4

Prodaj

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Kino Eumig 9 1/2 mm

snemalni aparat, projektor na elektr. pogon, naprava za prevajanje filma, kompletno napravo za Din 2500. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1663-6

Oglasi v »Jutru« imajo vedno največji uspeh!

Ponesrečenci na otoku morskih razbojnikov

17

Otroci se niso upali za njimi na vrh. Čakali so nekaj minut, preden so se drznili na čisti zrak. A dim je postal neznošen. Na gašenje ni bilo niti misli. Videli so, da bi bilo vse zaman. Ko so prišli na palubo, ni bilo Kitajcev nikjer več videti. Pogled proti otoku je pa kazal otrokom, da so bili roparji vzeli njihov čoln in se ta čas že močno oddaljili od ladje.

Kupim

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Sirotni kotel

400 do 600 litrski in vrče za mleko od 25 do 30 litrov. Kupim janka. Dobie, Slivnica pri Celju. 1684-7

Kapital

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Družabnika

poštenega, treznega in agilnega Slovence, ki bi v tovarno prinesel v obrat aparat za sodo-vodo in potreben steklenik ali odgovarjajoči denar za nabavo aparata in steklenic. — Sprejme renomirano podjetje za izdelavo malinovca zaradi razbivanja poslovanja in proizvodnje sode-vode v Sarajevu (ker so za cemereno vodo v zvezi s plačilom malinovca dobri približno — Družabnik bi vodil obrat za izdelavo sode-vode in bi lahko zaposlil še enega od razreda rodbinskega člana, ki mu je zagotovljena primerna eksistenca. Ponudbe poslati na ogl. odd. Jutra pod »Soda-vodae« 1663-16

Posest

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Mlin z zemljiščem

prodajam na prometnem kraju. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1674-20

Večje zemljišče

nasprodi v severnem delu Ljubljane, svetlo, čist, kraj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1670-20

Stanovanje

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

6-sobno stanovanje

komfortno, Din 1600 mesečno, oddajam Dobrobranska 6-1 Telefon 15-14 1607-21

Dvosob. stanovanje

visokoprihodno, udobno, — Bleweisova 5, oddajam marca ali pozneje. — Trašati istotam II. nadstropje, levo. 1680-21

Trisobno stanovanje

solončno, komfortno, oddajam marca ali aprila. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 1676-21

Zastopnika

dobro vpelane pri sladoledarjih, slaščičarjih, ka varnih in hotelih za vpehavo novega epohalnega predmeta za izdelavo sladoleda, sprejemam protidobri proviziji. Samo gospodje, ki dokazljivo kažejo svoje zahteve, naj pošljejo svoje ponudbe z referencami in sliko na ogl. odd. Jutra pod »Slagere«.

Najboljši trbovelski

PREMOG

brez prahu.

koks, suha drva

I. Pogačnik,

BOHORICEVA 6,

Telef. 20-59

Klišeje

ENO IN VEČKARNE JUGOGRAFIKA Po Abta nasp. 23

Dopisi

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Alpe, Ananake, Brezhen

načelnice Das Glück, 15. februarja, Discreto 333 Družabnika, Dobie zaslužek Druge spomlao Da izroda alca, Discreto, Fiksim in provizija 29 Garo-ia, Go tovin 77, Gospodična z dežele, Geniala zamisel, Harmonija, Heter izobražena, Januar, Inteligencia, Kulturna, Kolo sreče, Korespondent, Ljubljana, Siška 150.000, Lokali v centru lepa, Gorenjska, Možnost kavcije, Mlad, Maria, Mo- ro, Plačilo 50, Postena pro- jaiska, Potiski mlin, Pro- dila, Potlen plačnik Pro- vizija, Popolnoma vdan, Pri- dojem mostu, Prijazna 25, Pletena 22, Promet, Prihodi- lena, Provizija, Pletila, Plovizija, refence, Rada- relam, Radio, Rezora, Stal- na zaposlitev, Sred na me- sta, Srečen par, Surna ga- rancija, Sigurno, Stenogram, Solden, Stalna, Time s- money, Takoj prodam Va- nica, Vljuda, Več, Vdo- vica, V gotovini, Zadostna toška izobrazba, Zaupno mesto, Zmožen pomočnik, Zmožen kavcije, Zaupna moč 22, 5555

Stroji

Beseda 1 Din davek 3 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din Najmanjši znesek 17 Din

Sivalni stroji

rabljeni od 100 Din dalje naprej, od 1600 Din dalje. Rabljene stroje vse- memo v račun. — Ugodni plačilni pogoji

Nova trgovina

Ljubljana, Trsteva (Dunaj- ska) cesta 36 1679

so zavarovani

za 10.000 Din

Tisoče zahval prejema »MORANA«

MORANA DELA EUPEŽ- LAŠČE, POKOJNICI TAKOŽNITI INZASTRANIPROJEKCIJAMINIRANILASNEKOPENJE, POSLUŽIMOPOPOVETZU STEBILIN 48-POSTER

MORANA KOZMETIKA - SPLIT

Naročniki »Jutra« so zavarovani za 10.000 Din

BERMET - VINO, črnina iz Fruške gore,

Sremski Karlovci — Gostinčarji nudite to specialiteto svojim gostom. V soddkih od 50 l naprej ga razpošilja B. Marinkov, Sremski Karlovci Fruška gora

IVANKA DELISTOVIČ roj. KRAŠOVEC

dne 27. januarja po dolgem, mukopolnem trpljenju, previdna s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto 29. januarja ob pol 5. uri popoldne iz mrtvašnice državne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Dragi pokojnici bodi ohranjen blag spomin!

Ljubljana—Jesen'ce, dne 27. januarja 1938.

ZALUJOČI OSTALI

IVANKA DELISTOVIČ roj. KRAŠOVEC

dne 27. januarja po dolgem, mukopolnem trpljenju, previdna s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto 29. januarja ob pol 5. uri popoldne iz mrtvašnice državne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Dragi pokojnici bodi ohranjen blag spomin!

Ljubljana—Jesen'ce, dne 27. januarja 1938.

ZALUJOČI OSTALI

IVANKA DELISTOVIČ roj. KRAŠOVEC

dne 27. januarja po dolgem, mukopolnem trpljenju, previdna s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto 29. januarja ob pol 5. uri popoldne iz mrtvašnice državne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Dragi pokojnici bodi ohranjen blag spomin!

Ljubljana—Jesen'ce, dne 27. januarja 1938.

ZALUJOČI OSTALI

IVANKA DELISTOVIČ roj. KRAŠOVEC

dne 27. januarja po dolgem, mukopolnem trpljenju, previdna s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto 29. januarja ob pol 5. uri popoldne iz mrtvašnice državne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Dragi pokojnici bodi ohranjen blag spomin!

Ljubljana—Jesen'ce, dne 27. januarja 1938.

ZALUJOČI OSTALI

IVANKA DELISTOVIČ roj. KRAŠOVEC

dne 27. januarja po dolgem, mukopolnem trpljenju, previdna s svetimi zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v soboto 29. januarja ob pol 5. uri popoldne iz mrtvašnice državne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

Dragi pokojnici bodi ohranjen blag spomin!

Ljubljana—Jesen'ce, dne 27. januarja 1938.

ZALUJOČI OSTALI

Le naprej, brez miru!...

Časten napredek Sokolstva v Kranju

Kranjsko sokolsko društvo je imelo 40

glavno skupščino ki jo je vodil starosta Završnik. V pozdravnem nagovoru je ome- njal napade na naše Sokolstvo in na posa- mezne člane. Kakor tudi znane grožnje ob- priliki javnega nastopa v maju. Glede na- padov v krajevem časopisu in na posa- mezne člane ter celo na naraščajnike je govornik izjavil, da moramo biti napada- celam samu hvalčnim, ker so se skušnje vr- ste le še bolj stisnile in je število članstva naraslo daleko bolj kakor veta leta prej ne- izvešni let »konjunktura« ko se je zate- kalo k Sokolu vse, kar je pričakovalo ka- kor koristi Dobro je da je navlaka v letih- izkušnje odpadla in se zbira pri nas samo- to, kar je res sokolsko.

Poročila odborikov navajajo, da se je društvo udeležilo vseh sokolskih priredite- lo na ozemlju gorenjske župe in je pri- redilo poleg večjega števila proslav dva- javna nastopa in dve akademiji. Posebno svečano je bilo razvitej prapora za deco. Praporu je kumica Nj. Vel. kraljica Ma- rija. Prvega decembra je položilo svečano zaobljubo 87 novih članov in članic, zelo razveseljiv pa je tudi porast naraščaja in telovadečih, ki presega 100 odstotkov.

Za vsesokolski zlet v Pragi se je pri- glasila 80 udeležencev. Ker bo to najmoč- nejša manifestacija sokolske misli bomo dokazali z brati Čehi, da so možne tudi prostovoljne, veličaste manifestacije ide-

alnih delovnih ljudi. Ker se je sokolstvo

gledje tehničnih organov že vrnilo na staro

preizkušeno demokratično pot popolne av-

tonomije in svobodnih volitev, je bil stav-

ljen samo predlog za imenovanje članov

uprave, revizijskega odbora in razsodišča.

Na čelu liste je starosta Stane Završnik.

Ob zaključku skupščine je starosta pozval

brate, naj zvesto ostanejo pri sokolskem

delu.

Razveseljivi uspehi Sokola v Vojniku

Vojnik, 27. januarja.

Marijivo sokolsko društvo v Vojniku je v nedeljo polagalo obračun. Teiovanica je bila okrašena s sliko mladega kralja. Starosta Ivan Gorečan se je spominjal Viteškega kralja, čigar spomin je član- stvo dostojno počastilo. Mlademu kralju smo odpodali udanostno brzojavko, Bra- toma Jankoviču in Kuharju, ki sta nas zapustila, smo izrekli toplo zahvalo.

Citanju noveletne poslanice so sledila poročila, ki pričajo, da je bilo lansko leto najpomembnejše od ustanovitve. Uprava s članstvom se je vzorno trudila in žetev je bogata. Nadelj smo si nakogo, da zgradi- mo dom, ki v surovem stanju že stoji in ga bomo v letos odprli. Blagajničarka Marica Kvacova je izkazala v vzornem poročilu 60.000 din prometa, gospodar Fran Novak pa je navedel, da je vred- nost sokolskega inventarja narasla na 80.000 din. Če vstopavamo, da je društvo to premoženje zbralo v zadnjih dveh le- tih, se nam zrcali pridnost vzorne sokol- ske ednice.

Tudi v tehničnem in prosvetnem pogle- du je društvo odlično napredovalo. Načel- nik Drago Rebernik in načelnica Zita Mil- lerjeva, sta vzgojila odlično telovadeče članstvo, ki nas častno zastopa povsod. Prosvetno delo pa se je posebno odlikova- lo v dramatik in knjižnici, kar je poseb- na zasluga s. Burdjanove in Pahorjeve. Matrikar Milan Hohnjec je ugotovil, da smo žal izgubili dva marijiva člana, z ve- seljem pa je poudaril da se je članstvo pomnožilo na 69 zvestih. Vsa poročila so pokazala mnogo požrtvovalnega dela in so bila s pohvalo sprejeta. Ponovno je bil izvoljen dosedanj starosta Ivan Gorečan in z njim večji del dosedanje uprave. Zve- čer je bila odhodnica br. Peru Jankoviču in se je več govornikov poslovilo od pri- ljubljenejega brata, ki ga vojniška naci- onalna javnost ne bo pozabila.

Esperanto v službi Sokolstva. Čeprav je

Sokolstvo izključno slovenska organizacija, vendar povzroča različnost jezikov v me- sebojnih odnosih Sokolov, pripadnikov raz- nih slovanskih narodov težave. Naravnost tragično je dejstvo, da se Sokoli pripadniki raznih slovanskih narodov morajo snorazu- mevati s francoskim, da celo z nemskim je- zikom. Zaradi tega se je prej že poskušalo postaviti esperanto kot popolnoma nevtral- ni jezik v službo sokolstva. Nedavno je od- bor za pripravo vesofovanskega sokolskega zleta v Pragi ustanovil esperantski odbor za propagando zleta in je tudi izdal borbo ilustriran prospekt v esperantskem jeziku.

Iz Ljutomer

Ij— »Celjski grofje« na Sokolskem odru. S tem delom Bratka Krefla, našega prišleka- za rojaka, je dramski odsek Sokolskega društva izbral igro, ki je uspešno moralno in gmotno nad vse pričakovanje. Odsek jo je vpriporil dosedaj dvakrat, dne 22. in 23. t. m. Obakrat je bila odobna izredno dober. V nedeljo je bila dvorana naravnost nabito polna kakor v najboljših časih našega odra- po otvoritvi Sokolskega doma. Nove kulise v slogu dobe o dale igri lep